

Gimnazija Bežigrad

OE Gimnazija

MOTIVACIJA NADARJENIH DIJAKOV NA GIMNAZIJI BEŽIGRAD

Pripravili:

Marija Dominko Gabor in Ajda Erjavec Bartolj

V sodelovanju s CRSN - Center za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti Pedagoške fakultete

Ljubljana, april 2014

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	2
KAZALO SLIK.....	3
KAZALO TABEL	5
1. UVOD	6
2. METODOLOGIJA	9
3. REZULTATI Z INTERPRETACIJO.....	10
3.1. DIJAKI.....	10
3.1.1. NADARJENOST	10
3.1.2. MOTIVACIJA.....	13
3.1.3. SAMOPODOBA IN POČUTJE V ŠOLI	14
3.2. UČITELJI	17
3.3. POVEZAVA MED DIJAKI IN UČITELJI.....	22
3.3.1. STALIŠČA DO NADARJENIH, NADARJENOSTI	22
3.3.2. DEJAVNIKI MOTIVACIJE	25
4. SKLEPI	28
5. LITERATURA:.....	29
6. PRILOGE.....	30
6.1. ANALIZA DEJAVNIKOV MOTIVIRANJA	30
6.1.1. SKUPNA ANALIZA.....	33
6.1.2. PRIMERJAVA ODGOVOROV DIJAKOV IN DIJAKINJ.....	36
6.1.3. PRIMERJAVA LETNIKOV	41
6.1.4. PRIMERJAVA ŠPORTNEGA IN MATEMATIČNEGA ODDELKA Z OSTALIMI	49
6.1.5. OSTALI ODDELKI	53
6.2. PODROBNEJŠA ANALIZA ODGOVOROV DIJAKOV NA PODROČJU SAMOPODOBE	69
6.2.1. DOŽIVLJANJE PRIČAKOVANJ DRUGIH	74
6.2.2. ČUSTVENA SAMOPODOBA.....	75
6.2.3. AKADEMSKA SAMOPODOBA.....	76
6.2.4. MEDVRSTNIŠKA SAMOPODOBA.....	77
6.2.5. SPLOŠNA SAMOPODOBA.....	78
6.3. ODGOVORI UČITELJEV – PODROBNEJE	79
6.4. VPRAŠALNIK ZA DIJAKE.....	82
6.5. VPRAŠALNIK ZA UČITELJE	90

KAZALO SLIK

Struktura vzorca dijakov po spolu.	10
Lastno mnenje dijakov o njihovem področju nadarjenosti.....	11
Krožki, ki jih obiskuje več kot 5 % dijakov.	12
Krožki, ki jih obiskuje manj kot 5 % dijakov.....	12
Povprečna ocena dejavnikov, ki so jih dijaki izpostavili kot najbolj pomembne pri motiviranju.....	13
Počutje dijakov in dijakinj v razredu. (%)	14
Področja samopodobe pri dijakih, glede na povprečno oceno, kjer višja ocena pomeni boljšo samopodobo.....	15
Struktura vzorca učiteljev po spolu.....	17
Povprečna ocena posameznih področij dela z nadarjenimi, ki so jih učitelji izpostavili kot najbolj pomembne, z vidika pomembnosti in posvečene pozornosti.....	18
Zadovoljstvo učiteljev s svojim delom z nadarjenimi dijaki.	19
Ocena lastne kompetentnosti za delo z nadarjenimi dijaki. (%)	19
Zadovoljstvo s podporo pri delu z nadarjenimi (v %).	20
Prikaz ocen učiteljev na vprašanje, kaj za njih pomeni »delo z nadarjenimi« v odstotkih.	21
Izobraževanja, ki bi učitelje zanimala pri delu z nadarjenimi dijaki.	22
Prikaz odgovorov učiteljev na vprašanje glede opaženih značilnosti nadarjenih dijakov.....	22
Prikaz povprečnih ocen strinjanja (na 5-stopenjski lestvici) dijakov in učiteljev glede posamezne trditve o nadarjenih s trditvami, s katerimi se v povprečju niso strinjali ne dijaki, ne učitelji.....	23
Prikaz povprečnih ocen strinjanja (na 5-stopenjski lestvici) dijakov in učiteljev glede posamezne trditve o nadarjenih, s katerimi so se v povprečju strinjali tako dijaki kot učitelji.....	24
Prikaz povprečnih ocen (ne)strinjanja (na 5-stopenjski lestvici) dijakov in učiteljev glede posamezne trditve o nadarjenih.....	25
Dejavniki, ki jim po mnenju dijakov učitelji pripisujejo srednje veliko oz. veliko pozornost.	26
Dejavniki, ki jim dijaki pripisujejo srednje veliko, veliko oz. veliko pomembnost pri motiviranju.....	26
Prikaz dejavnikov motiviranja glede na velikost razlik med ocenami pomembnosti posameznih dejavnikov motiviranja ter posvečeno pozornostjo (s strani učiteljev).	27
Odgovori dijakov na vprašanje, kako se počutijo v razredu. (%).....	30
Odgovori dijakov na vprašanje, ali radi hodijo v šolo (%).....	30
Odgovori dijakov na vprašanje, kako se počutijo kot nadarjeni dijaki (%).....	31
Odgovori dijakov na vprašanje, kako se do njih vedejo sošolci, ki vedo za identifikacijo njihove nadarjenosti. (%)	31
Vključenost dijakov v izvenšolske dejavnosti (%).....	32
Odgovori dijakov na vprašanje, v kolikšni meri jih izvenšolske dejavnosti obremenjujejo (%).	32
Razporeditev ocen dijakov, v kolikšni meri država skrbi za nadarjene (%).	32
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje (v celotnem vzorcu).	34
Dejavniki motiviranja, rangirani glede oceno posvečanja pozornosti s strani njihovih učiteljev, ki so jo posameznemu dejavniku pripisali dijaki in dijakinje (v celotnem vzorcu).	35
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na povprečno oceno posvečanja pozornosti s strani njihovih učiteljev, ki so jo posameznemu dejavniku pripisali dijaki.....	38

Dejavniki motiviranja, rangirani glede na povprečno oceno posvečanja pozornosti s strani njihovih učiteljev, ki so jo posameznemu dejavniku pripisale dijakinje.....	39
Prikaz razlik med ocenami dijakov in dijakinj pri oceni posameznega dejavnika motiviranja.	40
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje prvih letnikov.	42
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje drugih letnikov.	44
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje tretjih letnikov.	46
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje četrth letnikov.....	48
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 1. Š.	50
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 1. A.	52
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 1. E.	54
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 2. A.	56
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 2. D.	58
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 2. G.	60
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 3. A.	62
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 3. B.	64
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 4. A.	66
Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 4. G.	68
Prikaz razlik med ocenami dijakinj in dijakov pri posamezni postavki, povezani s samopodobo.....	73
Razporeditev ocen dijakov na področju doživljanja pričakovanj (+ postavke).....	74
Razporeditev ocen dijakov na področju doživljanja pričakovanj (- postavke)	74
Razporeditev ocen dijakov na področju doživljanja čustev (+ postavke).....	75
Razporeditev ocen dijakov na področju doživljanja čustev (- postavke)	75
Razporeditev ocen dijakov na področju akademske samopodobe (+ postavke).....	76
Razporeditev ocen dijakov na področju akademske samopodobe (- postavke).....	76
Razporeditev ocen dijakov na področju medvrstniške samopodobe (+ postavke)	77
Razporeditev ocen dijakov na področju medvrstniške samopodobe (- postavke)	77
Razporeditev ocen dijakov na področju splošne samopodobe (+ postavke).....	78
Razporeditev ocen dijakov na področju splošne samopodobe (- postavke).....	78
Razporeditev ocen pomembnosti posameznih področij dela z nadarjenimi po pomembnosti.	80
Razporeditev ocen posvečene pozornosti posameznim področjem dela z nadarjenimi.....	80
Povprečna velikost razlik med oceno pomembnosti področja ter posvečeno pozornostjo.....	81

KAZALO TABEL

Število dijakov po razredih, ki so sodelovali v raziskavi.	10
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov - razlike med ocenami pomembnosti in zaznano pozornostjo pri učiteljih.	33
Razlike med povprečnimi ocenami dijakinj in dijakov pri ocenjevanju pomembnosti posameznih dejavnikov motiviranja.	36
Razlike med povprečnimi ocenami dijakinj in dijakov pri ocenjevanju, koliko pozornosti posameznim dejavnikom motiviranja namenijo učitelji.	37
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava prvega letnika z ostalimi (pomembnost).. ...	41
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava drugega letnika z ostalimi (pomembnost). ..	43
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava tretjega letnika z ostalimi (pomembnost)....	45
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava četrtega letnika z ostalimi (pomembnost)..	47
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava športnega oddelka (1. Š) z ostalimi (pomembnost).	49
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava matematičnega oddelka (1. A) z ostalimi (pomembnost).	51
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 1.e oddelka z ostalimi (pomembnost).....	53
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 2.a oddelka z ostalimi (pomembnost).....	55
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 2.d oddelka z ostalimi (pomembnost).	57
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 2.g oddelka z ostalimi (pomembnost).....	59
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 3.a oddelka z ostalimi (pomembnost).....	61
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 3.b oddelka z ostalimi (pomembnost).	63
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 4.a oddelka z ostalimi (pomembnost).....	65
Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 4.g oddelka z ostalimi (pomembnost).....	67
Barvna legenda prikaza trditev, povezanih s samopodobo.	69
Mere srednje vrednosti pri posameznih postavkah, s katerimi smo ugotavljali samopodobo dijakov in dijakinj (neobrnjene postavke).	69
Povprečna ocena postavk ločeno po spolu, razlike v povprečnih ocenah postavk po spolu ter statistične pomembnosti razlik na področju samopodobe (obrnjeno vrednotenje upoštevano).....	71
Povprečna ocena postavk ter standardni odklon za vse dijake, povprečna ocena postavk ločeno po spolu, razlike v povprečnih ocenah postavk po spolu ter statistične pomembnosti razlik na področju samopodobe (obrnjeno vrednotenje upoštevano).....	72
Ocene učiteljev o pomembnosti področij vzgoje in izobraževanja nadarjenih in njihovo dejansko posvečeno pozornostjo tem področjem	79

1. UVOD

V vzgojno izobraževalni sistem se vključujejo mladostniki z različnimi sposobnostmi in talenti, od manj nadarjenih do zelo nadarjenih na najrazličnejših področjih. Zaradi tega delo z njimi ne sme biti uniformirano in enako za vse. Izobraževalni proces mora biti diferenciran in osredotočen na posameznikove sposobnosti. Cilj dela v šoli naj bi bil pomagati otroku in mladostniku v njegovem razvoju glede na njegove sposobnosti in zmožnosti (Rosić, 2003). Poleg danih intelektualnih predispozicij moramo posamezniku nuditi ugodne življenjske pogoje v ugodnem socialnem okolju, kar je, vključujoč njegovo ustvarjalno angažiranost, osnovni pogoj za transformiranje dispozicij v družbeno priznane dosežke nadarjenega (Mijanović, 2003).

Nadarjeni otroci ne morejo popolnoma zadovoljiti svojih izobrazbenih potreb, če se dela z njimi skupaj s povprečno sposobnimi. Potrebno jim je nuditi čim več znotraj samega pouka kakor tudi preko krožkov ter različnih interesnih dejavnosti spodbujati njihovo motivacijo za delo na področju, ki je povezano z njihovimi specifičnimi interesi in jim nuditi najboljše pogoje za delo (Sekulić-Majurec, 2003) Izredno pomembna je vloga učitelja v razredu in mentorja pri izvenšolskih dejavnostih, ki ne sme biti preveč avtoritativna. Učitelj naj bi nadarjenega predvsem spodbujal in usmerjal, ter mu omogočil pogoje za samostojno delo. Podobno vlogo ima mentor, ki lahko samo obravnava z nadarjenimi kak problem, lahko samo spodbuja njihove interese ali jim samo daje napotke, kako priti do potrebnih informacij za rešitev problema (Torrance, 1984). Predvsem pa mora razvijati kreativnost, fluentnost, fleksibilnost, izvirnost in elaboracijsko sposobnost (George, 1997)

Nadarjeni učenci in dijaki so potencial, v katerega moramo vlagati, zato jim je treba omogočiti najugodnejše možnosti tako v šoli kot zunaj nje, da bodo lahko razvijali svoje sposobnosti in talente. Pri tem pa se zdi njihova temeljna značilnost notranja motiviranost za učenje (prim. Jurišević, 2012), zato je izjemno pomembno, da to prvino negujemo oz. jo omogočamo.

Ker imamo zelo veliko nadarjenih dijakov, na šoli posvečamo delu z nadarjenimi in talentiranimi na posameznih področjih veliko pozornost. Veliko naših dijakov je bilo identificiranih za nadarjene že v OŠ, 90% dijakov prinese Poročilo OŠ o odkriti nadarjenosti. Predvidevamo, da se nekateri identificirani niso želeli izpostavljati in je nadarjenih še več, kot jih imamo evidentiranih. Pri največ identificiranih nadarjenih dijakih se kaže predvsem njihova intelektualna nadarjenost. Veliko je tudi umetniško talentiranih, ukvarjajo se z glasbo, slikanjem, kiparjenjem, risanjem, plesom, igro, improviziranjem ipd. Prav tako se veliko dijakov ukvarja s športom, tako imamo dijake, ki so vrhunski športniki, pa tudi take, ki se s športom ukvarjajo ljubiteljsko.

Delo z nadarjenimi dijaki predstavlja za šolo velik izziv. Zato ponujamo dijakom veliko krožkov in interesnih dejavnosti, kjer lahko razvijajo svoje sposobnosti. S pomočjo dobrih in izkušenih mentorjev, ki delajo z nadarjenimi v obliki individualnih ur ali krožkov ter jih pripravljajo na tekmovanja, nam to v veliki meri tudi uspeva. Rezultati, ki jih dosegajo njihovi dijaki na državnih tekmovanjih in mednarodnih olimpijadah, so pokazatelj uspešnosti njihovega dela.

Vizija šole je, delati z nadarjenimi dijaki še naprej enako dobro in jim nuditi čim ugodnejše pogoje za razvoj njihovih sposobnosti in talentov kakor tudi za razvoj celovite osebnosti. Menimo, da je treba dati možnost, da razvija svoje potenciale, vsakemu dijaku, ne glede na to, ali smo ga identificirali in evidentirali za nadarjenega ali ne. Vsak mladostnik mora imeti možnost, da razvija svoja močna področja. Uspešnost na enem področju bo kljub neuspehu na drugem področju ugodno vplivala na

razvoj posameznikove pozitivne samopodobe. Zato dejavnosti ponujamo vsem, ne samo identificiranim nadarjenim. Zbirnik vseh dejavnosti je od oktobra naprej na intranetu in si ga lahko pogleda vsak dijak.

Mladim omogočamo udejstvovanje na raziskovalnem področju, tekmovanjih iz znanja, dramskem področju (talent show, impro liga, debatni krožek), literarnem področju (več šolskih glasil in pesniških zbirk na leto, kulturni multipraktik, literarni večeri), glasbenem področju (pevski zbor, koncertni večeri), umetniškem področju (kiparske in slikarske delavnice, razstave, ekskurzije), športnem področju in na področju prostovoljnega socialnega dela. Dijakom tudi omogočamo opravljanje nemške jezikovne diplome (DSD diploma). Vsako leto organiziramo medpredmetne ekskurzije za nižje in strokovne ekskurzije za zaključni letnik, ter naravoslovne in športne tabore.

V pouk vnašamo aktivne oblike dela, kot so medpredmetno povezovanje, timsko delo in projektni dnevi. Dijakom so te aktivne oblike dela všeč in jih zelo dobro sprejemajo. V okviru pouka potekajo v 1. letniku projektni dnevi Učenje učenja in knjižnično informacijska znanja ter Afrika, v 2. letniku Filmska vzgoja in v 3. letniku Okolje za boljši jutri.

V šolskem letu 2012/13 je na šoli potekalo 60 dejavnosti v obliki krožkov, priprav na tekmovanja, raziskovalnih nalog, interesnih dejavnosti in fakultativnih jezikov pod vodstvom 60 mentorjev na šoli in zunanjih mentorjev. Od 900 dijakov, ki so prinesli Poročilo iz OŠ o odkriti nadarjenosti, jih je 600 podpisalo Program dela z nadarjenimi.

277 dijakov je obiskovalo priprave na tekmovanja, 85 se je pripravljalo na DSD diplomo iz nemškega jezika in 24 na DELF (izpit iz francoščine), 394 se jih je angažiralo pri krožkih in interesnih dejavnostih, 113 dijakov se je udejevalo v športnih dejavnostih organiziranih na šoli, 56 dijakov je obiskovalo fakultativne jezike, 8 dijakov je delalo raziskovalne naloge. Na tekmovanjih znanja je sodelovalo 1538 tekmovalcev. Precej dijakov je bilo dejavnih tudi izven šole (klubi, društva, glasbene šole idr.)

Na državnih tekmovanjih iz znanja, kjer je omejeno število tekmovalcev, je tekmovalo 250 dijakov, 202 jih je doseglo srebrna priznanja, 72 pa zlata priznanja ali nagrade na državnem nivoju. 4 dijaki so se uvrstili na mednarodne olimpijade iz znanja fizike, matematike in astronomije, kjer so dosegli 1 bronasto priznanje in 3 pohvale.

85 dijakov je v posamičnih in ekipnih športih prav tako dosegalo odlične uvrstitve na državnih tekmovanjih.

Kot smo zapisali v viziji šole, v vsebinskem in letnem delovnem načrtu, bomo tudi v prihodnje stremeli h kvalitetnemu izvajanju vseh šoli zaupanih programov, skrbeli za zadovoljevanje interesov dijakov v izvenkurikularnih dejavnostih, skrbeli za zdravje, zdravo okolje ter socialno osveščenost, skrbeli za varnost in razvoj ugodne notranje organizacijske kulture, pozitivne samopodobe ter pozitivnih odnosov med učitelji in dijaki. Na šoli omogočamo učiteljem stalen stik s stroko tako doma kot v tujini in skrbimo za to, da dijaki v šolo prihajajo po znanje, se v šoli dobro počutijo, skratka, vseskozi se zavedamo, da šola obstaja zaradi otrok in ne obratno.

Raziskavo o motivaciji nadarjenih dijakov smo izvedli z namenom analize trenutnega stanja oz. šolske klime na področju razvoja nadarjenosti. Ta je namreč bistvena za ustrezno načrtovanje nadaljnjega šolskega razvoja na tem področju. Cilji raziskave so bili ugotoviti:

- katere krožke za nadarjene na naši gimnaziji dijaki obiskujejo in katere bi si še želeli obiskovati,
- kako se dijaki počutijo v razredu oz. šoli ter kakšne so značilnosti njihove samopodobe (ki je za motiviranje pomembna),
- zadovoljstvo dijakov in učiteljev z delom z nadarjenimi na naši šoli,
- stališča dijakov in učiteljev do nadarjenih dijakov ter morebitna pomembna razhajanja, in
- kateri dejavniki pouka, ki naj bi motivirali nadarjene dijake, se zdijo dijakom najpomembnejši, ter katerim, po njihovem mnenju, največ pozornosti namenjajo učitelji.

2. METODOLOGIJA

Raziskavo smo izvedli na vzorcu dijakov iz 10 razredov. Vključenih je bilo 255 dijakov, od tega 108 fantov in 147 deklet. Vprašalnike so v izpolnjevanje prejeli tudi vsi učitelji, izpolnjene jih je oddalo 57.

Vprašalnika za dijake in učitelje sta bila sestavljena iz dveh delov:

1. Vprašalnik o stališčih in motivaciji nadarjenih dijakov¹ (verziji za učitelje in učence) M. Juriševič)
2. Interni vprašalnik o krožkih za nadarjene dijake in o zadovoljstvu dijakov na naši šoli (Dominko Gabor, 2014).

Primeri obeh vprašalnikov (pred elektronicizacijo) se nahajata v prilogi.

Udeleženci so s pomočjo šolske e-učilnice izpolnili vprašalnik v spletni obliki, vsi so ga izpolnili v roku ene šolske ure. Dijaki so to počeli organizirano, v računalniški učilnici, tekom pouka, učitelji pa so sami izbirali trenutek in okolje, v katerem so izpolnjevali vprašalnik.

Kvantitativno statistično analizo smo naredili s programom SPSS, pregledali in upoštevali pa smo tudi kvalitativne podatke.

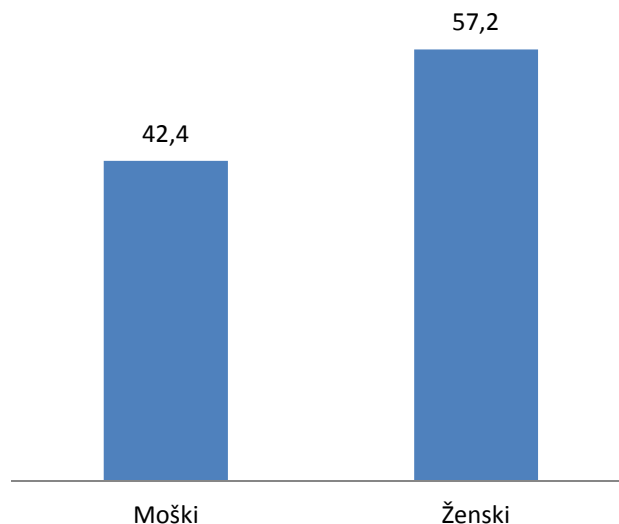
¹ Posamezne postavke oz. vprašanja vprašalnika za dijake smo opustili zaradi siceršnje obsežnosti vprašalnika in pomanjkljive relevantnosti za pričujočo raziskavo.

3. REZULTATI Z INTERPRETACIJO

3.1. DIJAKI

Tabela 1. Število dijakov po razredih, ki so sodelovali v raziskavi.

Razred	1. A	1. E	1. Š	2. A	2. D	2. G	3. A	3. B	4. A	4. G	N
Št. dijakov	29	29	17	28	29	23	22	24	28	26	255

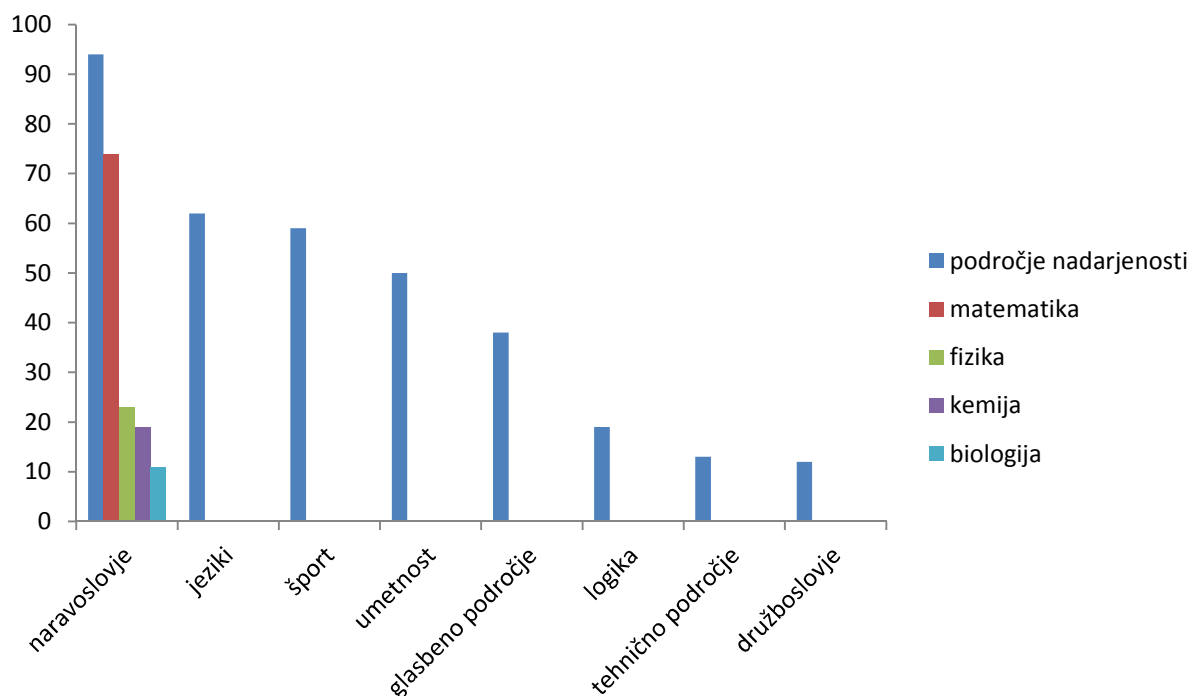

Slika 1. Struktura vzorca dijakov po spolu.

3.1.1. NADARJENOST

V vzorcu, za katerega predpostavljamo, da se sklada s populacijo na šoli, je bilo 95,3 % dijakov prepoznanih kot nadarjenih. Pri tem naj omenimo, da je ob vpisu cca. 91% (trenutno vpisanih) dijakov oddalo Poročilo učenca o odkriti nadarjenosti – prehod iz OŠ v SŠ. Rezultate opravljene raziskave lahko torej uporabimo tudi za oceno t.i. sivega področja raziskovanja, tj. koliko dijakov ne odda poročila o identifikaciji oz. dosedanjem delu na razvoju nadarjenosti. Razhajanje med zabeleženo razširjenostjo t.i. identificirane nadarjenosti ter poročanjem dijakov o lastni nadarjenosti pa se verjetno povezuje tudi z njihovim šibkim poznavanjem nacionalnega sistema obravnave nadarjenih ter različnimi predstavami o sami ideji nadarjenosti – dijaki so npr. navajali različna področja lastne nadarjenosti tudi izven kategorij, predvidenih v formalnem okviru.

Slika 2 prikazuje področja za katera dijaki mislijo, da so nadarjeni. Večina dijakov meni, da so nadarjeni na naravoslovnem področju. Znotraj tega je največ dijakov navedlo področje matematike. Prav tako je veliko število dijakov navajalo, da so nadarjeni na jezikoslovnem področju, področju športa, glasbenem področju in umetniškem področju (npr. oblikovanje, likovna umetnost, film, dramsko igranje,...). V manjši meri so dijaki navajali področje družboslovja in tehnično področje. Pri odgovorih dijakov se je izkazalo, da je večina dijakov navedla vsaj dve ali več področij, za katera mislijo, da so na njih nadarjeni.

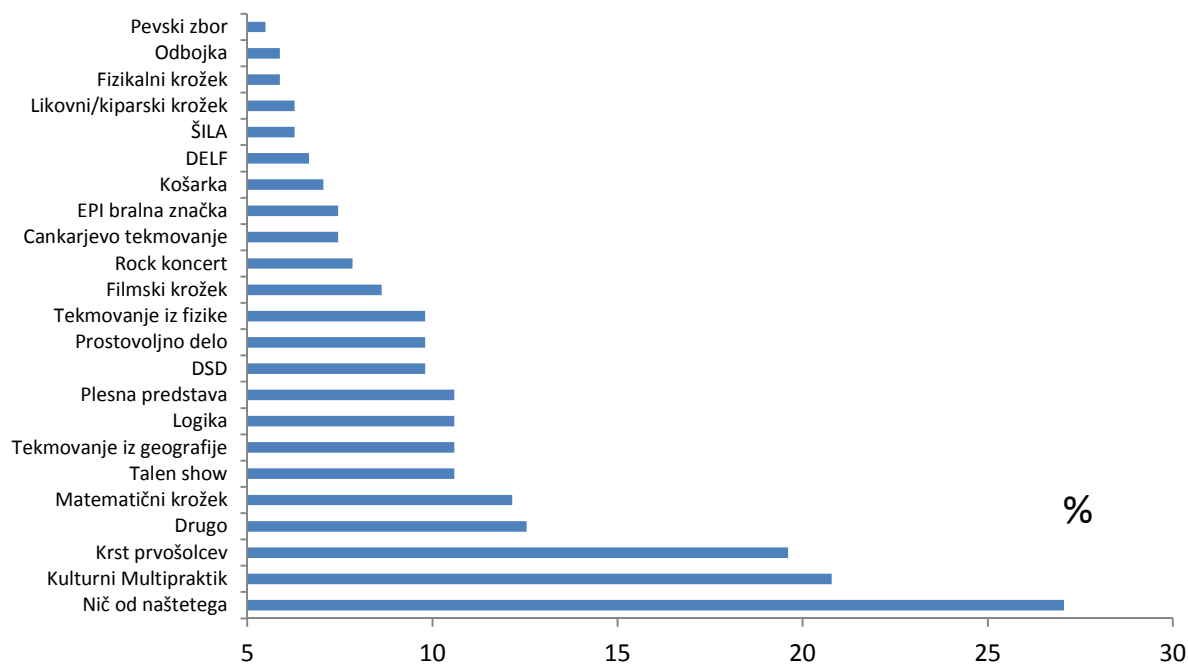
Slika 2. Lastno mnenje dijakov o njihovem področju nadarjenosti.

Dejstvo, da so bili spoznani kot nadarjeni, jim največkrat pomeni možnost za pridobitev Zoisove štipendije, ne počutijo pa se nič drugače kot preden so bili identificirani. Za nadarjene sošolce dijaki najpogosteje pravijo, da dosegajo dobre učne rezultate, najmanj pa se strinjajo s trditvijo, da se nadarjeni sošolci obnašajo vzvišeno, kot da so nekaj več od ostalih v razredu.

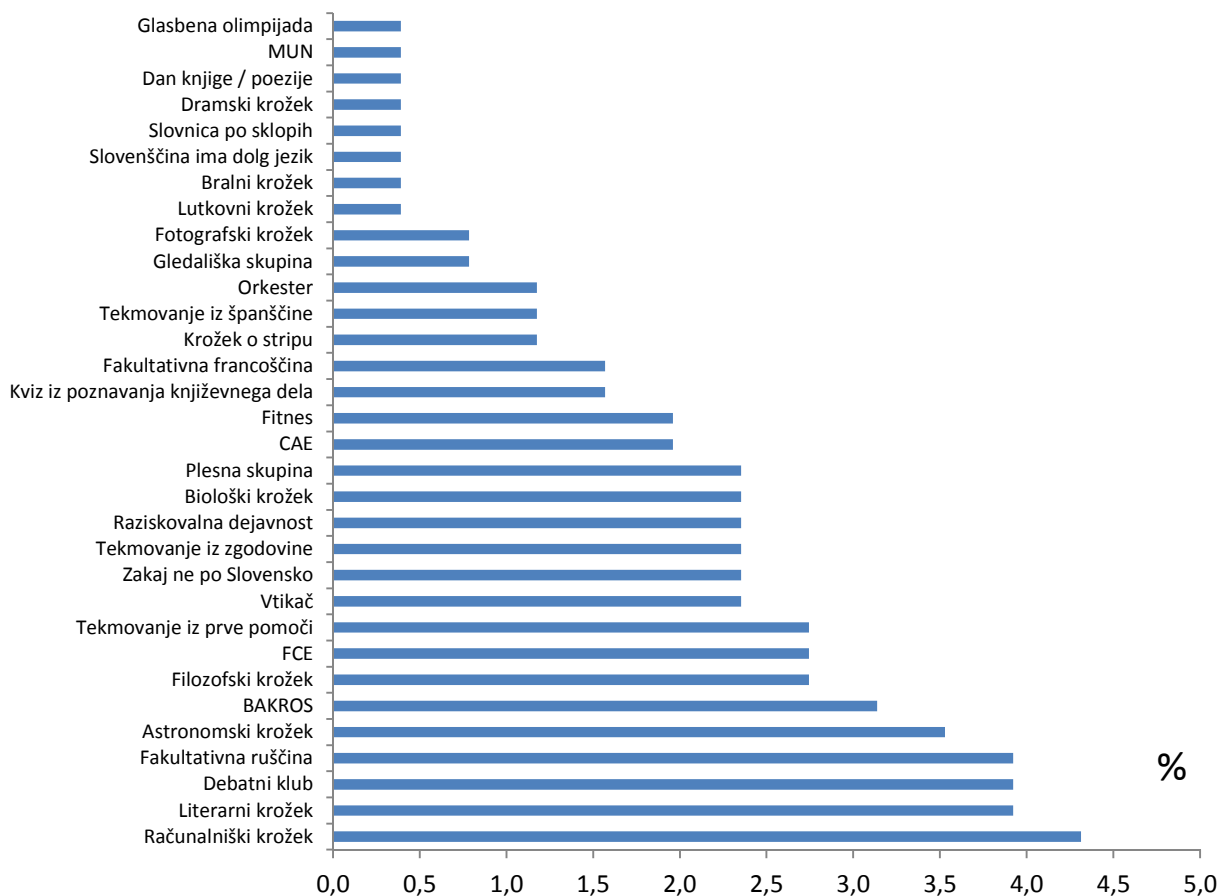
Večina jih je mnenja, da se ostali sošolci do njih obnašajo normalno (84 %). Na vprašanje, kako se sami počutijo kot nadarjeni dijaki, jih je večina odgovorila, da nič posebnega (56 %), 23 % se jih počuti dobro, slabih 10 % odlično, preostali pa se počutijo srednje dobro – nihče ni izbral odgovorov »Slabo« ali »Zelo slabo«.

Dijaki menijo, da država dobro do srednje dobro skrbi za nadarjene dijake, 12 % jih meni, da odlično skrbi, 5 % jih meni, da slabo skrbi, 14 % pa jih meni, da šola za nadarjene sploh ne skrbi. Med dejavnostmi in prilagoditvami, ki jih šola nudi svojim nadarjenim dijakom, so dijaki najbolj zadovoljni s tem, da razrednik opraviči izostanke zaradi treningov, vaj, nastopov, tekmovanje, priprav ipd. ter s tem, da so se učitelji z njimi pripravljani dogovoriti za dodatne roke za opravljanje šolskih obveznosti zaradi priprav na tekmovanja in tekmovanj iz znanja ali športa. S strani šole pa pogrešajo programe za nadarjene dijake in zunanjo diferenciacijo in nivojski pouk s poglobljanjem posameznega predmeta.

Dejavnosti za nadarjene na naši šoli po lastni oceni pozna le 48 % dijakov, kar je nekoliko neskladno z relativno visoko udeležbo na različnih dejavnostih za nadarjene in kaže na šibko ozaveščenost o sistemu podpore, ki ga sicer uporabljajo (le četrtina ni vključena v nobeno od ponujenih dejavnosti). Poleg šolskih krožkov, veliko dijakov obiskuje tudi izvenšolske dejavnosti, med katerimi so najbolj obiskane športne dejavnosti. Na vprašanje, kako jih te dejavnosti izven šole obremenjujejo, je 37 % dijakov odgovorilo, da zaenkrat obvladajo pritiske, 46 % jih ne doživlja dodatnih obremenitev, 12 % jih komaj zmore opravljati šolske obveznosti, 5 % pa jih meni, da so izjemno obremenjenih.

Slika 3. Krožki, ki jih obiskuje več kot 5 % dijakov.

Slika 4. Krožki, ki jih obiskuje manj kot 5 % dijakov.

Dijake smo vprašali še vprašali, kaj bi si osebno najbolj želeli, da bi šola zagotavljala nadarjenim dijakom ali pa njim osebno. Pri tem vprašanju se je največ odgovorov (17) nanašalo na to, da si dijaki

želijo še več poudarka in več izzivov na področjih, kjer so nadarjeni in hkrati manj obveznosti na ostalih področjih, ki jih manj zanimajo. Relativno veliko število odgovorov (12) se je nanašalo na to, da si dijaki želijo manj stresa, pristranskosti, kritiziranja in pritiskov, želijo si bolj sproščeno vzdušje ter razumevajoče, sproščene učitelje, ki jih ne bi primerjali z ostalimi letniki. Kar nekaj dijakov (10) si želi tudi več športnih krožkov oz. dejavnosti, več taborov, športnih dni, ekskurzij ali pouka v naravi. Poleg tega si dijaki (8) želijo več raziskovalnega in projektnega dela ter več svobode pri izdelavi projektov, možnost izražanja lastnega mnenja. Nekaj dijakov (5) bi si želelo večjo fleksibilnost pri prilagajanju šolskih obveznosti, predvsem, da bi bili testi znanja in spraševanje enakomerno razporejeni in da ne bi imeli vsega naenkrat. Nekaj posameznih odgovorov pa se je nanašalo na to, da si želijo več dodatnih aktivnosti (npr. predavanja o tem, kako se učiti, o alternativni medicini, o obvladanju stresa, šahovski krožek) ter več izmenjav in medpredmetnih povezovanj.

3.1.2. MOTIVACIJA

Dijaki so posamezne dejavnike ocenjevali s pomočjo 5-stopenjske lestvice (5 -popolnoma se strinjam, 4-delno se strinjam, 3-ne morem se odločiti, 2- delno se ne strinjam, 1- sploh se ne strinjam).

Dejavnike, ki motivirajo nadarjene dijake, smo razvrstili v tri kategorije:

- Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka.
- Katere učne metode motivirajo nadarjenega dijaka.
- Katere učne naloge motivirajo nadarjenega dijaka.

Slika 5 kaže, da od učiteljevih dejavnikov nadarjene dijake najbolj motivira občutek, da jim učitelj zaupa in jih spoštuje. Temu sledi uporaba in dopuščanje humorja pri pouku, odsotnost strahu pred tem, da bi med poukom kakšno stvar zgrešili, možnost, da se izražajo z lastnimi namesto učiteljevimi besedami, spoštovanje različnih mnenj in dopuščanje svobode pri tem, da se sami odločijo, kaj in kako se bodo učili. Na njihovo motivacijo dobro vplivajo tudi ustne in pisne pohvale učiteljev in dopuščanje dovolj časa za učenje, poglobljanje in vaje. Vsi dejavniki, ki so jih dijaki (vsaj kot) srednje pomembne, pa so prikazani na Slika 20..

Slika 5. Povprečna ocena dejavnikov, ki so jih dijaki izpostavili kot najbolj pomembne pri motiviranju.

Med učnimi metodami nadarjene dijake najbolj motivirata eksperimentalno in problemsko delo, radi imajo tudi terensko delo in delo s pomočjo učbenika ali enciklopedije. Motivirajo jih avtentične učne

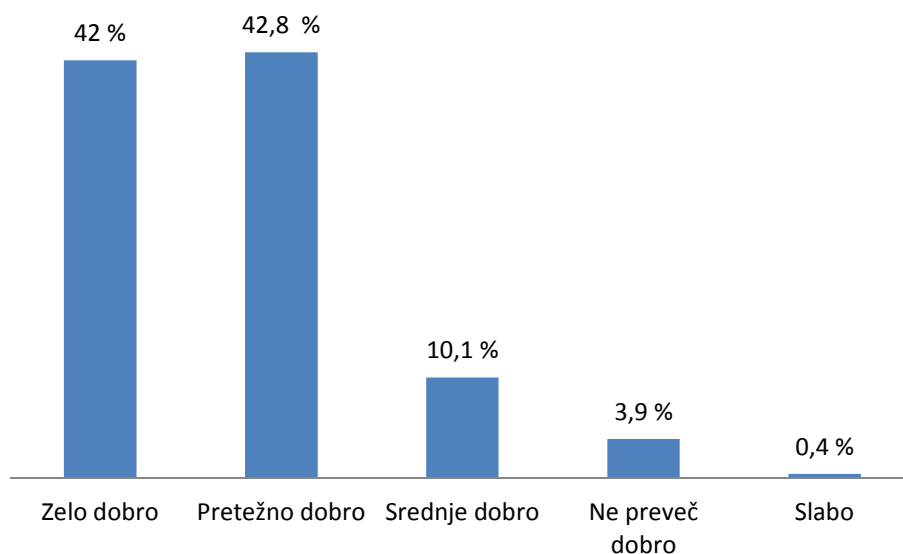
metode, ki so uporabne v vsakdanjem življenju in neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati (gl. Slika 20)

Poleg tega, kaj nadarjene dijake motivira, smo jih vprašali tudi, česa se učitelji pri pouku največkrat poslužujejo. Pri tem je prišlo do slabega ujemanja v tem, kaj dijake motivira in kaj učitelji pri pouku delajo, kakšne naloge in metode jim dajejo. Dijaki so z vidika pomembnosti in pozornosti, posvečene uporabi, podobno ocenili le prevzemanje vodilne vloge v skupini, projektno in raziskovalno delo, učenje ob računalniku ter (težje) naloge iz učbenika in naloge, ki jih sestavi učitelj. Dejavnike, prikazane na Slika 5, učitelji po oceni dijakov redko uporabljajo pri pouku, saj pri skorajda vseh prihaja do pomembnih razlik, kar je podrobneje opisano v kasnejših poglavjih.

Ker je motivacija nadarjenih dijakov glavno področje raziskave, smo na tem področju naredili tudi več podrobnejših analiz. Glede na dejavnike motivacije smo med seboj primerjali vse letnike, vsak razred posebej smo primerjali s celotnim vzorcem, naredili pa smo tudi primerjavo med športnim oddelkom in ostalimi ter med matematičnim oddelkom in ostalimi. Med dijaki posameznih oddelkov pa tudi med spoloma se pojavljajo razlike, ki bi jih veljalo upoštevati pri pedagoškem delu (gl. Tabele v prilogi).

3.1.3. SAMOPODOBA IN POČUTJE V ŠOLI

Na vprašanje, ali dijaki radi hodijo v šolo, jih je 75 % odgovorilo pritrdilno. Spodnja slika pa kaže, da se na splošno večina dijakov v svojem razredu počuti pretežno do zelo dobro. Odgovori na obe vprašanji se skladata tudi z ugotovitvami različnih dosedanjih evalvacijskih raziskav na šoli.

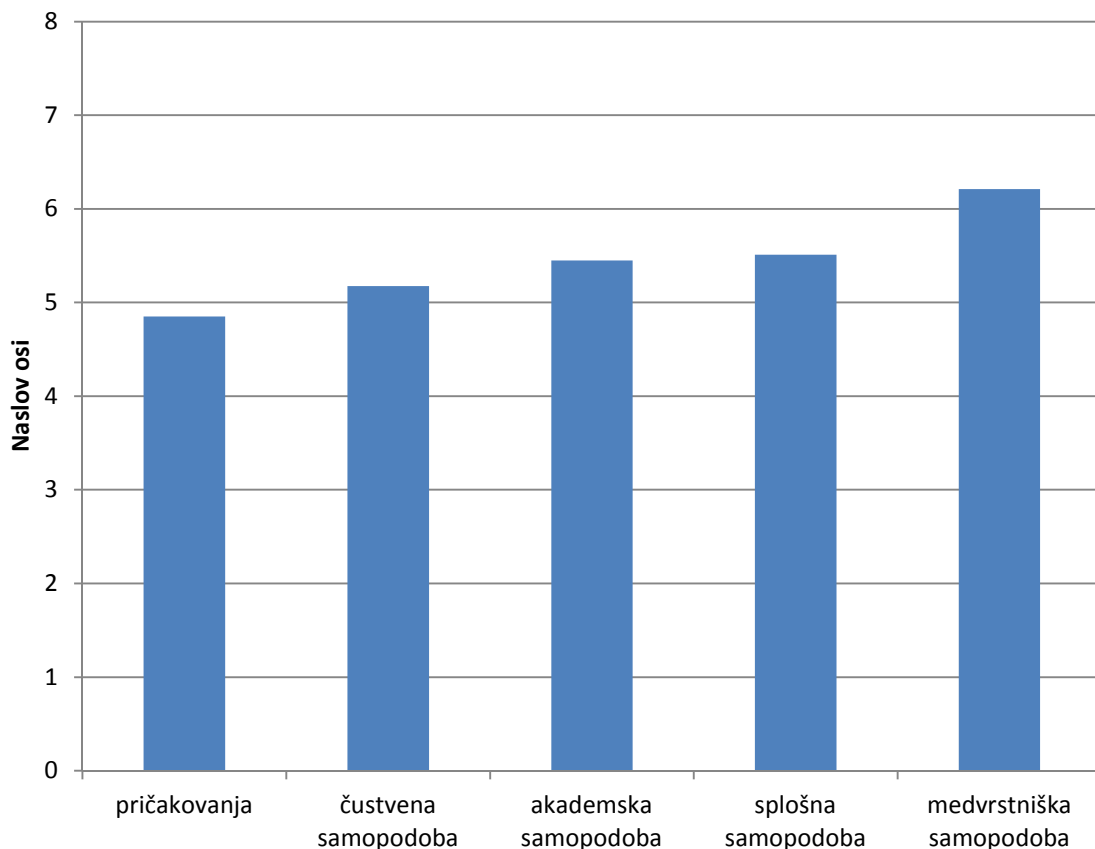

Slika 6. Počutje dijakov in dijakinj v razredu. (%)

V raziskavi smo se dotaknili tudi samopodobe nadarjenih dijakov. Dijaki so s pomočjo 8-stopenjske lestvice (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame) ocenjevali, v kolikšni meri se strinjajo s posameznimi trditvami. Vprašanja oz. odgovore smo razvrstili v pet skupin:

- DOŽIVLJANJE PRIČAKOVANJ (se nanaša na stopnjo doživljanja pričakovanj po dosežkih s strani učiteljev, vrstnikov, staršev, pa tudi na lastna pričakovanja dijakov)
- ČUSTVENA SAMOPODOBA (se nanaša na oceno doživljanja pozitivnih oz. negativnih čustev, razpoloženj)

- **AKADEMSKA SAMOPODOBA** (se nanaša na zainteresiranost za šolsko delo, predstavo o lastnih sposobnostih ter zadovoljstvo z rezultati ocenjevanj)
- **MEDVRSTNIŠKA SAMOPODOBA** (se nanaša na področje odnosov z vrstniki)
- **SPLOŠNA SAMOPODOBA** (se nanaša na splošno podobo o sebi, samospoštovanje, zaupanje vase, spopadanje s stresom, splošnim počutjem in blagostanjem)

Slika 7. Področja samopodobe pri dijakih, glede na povprečno oceno, kjer višja ocena pomeni boljše samopodobo.

Med posameznimi področji samopodobe se kažejo statistično pomembne razlike. Dijaki poročajo o najvišje izraženi medosebni samopodobi in v najmanjši meri pa poročajo v doživljanju visokih zahtev s strani drugih. V splošnem pa imajo dijakinje nižjo splošno samopodobo od dijakov. Prav tako dekleta v povprečju v manjši meri kot fantje poročajo o zaznavanju visokih pričakovanj s strani drugih (gl.

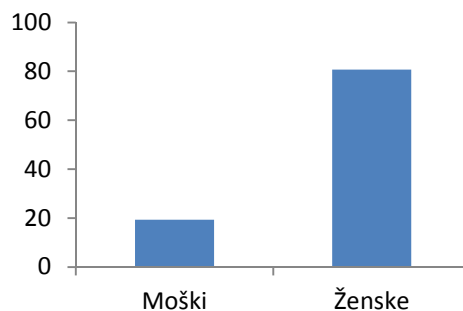
Napaka! Neveljavno samosklicevanje zaznamka. prikazuje razlike med ocenami posameznih postavk s strani dijakov in dijakinj, Tabela 22 pa skupne razlike med spoloma.

Tabela 21, Slika 48).

Zavoljo primerjave po področjih (gl. Slika 7.) smo nekatere postavke tekom analize vrednotili obrnjeno. Z vidika analize posameznih odgovorov so zanimive tudi slike in tabele v prilogi, ki se nanašajo na surove podatke oz. neobrnjene postavke.

3.2. UČITELJI

Kot omenjeno, je v raziskavi sodelovalo 57 učiteljev, kar je 60% vseh zaposlenih učiteljev. Med njimi jih 35 % uči naravoslovne predmete, 32 % jezike, 19 % družboslovne predmete in 14 % športno vzgojo.

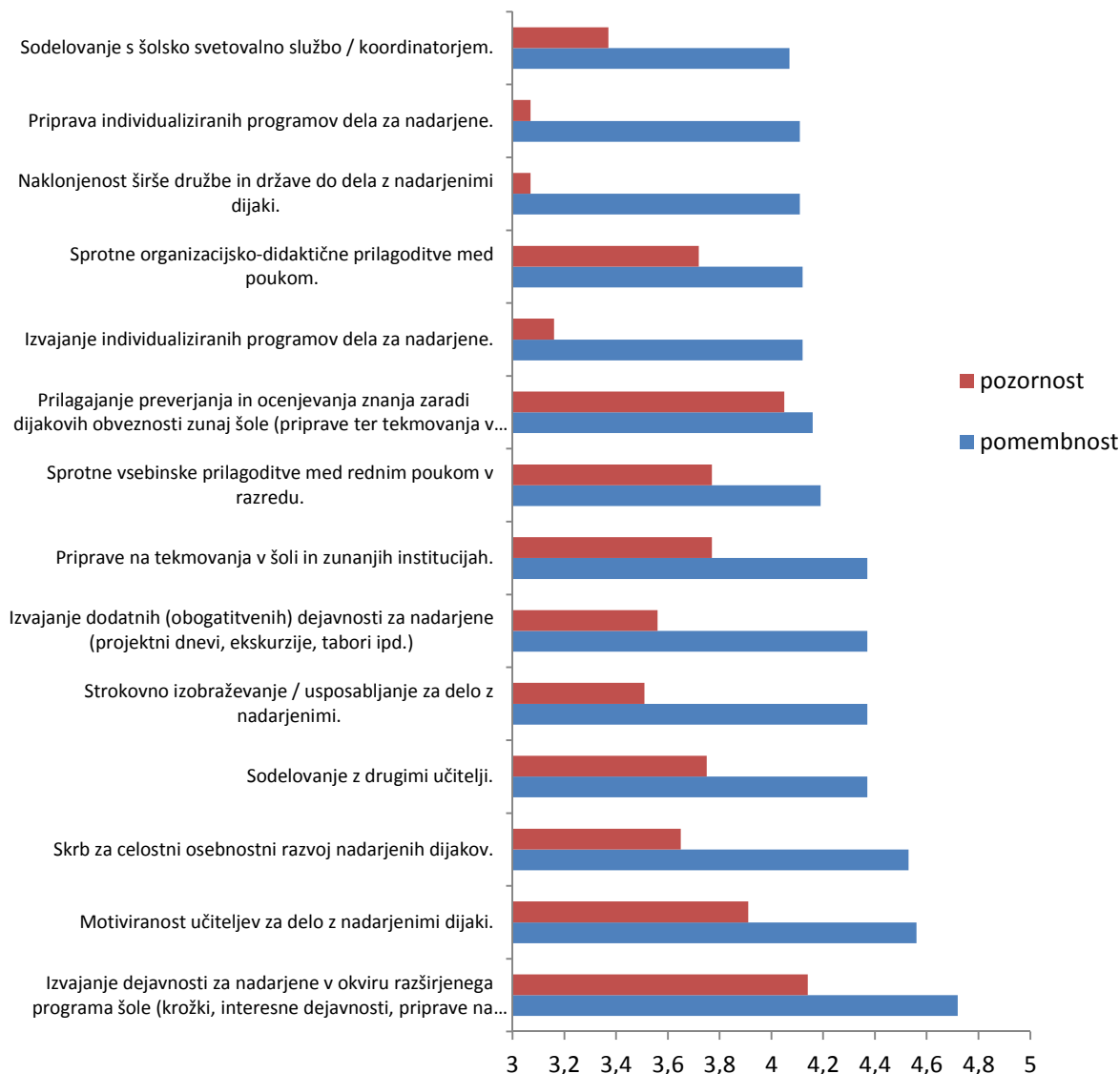

Slika 8. Struktura vzorca učiteljev po spolu.

Med učitelji, ki so sodelovali v raziskavi, jih je 75 % mentorjev pri šolskih krožkih za nadarjene dijake.

Večina učiteljev (63 %) meni, da je na v državi srednje dobro poskrbljeno za nadarjene dijake, približno 20 % pa jih meni, da je za njih slabše poskrbljeno. 65 % učiteljev meni, da je skrb za nadarjene pomembno področje vzgoje in izobraževanja, 19 % jih meni, da je to srednje pomembno, 9 % pa jih meni, da bi moralo biti to področje nacionalna prioriteta. Delo z nadarjenimi dijaki jim pomeni predvsem bolj zanimivo pedagoško delo, nove osebne in strokovne izzive ter večjo zahtevnost pedagoškega dela.

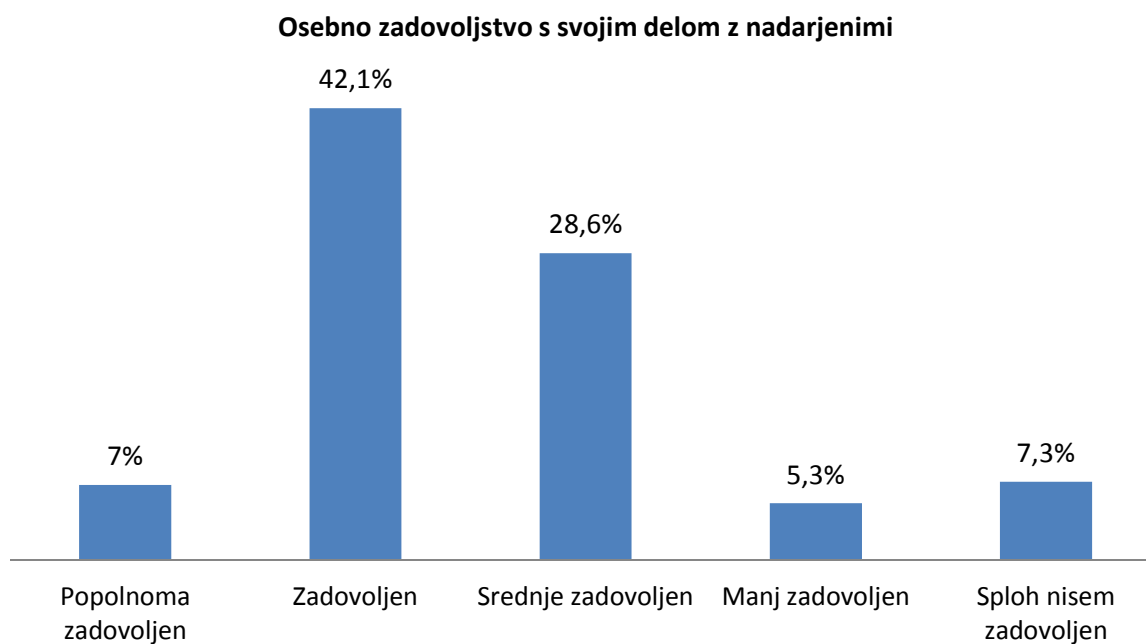
Učitelje smo povprašali o njihovih ocenah pomembnosti določenih področij vzgoje in izobraževanja nadarjenih ter o njihovi dejanski skrbi na teh področjih. Rezultate kaže tudi Tabela 23, iz nje pa je razvidno, da prihaja pri njihovih ocenah pomembnosti in dejanskim posvečanjem pozornosti do pomembnih razlik. Na le dveh področjih (Prilagajanje preverjanja in ocenjevanja znanja zaradi dijakovih obveznosti zunaj šole in Timsko delo in medpredmetno povezovanje pri pouku) so ocene pomembnosti in dejansko delo na teh področjih usklajene, sicer pa je trend enoten – vsa področja se učiteljem zdijo bolj pomembna, kot pa ocenjujejo, da jim posvečajo pozornost.

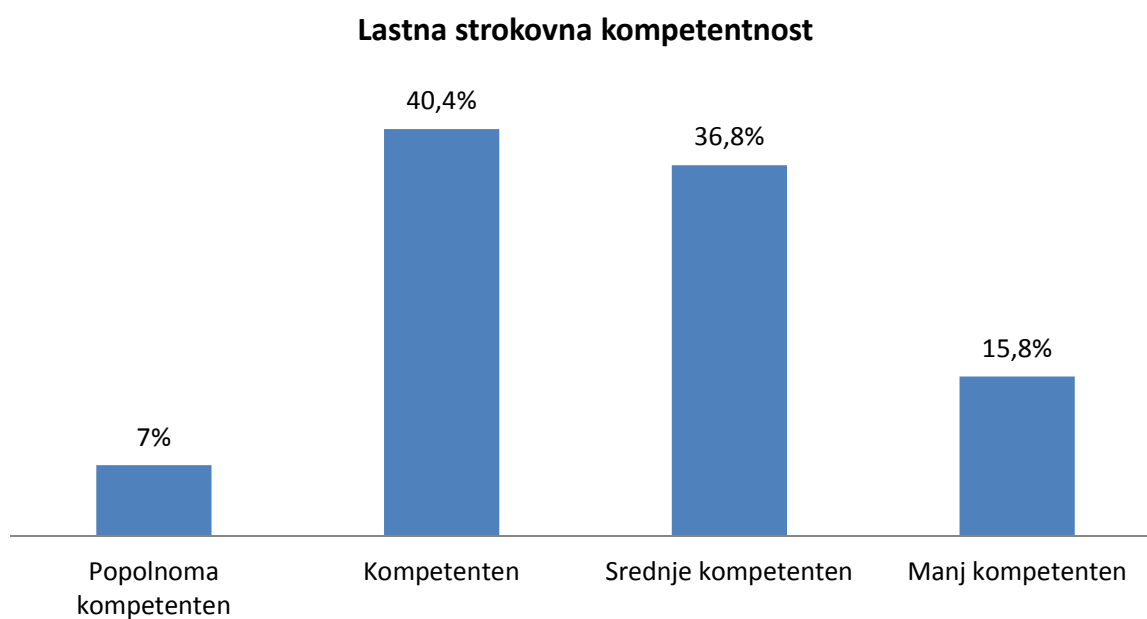
Op. Učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 9. Povprečna ocena posameznih področij dela z nadarjenimi, ki so jih učitelji izpostavili kot najbolj pomembne, z vidika pomembnosti in posvečene pozornosti.

Večina učiteljev je s svojim delom na področju in izobraževanja nadarjenih dijakov zadovoljnih in srednje zadovoljnih. 7 % učiteljev s svojim delom sploh ni zadovoljnih, prav tako 7 % jih je popolnoma zadovoljnih, ostali pa so manj zadovoljni s svojim delom, Slika 11 pa prikazuje njihovo mnenje o lastni kompetentnosti za delo z nadarjenimi dijaki.

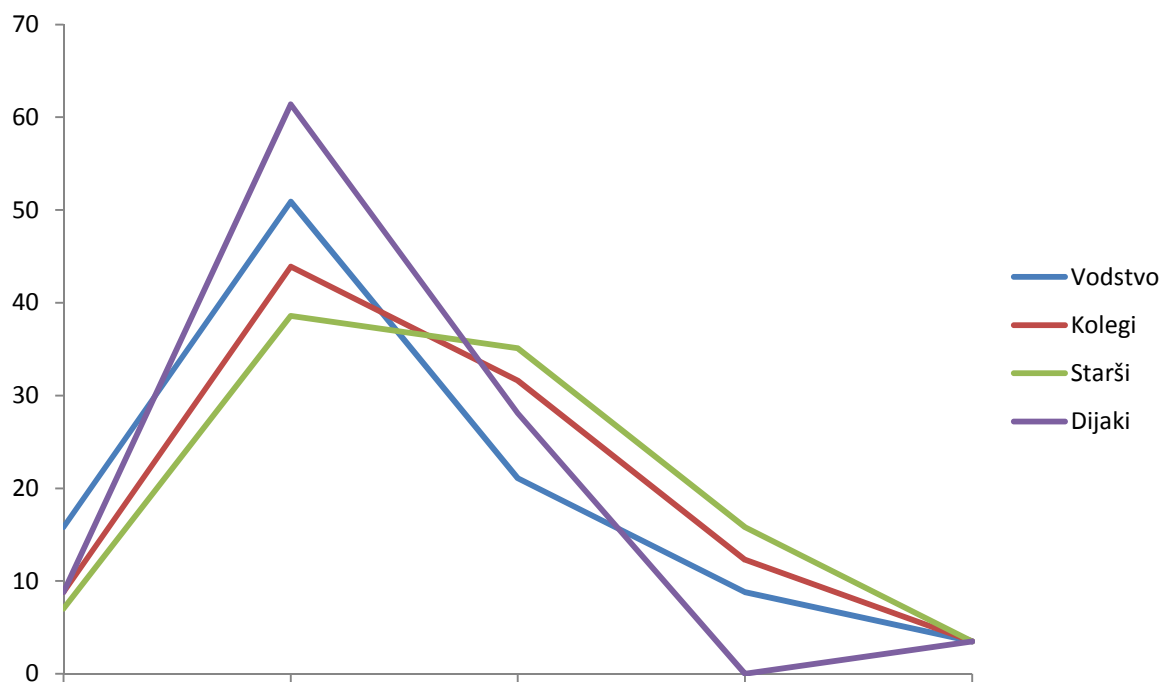

Slika 10. Zadovoljstvo učiteljev s svojim delom z nadarjenimi dijaki.

Slika 11. Ocena lastne kompetentnosti za delo z nadarjenimi dijaki. (%)

Učitelje smo vprašali tudi, kako zadovoljni so s podporo, ki jo pri delu z nadarjenimi dijaki dobijo s strani vodstva, kolegov, staršev in dijakov samih, odgovori pa so prikazani na Slika 12.

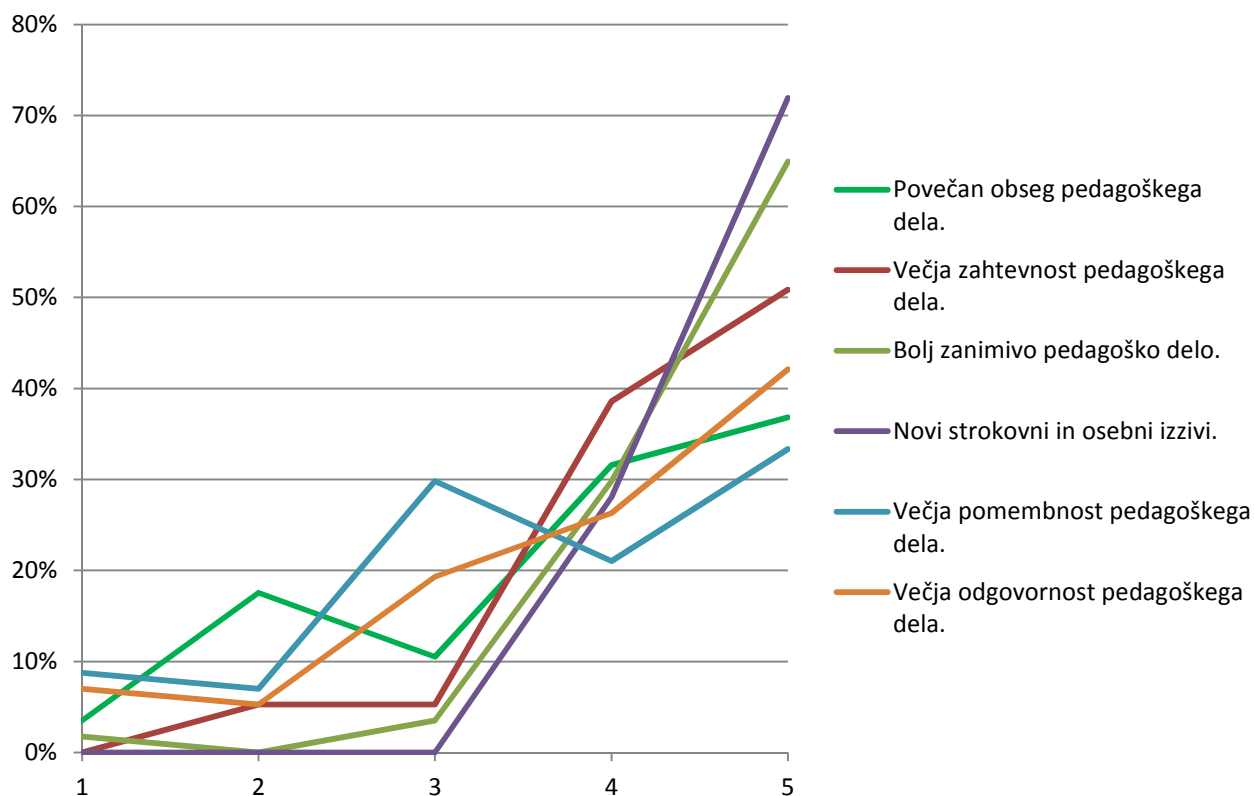

Op. Učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice (popolnoma zadovoljen-5; zadovoljen-4; srednje zadovoljen-3; manj zadovoljen-2; sploh nisem zadovoljen-1), odgovora »Ne delam z nadarjenimi« ni izbral nihče).

Slika 12. Zadovoljstvo s podporo pri delu z nadarjenimi (v %).

Analiza je pokazala, da prihaja pri podpori s strani različnih kanalov do statistično pomembnih razlik. Vidimo, da so v splošnem s podporo z vseh strani večinoma zadovoljni. Najbolj so zadovoljni s podporo vodstva in dijakov samih, najmanj pa so zadovoljni s podporo staršev nadarjenih dijakov.

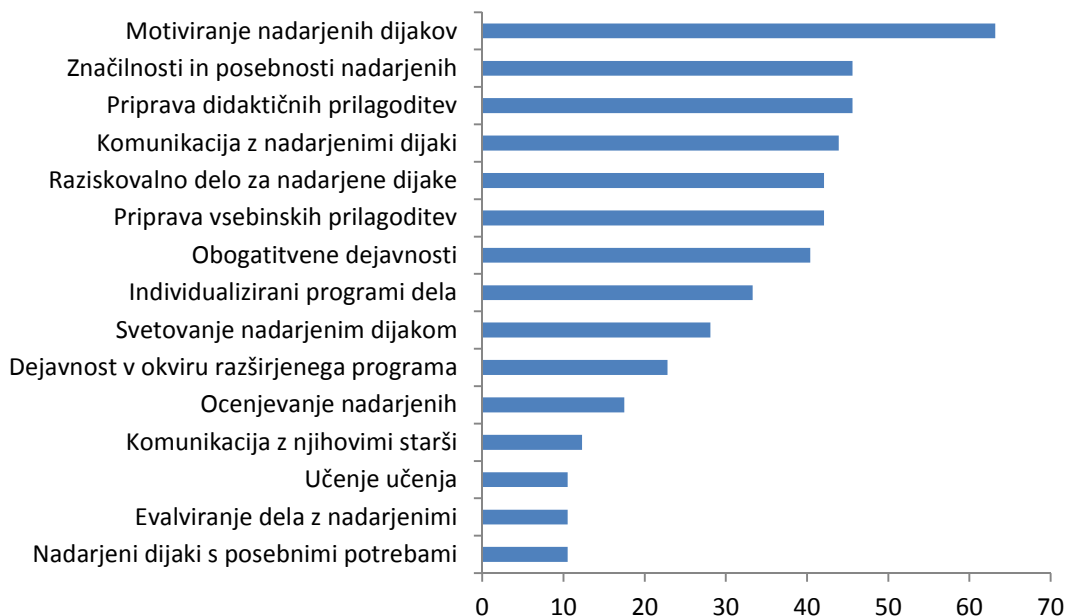
Učitelje smo vprašali, katere pomanjkljivosti in težave na področju vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki opažajo pri svojem delu. Kot najpogostejši odgovor so (26%) navajali lastno preobremenjenost, da imajo torej premalo časa za pripravo oz. za ukvarjanje z nadarjenimi dijaki. Naslednja najpogostejša skupina odgovorov se je nanašala na organizacijo dela, ki onemogoča delo z nadarjenimi učenci. Učitelji (18%) pri tem navajajo, da je v razredih predvsem preveč učencev, da je premalo dodatnih ur in da so omejeni z učnim načrtom, ki je preobsežen. Velika skupina odgovorov pa se je nanašala tudi na preobremenjenost dijakov. In sicer so učitelji (11%) navajali, da dijaki nimajo časa, da so vključeni v preveč aktivnosti in nimajo časa za razvijanje področja nadarjenosti. Nekaj posameznih učiteljev je izpostavilo tudi to, da so učitelji slabo usposobljeni za delo z nadarjenimi in da je dijake težko motivirati, da razvijajo področje nadarjenosti.

Op. Učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice (povsem drži-5; drži-4; srednje drži-3; delno drži-2; sploh ne drži-1)

Slika 13. Prikaz ocen učiteljev na vprašanje, kaj za njih pomeni »delo z nadarjenimi« v odstotkih.

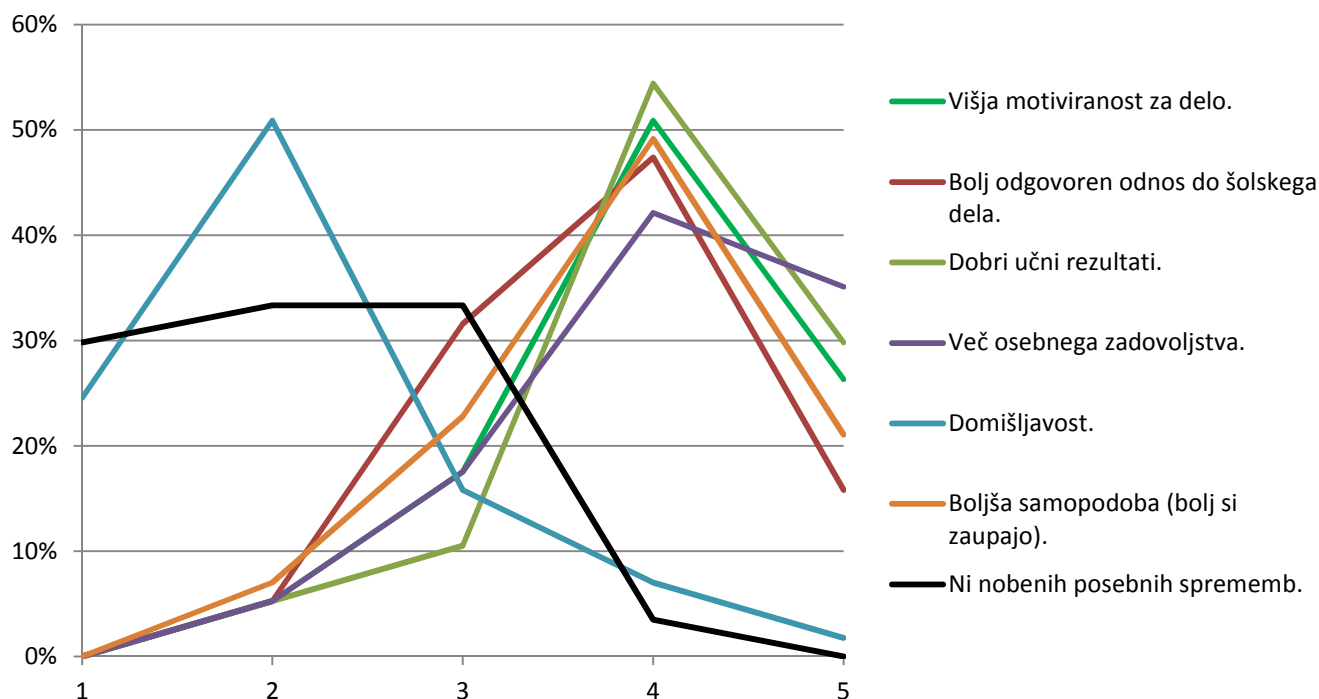
Učitelji so se v največji meri ($M > 4$) strinjali, da delo z nadarjenimi za njih predstavlja nove strokovne in osebne izzive, bolj zanimivo, pa tudi bolj zahtevno pedagoško delo. Le 2 % vprašanih učiteljev pravi, da se ne bi udeležili dodatnih izobraževanj o vzgoji in izobraževanju nadarjenih dijakov. Učitelji bi se izobraževanj v obliki predavanj, seminarjev ali delavnic raje udeležili na šoli, kjer poučujejo kot pa v organizacijah drugih institucij (npr. Zavod za šolstvo, fakultete ipd.). Med preostalimi, ki bi se izobraževanj vsaj morda udeležili, bi jih največ zanimalo področje motiviranja nadarjenih dijakov.

Slika 14. Izobraževanja, ki bi učitelje zanimala pri delu z nadarjenimi dijaki.

3.3. POVEZAVA MED DIJAKI IN UČITELJI

3.3.1. STALIŠČA DO NADARJENIH, NADARJENOSTI

Op. Učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice (povsem drži-5; večinoma-4; srednje-3; delno-2; sploh ne drži-1)

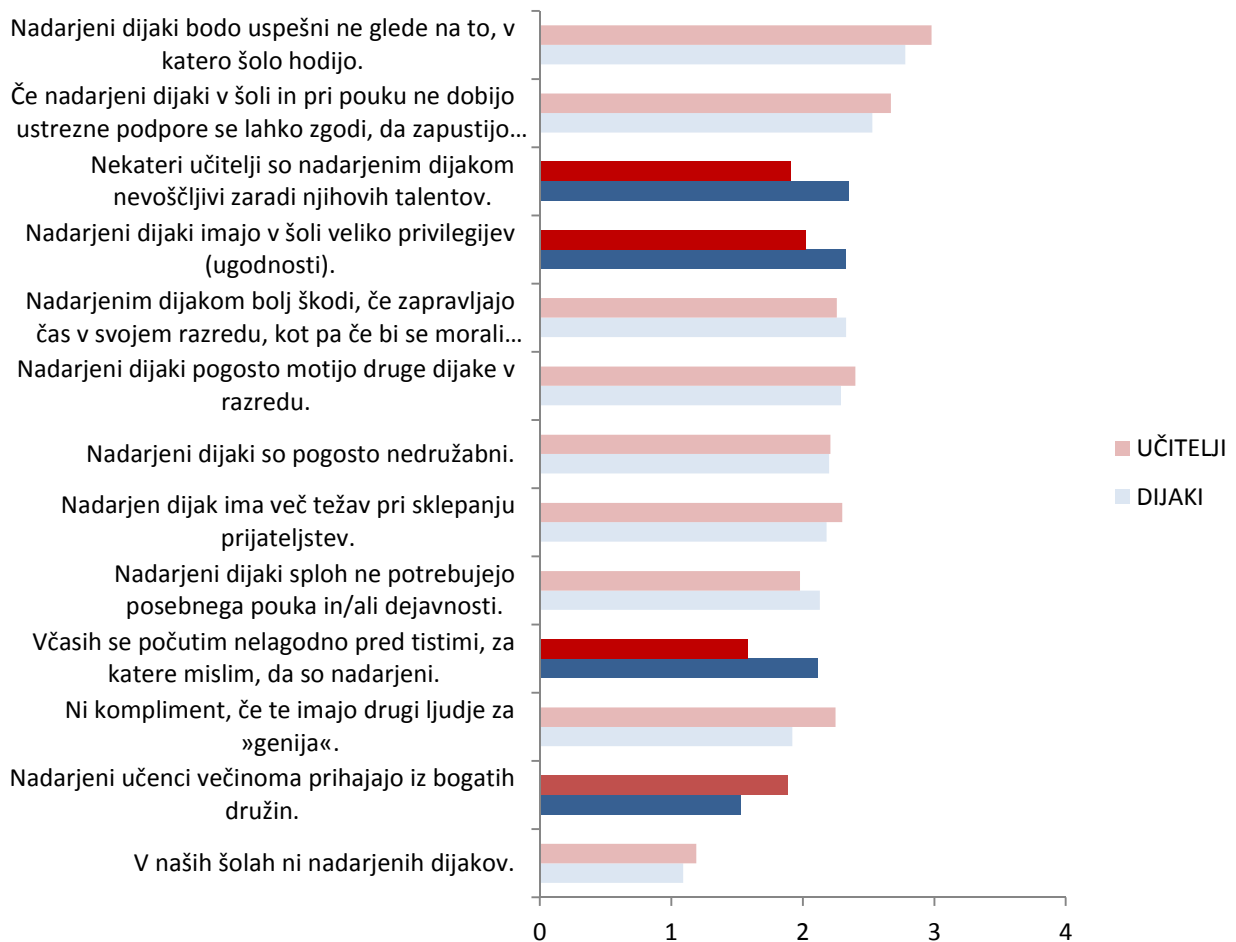
Slika 15. Prikaz odgovorov učiteljev na vprašanje glede opaženih značilnosti nadarjenih dijakov.

Kot je razvidno na Slika 15, so učitelji nadarjenim dijakom v splošnem naklonjeni, saj je pri vseh pozitivnih ponujenih značilnostih (višja motiviranost, dobri učni rezultati, več osebnega zadovoljstva, boljša samopodoba, boljši odnos do šolskega dela) večina učiteljev izbrala oceno »Večinoma drži« medtem ko so pri odgovoru »Domišljavost« učitelji največkrat izbrali odgovor »delno drži«. Podobno redko kot domišljavost, so učitelji izbirali odgovor, da ne opažajo nobenih sprememb.

Naklonjenost nadarjenim dijakom pa je nenazadnje posredno vidna tudi s Slika 13, kjer so jo učitelji izrazili tudi s pozitivnimi stališči do dela z nadarjenimi.

V raziskavi pa smo ugotavljali tudi strinjanje s posameznimi, bolj ali manj razširjenimi, stališči dijakov in učiteljev do nadarjenih. Njihove predstave o nadarjenosti so razmeroma usklajene, prihaja pa tudi do nekaterih pomembnih razlik.

Na Slika 16 tako vidimo stališča, glede katerih so bili v povprečju tako dijaki kot učitelji mnenja, da bolj ne držijo, kot držijo. Do pomembnih razlik prihaja pri treh trditvah, pri katerih so dijaki v večji meri naklonjeni omenjenim trditvam kot učitelji, vendar odgovori ne presenečajo. S trditvijo »Nadarjeni učenci večinoma prihajajo iz bogatih družin«, se v večji meri strinjajo učitelji kot dijaki.

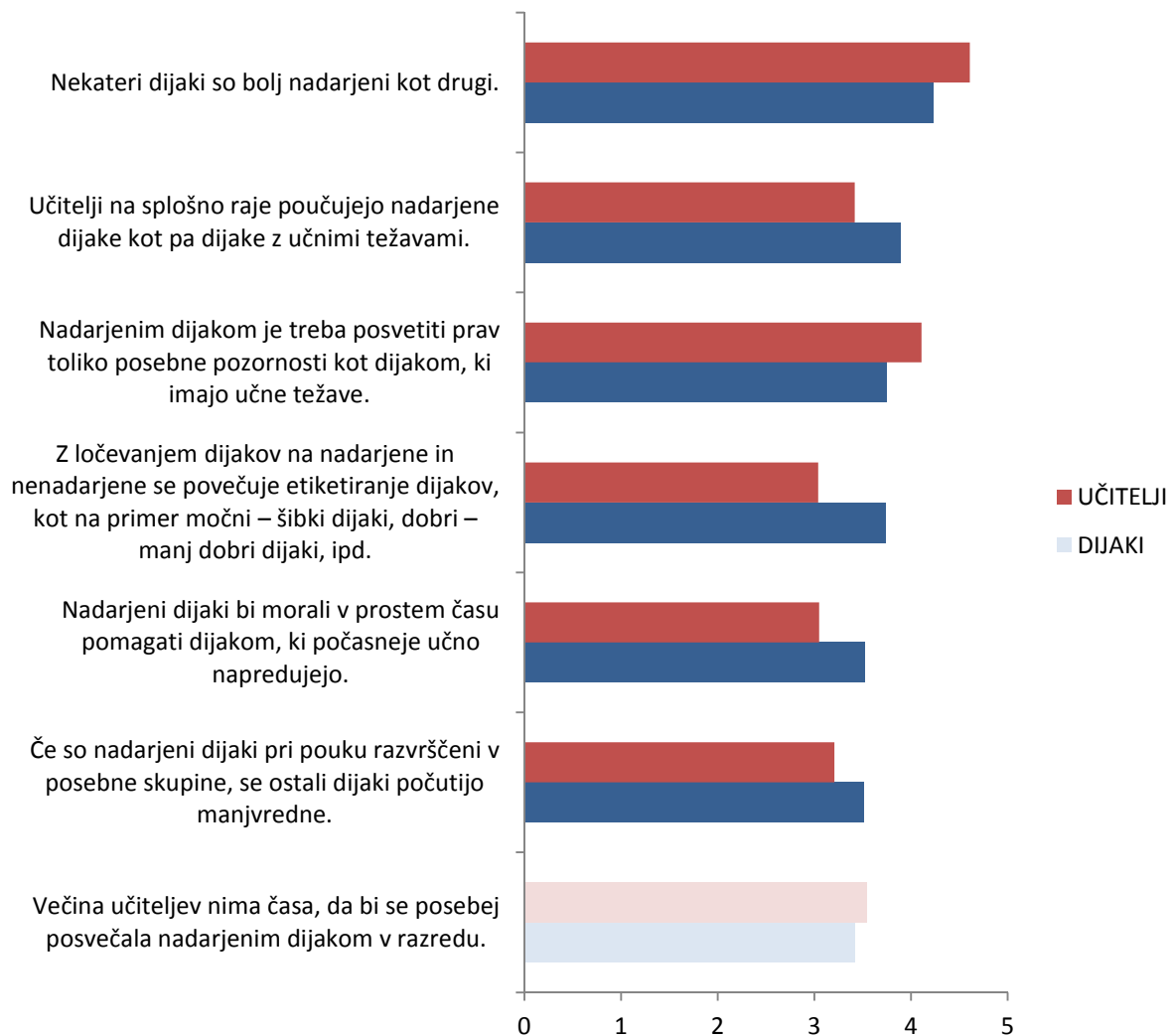
Dijaki in učitelji so posamezne dejavnike ocenjevali s pomočjo 5-stopenjske lestvice (5 -popolnoma se strinjam, 4-delno se strinjam, 3-ne morem se odločiti, 2- delno se ne strinjam, 1- sploh se ne strinjam).

Op. statistično pomembne razlike so prikazane v močnejših barvah.

Slika 16. Prikaz povprečnih ocen strinjanja (na 5-stopenjski lestvici) dijakov in učiteljev glede posamezne trditve o nadarjenih s trditvami, s katerimi se v povprečju niso strinjali ne dijaki, ne učitelji.

Na Slika 17 so prikazana stališča, s katerimi se v povprečju strinjajo tako dijaki, kot učitelji. Ne glede povprečno strinjanje pa skorajda povsod prihaja do statistično pomembnih razlik – učitelji so v večji meri kot dijaki prepričani, da so nekateri dijaki bolj nadarjeni kot drugi, pa tudi, da nadarjeni dijaki potrebujejo prav toliko njihove pozornosti kot dijaki z učnimi težavami.

Dijaki po drugi strani v večji meri kot učitelji zaznavajo, da učitelji raje poučujejo nadarjene dijake kot tiste z učnimi težavami. V večji meri so prepričani tudi, da ločevanje na nadarjene in nenadarjene ter delo v posebnih skupinah pripeva k etiketiranju oz. občutkom manjvrednosti posameznih dijakov. V večji meri kot učitelji pa so prepričani tudi, da bi morali nadarjeni pomagati dijakom, ki se učijo počasneje.

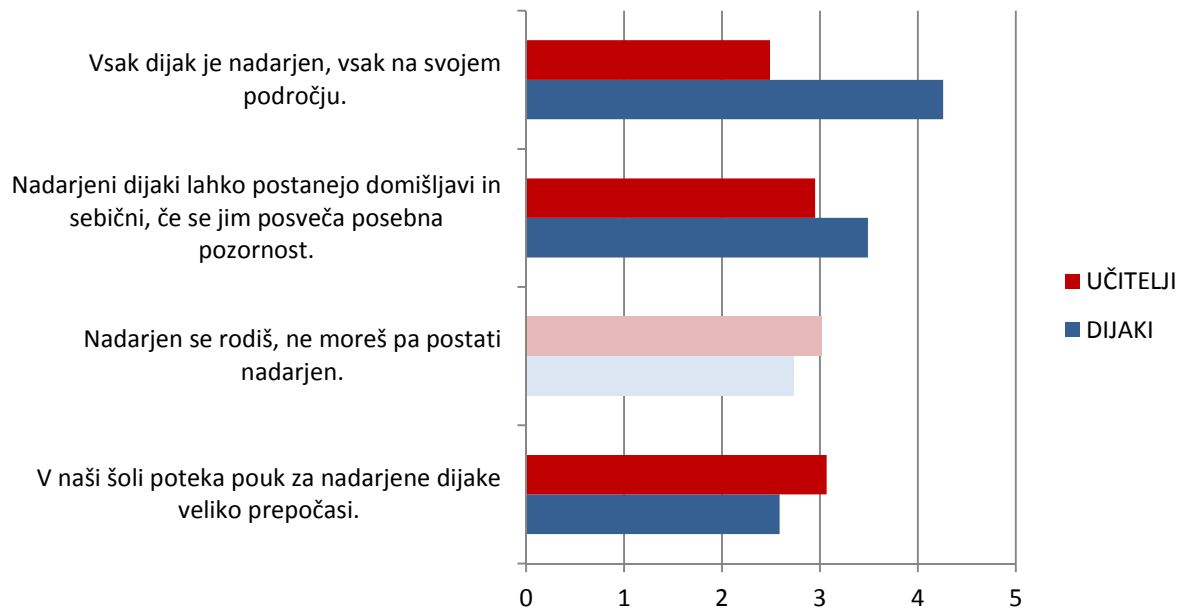
Dijaki in učitelji so posamezne dejavnike ocenjevali s pomočjo 5-stopenjske lestvice (5 -popolnoma se strinjam, 4-delno se strinjam, 3-ne morem se odločiti, 2- delno se ne strinjam, 1- sploh se ne strinjam).

Op. statistično pomembne razlike so prikazane v močnejših barvah.

Slika 17. Prikaz povprečnih ocen strinjanja (na 5-stopenjski lestvici) dijakov in učiteljev glede posamezne trditve o nadarjenih, s katerimi so se v povprečju strinjali tako dijaki kot učitelji..

Na Slika 18 so prikazane ocene štirih trditev, pri katerih so se povprečne ocene učiteljev in dijakov razporedile na dva pola lestvice – pri treh je bilo zaznati statistično pomembne razlike. Medtem kot se dijaki v povprečju strinjajo, da je vsak izmed njih nadarjen – vsak na svojem področju – in da ob

posebni pozornosti nadarjeni dijaki lahko postanejo domišljavi, se učitelji s tem ne strinjajo. Po drugi strani pa so učitelji značilno bolj prepričani, da pouk za nadarjene poteka prepočasi, kot se to zdi dijakom.

Dijaki in učitelji so posamezne dejavnike ocenjevali s pomočjo 5-stopenjske lestvice (5 -popolnoma se strinjam, 4-delno se strinjam, 3-ne morem se odločiti, 2- delno se ne strinjam, 1- sploh se ne strinjam).

Op. statistično pomembne razlike so prikazane v močnejših barvah

Slika 18. Prikaz povprečnih ocen (ne)strinjanja (na 5-stopenjski lestvici) dijakov in učiteljev glede posamezne trditve o nadarjenih.

3.3.2. DEJAVNIKI MOTIVACIJE

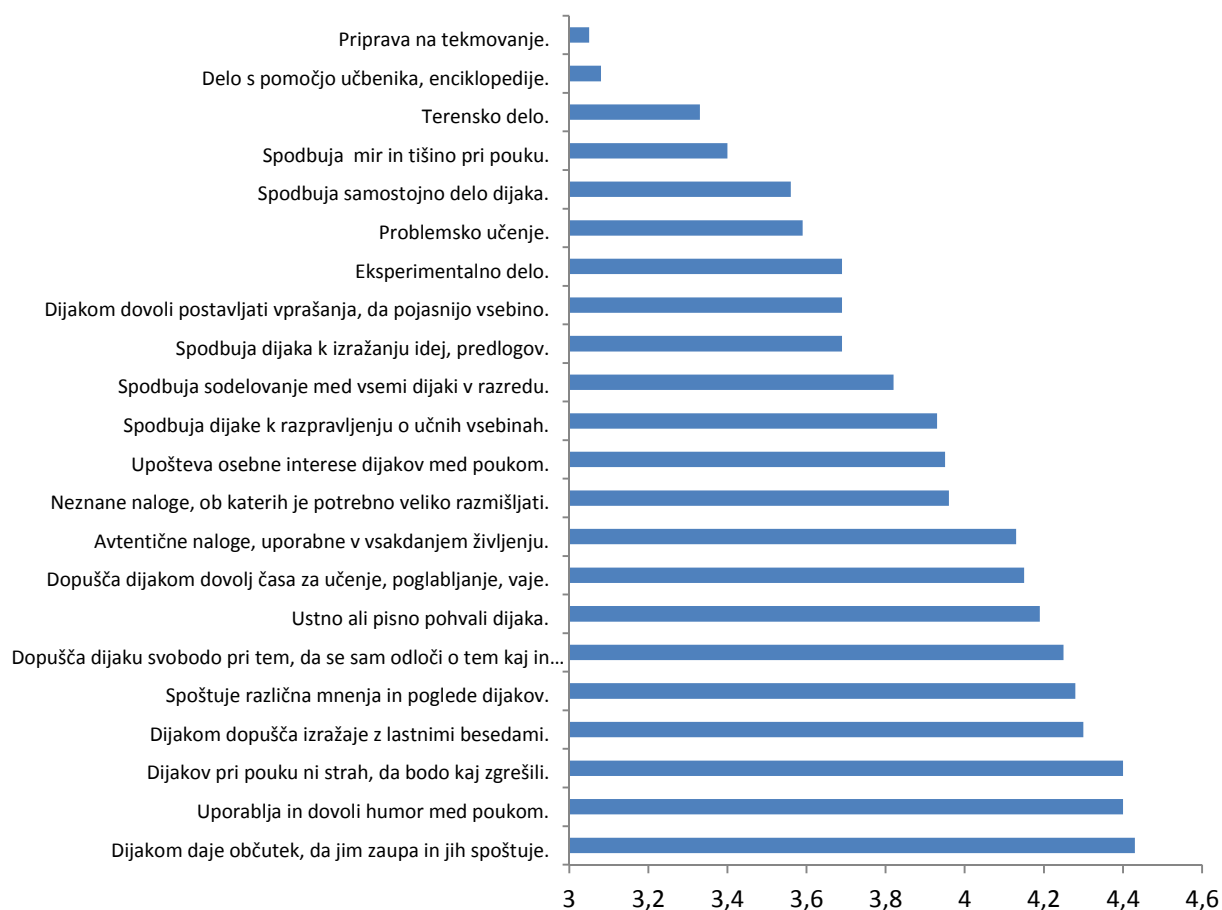
Četudi ne gre za »pravo« primerjavo želja dijakov ter učiteljevega delovanja v razredu, je na tem mestu smiselno nekoliko podrobneje pogledati, kako so dijaki ocenjevali pomembnost posameznih motivirajočih delovanj v razredu, ter njihovo zaznavo pogostosti učiteljeve uporabe. Na Slika 21 tako vidimo, da po oceni dijakov do največjih razhajanj (v povprečju je razlika večja kot 1,5 pri ocenjevanju na 5-stopenjski lestvici) pri naslednjih petih dejavnikih:

- Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.
- Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.
- Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.
- Uporablja in dovoli humor med poukom.
- Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.

Pri vseh petih gre za razlike v smeri posvečanja manjše pozornosti, kot se dijakom zdi potrebno (pomembno), štirje pa se nanašajo kategorijo, povezano z »neformalnim« delovanjem učitelja. Slika 19 tako ponazarja dejavnike, za katere dijaki menijo, da jim učitelji posvečajo največ pozornosti., Slika 20 pa dejavnike, ki so jih dijaki izpostavili kot najbolj pomembne.

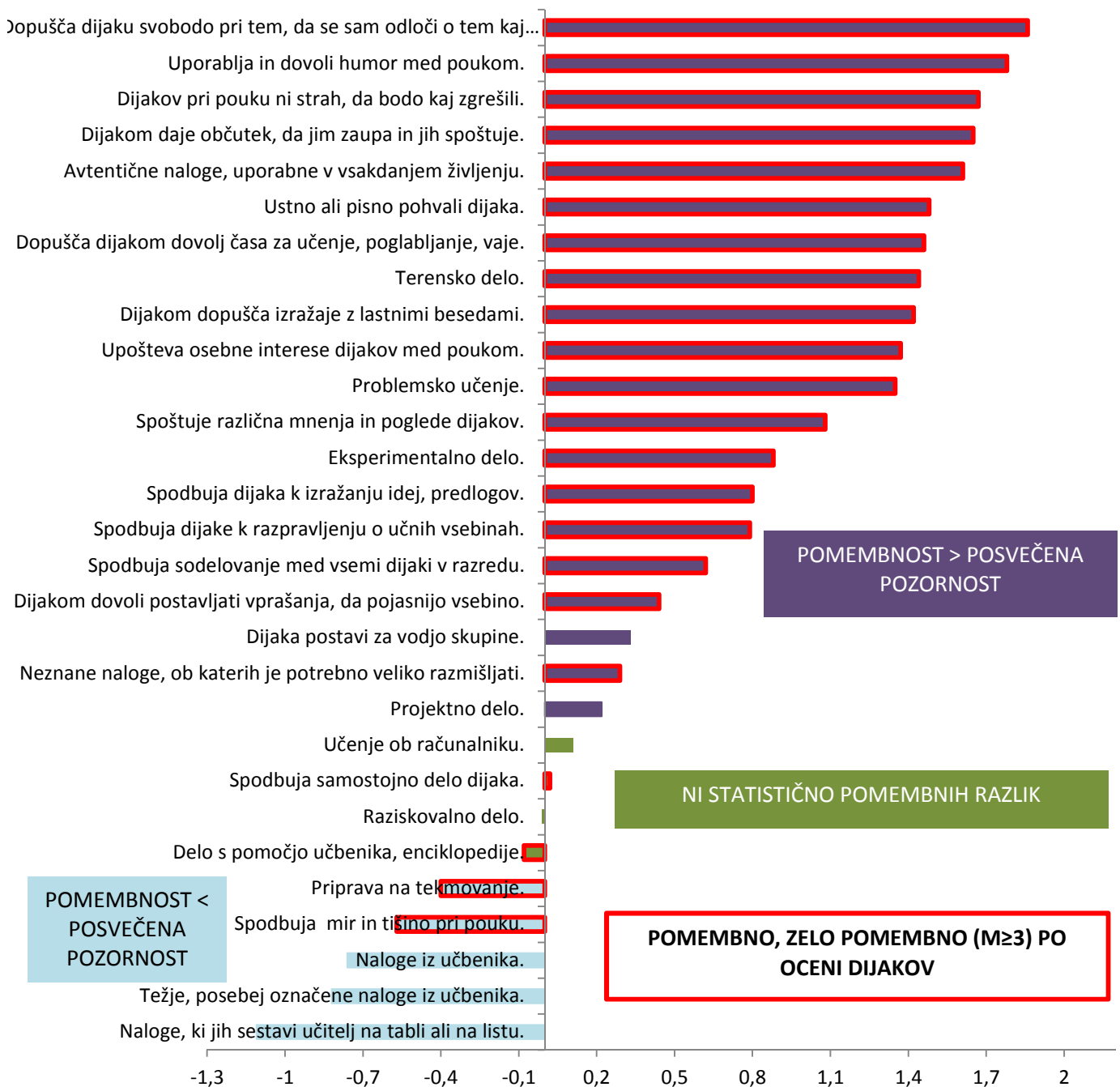
Slika 19. Dejavniki, ki jim po mnenju dijakov učitelji pripisujejo srednje veliko oz. veliko pozornost.

Op. Dijaki so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 20. Dejavniki, ki jim dijaki pripisujejo srednje veliko, veliko oz. veliko pomembnost pri motiviranju.

Na Slika 21 so prikazane razlike med ocenami pomembnosti posameznih dejavnikov ter ocenami dijakov glede tega, kolikšno pozornost omenjenim področjem namenjajo njihovi učitelji.

Slika 21. Prikaz dejavnikov motiviranja glede na velikost razlik med ocenami pomembnosti posameznih dejavnikov motiviranja ter posvečeno pozornostjo (s strani učiteljev).

Na levi strani Slika 21 se nahajajo dejavniki, ki jim po mnenju dijakov učitelji posvečajo več pozornosti, kot se to zdi njim pomembno. Na desni so prikazani dejavniki, katerim po mnenju dijakov učitelji posvečajo manj pozornosti, kot bi bilo to potrebno. Rdeče obrobljeni stolpci nakazujejo vse tiste dejavnike, ki so jih sicer dijaki v povprečju ocenjevali kot pomembne ali zelo pomembne za njihovo motiviranost.

4. SKLEPI

Glede na uvodoma zastavljene cilje smo ugotovili, da:

- so nadarjeni dijaki v šoli večinoma vključeni v vsaj eno od dodatnih dejavnosti, večina pa se vključuje tudi v izvenšolske dejavnosti. V šoli se počutijo dobro, svoji »nadarjenosti« pa po lastni oceni ne pripisujejo velike pozornosti – kar se sklada tudi z nizko stopnjo ozaveščenosti, da sodelujejo v šolskih dejavnostih, namenjenim podpori njihovem razvoju nadarjenosti. Ne glede na to pa se zdi, da so tako dijaki in dijakinje, kot tudi učitelji, ki so vpleteni v šolski proces dela z nadarjenimi, s tem v povprečju zadovoljni.
- so v splošnem dijaki in dijakinje motivirani za delo in učenje ter imajo visoko samopodobo. S strani drugih zaznavajo zmerno mero pričakovanj, največ od sebe, se zdi, pričakujejo sami. Ne glede na povedano pa se kaže značilen trend razlik med dijaki in dijakinjami – dijaki zaznavajo višjo stopnjo pričakovanj kot dijakinje, te pa imajo v povprečju tudi nižjo splošno samopodobo.
- imajo učitelji do dela z nadarjenimi večinoma pozitivna stališča in so svojemu delu naklonjeni, pripravljeni so se tudi nadalje izobraževati. Glede na rezultate bi lahko ocenili, da se v stališčih do nadarjenosti, nadarjenih in njihovega pouka, nadarjeni dijaki in njihovi učitelji večinoma strinjajo. Ne glede na to pa je potrebno opozoriti na stališča, kjer je prišlo do neskladja, ki ima lahko neugodne pedagoške posledice. Zdi se namreč, da so učitelji v povprečju manj občutljivi na morebitne »negativne« vidike sistematične skrbi za nadarjene (npr. ustvarjanje neenakosti, razvoj domišljavosti), bolj pa so prepričani v prirojenost nadarjenosti ter povezanost nadarjenosti s ekonomsko privilegiranim družbenim slojem. Dijaki so v večji meri kot učitelji prepričani, da so vsi posamezniki na kakšnem področju talentirani.
- dijake v največji meri motivirajo dejavniki, ki so povezani z učiteljevim odnosom oz. naravnostjo. Ne glede na to, pa skorajda pri vseh elementih motiviranja, ki smo jih v raziskavi preučevali, prihaja do pomembnih razlik med doživljanjem pomembnosti in uporabe s strani učiteljev. Razlike so bile manjše oz. neznačilne le pri ocenah prevzemanja vodilne vloge v skupini, projektne in raziskovalne delu, učenju ob računalniku, (težjih) nalogah iz učbenika in nalogah, ki jih sestavi učitelj. Pri ostalih 22 ponujenih dejavnikih so se pokazale statistično pomembne razlike – večinoma v smeri posvečanja premalo pozornosti s strani učiteljev. Le pri dejavnikih priprav na tekmovanje in spodbujanje miru in tišine so dijaki v povprečju ocenili, da sta manj pomembna, kot jima posvečajo pozornost učitelji.
- je omenjene rezultate smiselno uporabiti pri načrtovanju nadaljnjega profesionalnega razvoja učiteljev, ki so večinoma izrazili željo po nadaljnjem izobraževanju na področju motiviranja nadarjenih dijakov. Rezultate lahko posamezni učitelji uporabijo tudi neposredno pri načrtovanju in izvedbi pedagoškega dela – temu je namenjena tudi podrobnejša analiza dejavnikov motiviranja v posameznih oddelkih, ki so sodelovali v raziskavi (gl. Priloga).
- ugotovljeni trendi kažejo, da do razlik prihaja tako med oddelki, kot tudi med spoloma, da o razlikah med posamezniki ne govorimo. Pri upoštevanju rezultatov v didaktične namene je torej smiselna prožna interpretacija.

5. LITERATURA:

Tanja Bezić: Nadarjeni, šola, šolsko svetovalno delo, ZRSŠ, 1998

Didactica Slovenica – pedagoška obzorja, 2003, letnik 18, št. 3-4

Ivan Ferbežar: Celovitost nadarjenosti, Educa, 2002

Judy Galbraith: Vodič za nadarjene, DZS, 1992

Howard Gardner: Razsežnosti uma, Tangram, 1995, Ljubljana

Mojca Juriševič: Motivacija učencev v šoli, Pedagoška fakulteta, 2012

Mojca Juriševič: Nadarjeni otroci v slovenski šoli, Pedagoška fakulteta, 2012

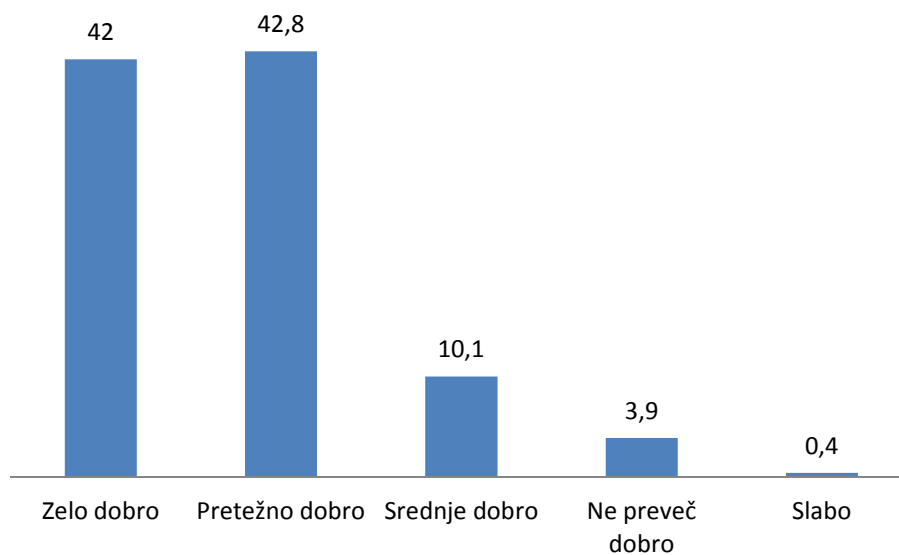
Nadarjeni - izkoriščen ali prezrt potencial, Zbornik prispevkov, Mednarodni znanstveni simpozij, Novo mesto, 2003

Nadarjeni med teorijo in prakso, Zbornik prispevkov, Mednarodni znanstveni simpozij, Novo mesto, 2003

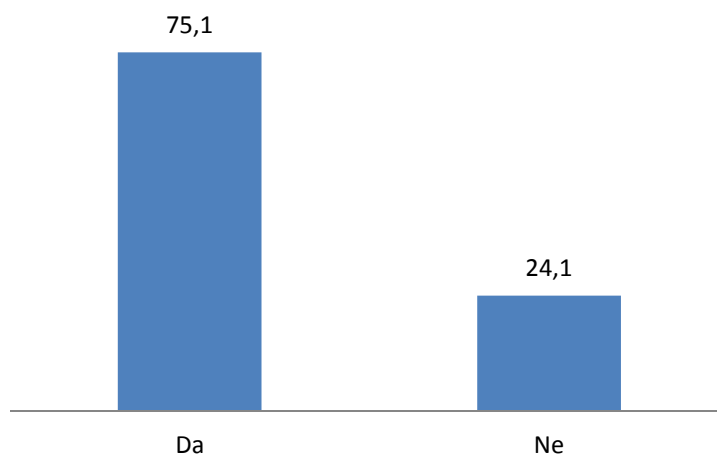
Vid Pogačnik: Pojmovanje inteligentnosti, Didakta, 1995

6. PRILOGE

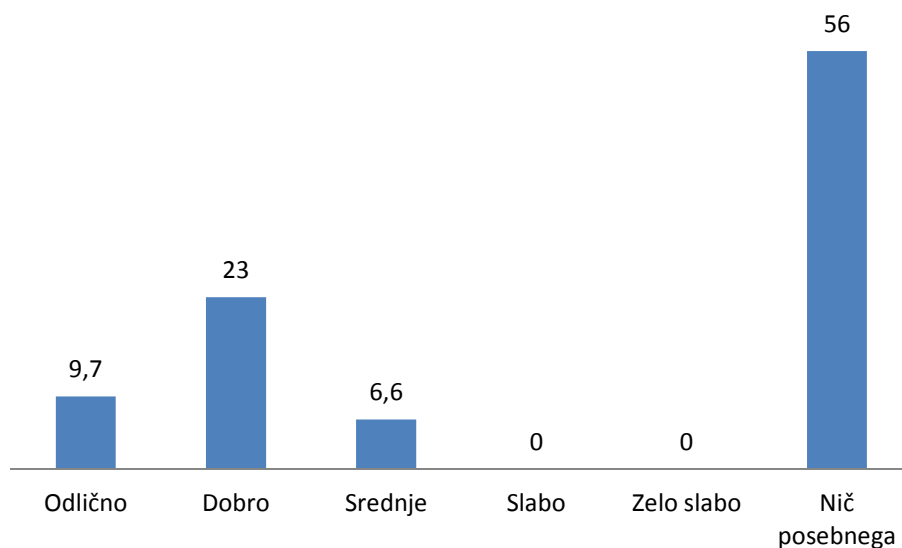
6.1. ANALIZA DEJAVNIKOV MOTIVIRANJA

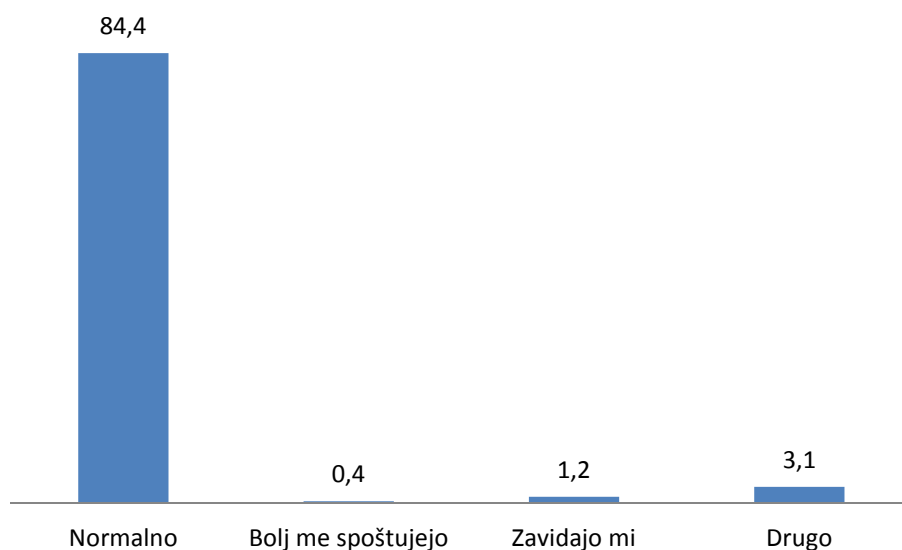
Slika 22. Odgovori dijakov na vprašanje, kako se počutijo v razredu. (%)

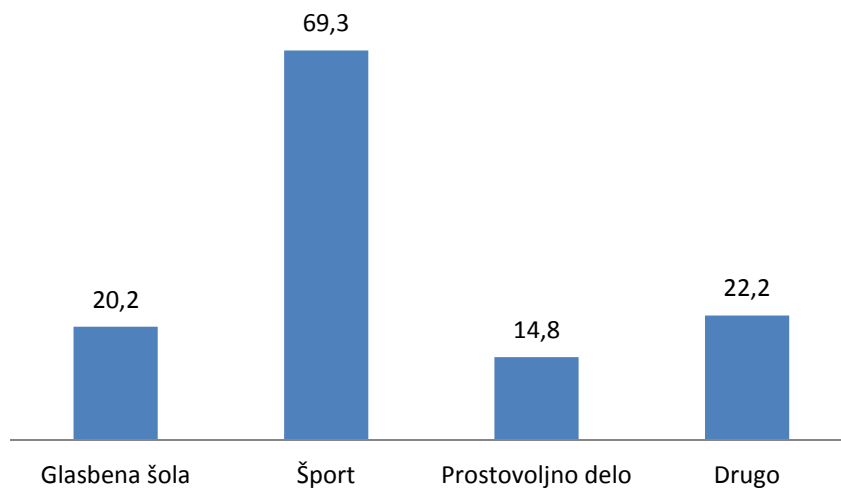
Slika 23. Odgovori dijakov na vprašanje, ali radi hodijo v šolo (%).

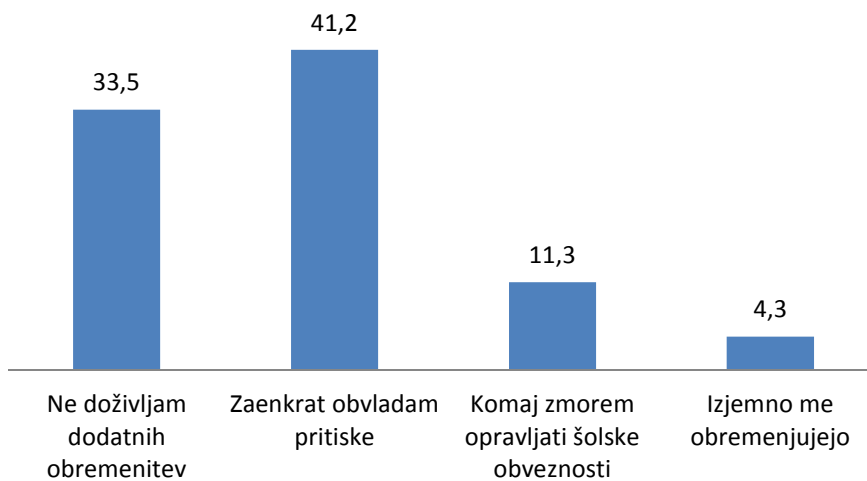
Slika 24. Odgovori dijakov na vprašanje, kako se počutijo kot nadarjeni dijaki (%)

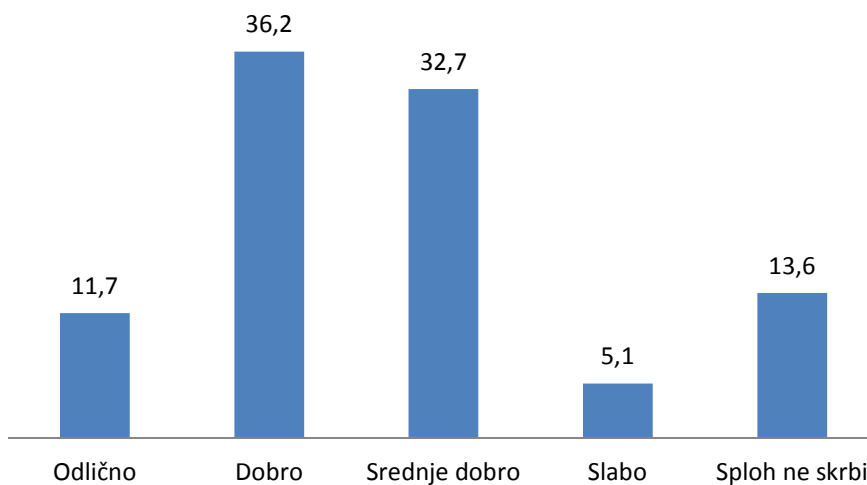
Slika 25. Odgovori dijakov na vprašanje, kako se do njih vedejo sošolci, ki vedo za identifikacijo njihove nadarjenosti. (%)

Slika 26. Vključenost dijakov v izvenšolske dejavnosti (%).

Slika 27. Odgovori dijakov na vprašanje, v kolikšni meri jih izvenšolske dejavnosti obremenjujejo (%).

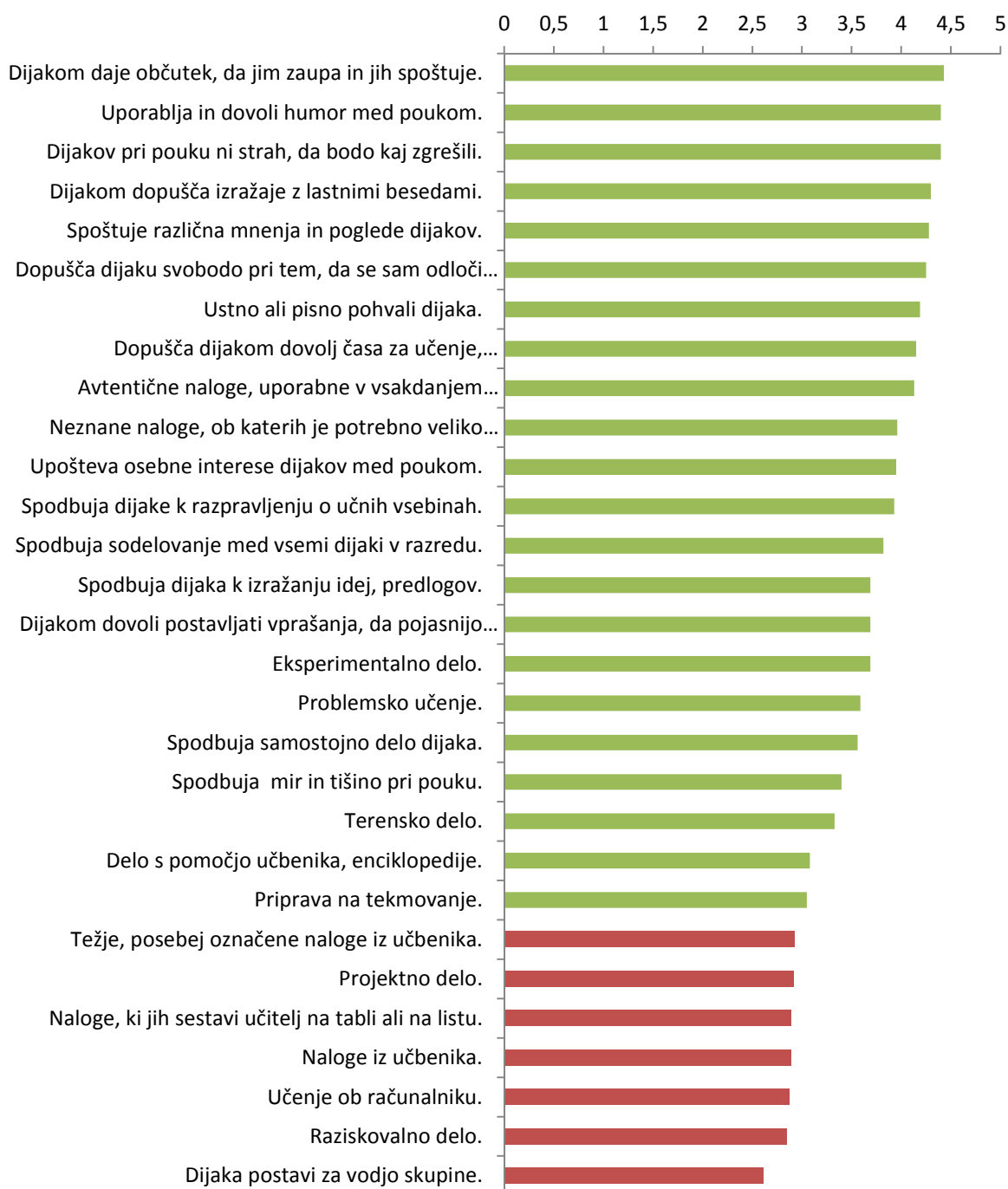
Slika 28. Razporeditev ocen dijakov, v kolikšni meri država skrbi za nadarjene (%).

6.1.1. SKUPNA ANALIZA

Tabela 2. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov - razlike med ocenami pomembnosti in zaznano pozornostjo pri učiteljih.

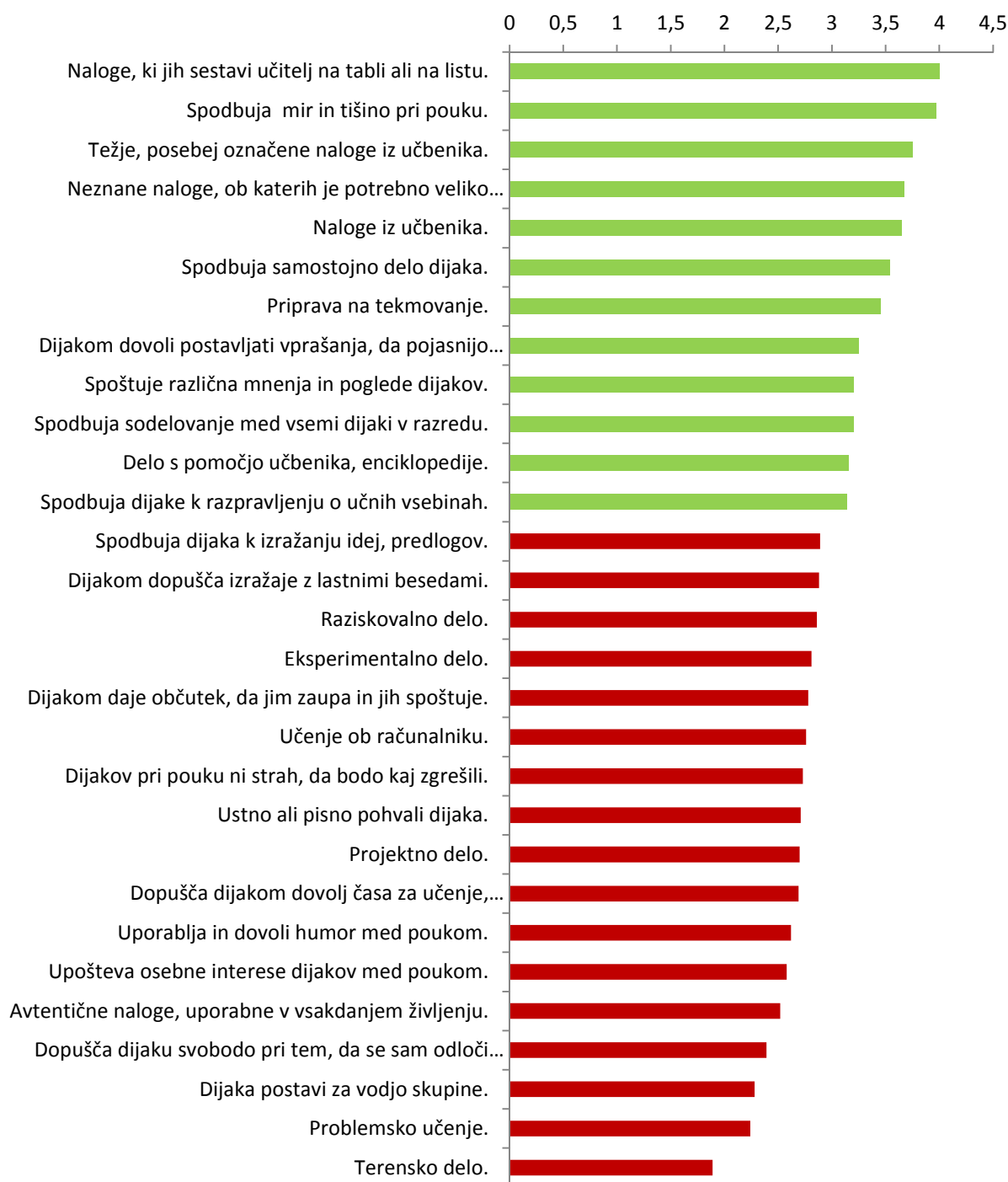
Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	M_{osebno} pomembno	$M_{zaznano}$	Z	p
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,43	2,78	-12,198	,000
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,40	2,62	-12,528	,000
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,40	2,73	-11,875	,000
Dijakom dopušča izražanje z lastnimi besedami.	4,30	2,88	-10,915	,000
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,28	3,20	-9,563	,000
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,25	2,39	-12,175	,000
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,19	2,71	-11,603	,000
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,15	2,69	-10,666	,000
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	3,95	2,58	-10,959	,000
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,93	3,14	-7,566	,000
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,82	3,20	-5,864	,000
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,69	2,89	-7,255	,000
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,69	3,25	-4,534	,000
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,56	3,54	-,064	,949
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,40	3,97	-5,559	,000
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,61	2,28	-3,930	,000
Katere učne metode motivirajo nadarjenega dijaka?				
Eksperimentalno delo.	3,69	2,81	-7,791	,000
Problemsko učenje.	3,59	2,24	-10,840	,000
Terensko delo.	3,33	1,89	-10,167	,000
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,08	3,16	-,671	,502
Projektno delo.	2,92	2,70	-2,203	,028
Učenje ob računalniku.	2,87	2,76	-1,034	,301
Raziskovalno delo.	2,85	2,86	-,198	,843
Katere učne naloge motivirajo nadarjenega dijaka?				
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,13	2,52	-11,510	,000
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	3,96	3,67	-3,154	,002
Priprava na tekmovanje.	3,05	3,45	-4,188	,000
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,93	3,75	-7,470	,000
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,89	4,00	-9,325	,000
Naloge iz učbenika.	2,89	3,65	-6,238	,000

Op. M = aritmetična sredina, Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 29. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje (v celotnem vzorcu).

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splošno ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 30. Dejavniki motiviranja, rangirani glede oceno posvečanja pozornosti s strani njihovih učiteljev, ki so jo posameznemu dejavniku pripisali dijaki in dijakinje (v celotnem vzorcu).

6.1.2. PRIMERJAVA ODGOVOROV DIJAKOV IN DIJAKINJ

Tabela 3. Razlike med povprečnimi ocenami dijakinj in dijakov pri ocenjevanju pomembnosti posameznih dejavnikov motiviranja.

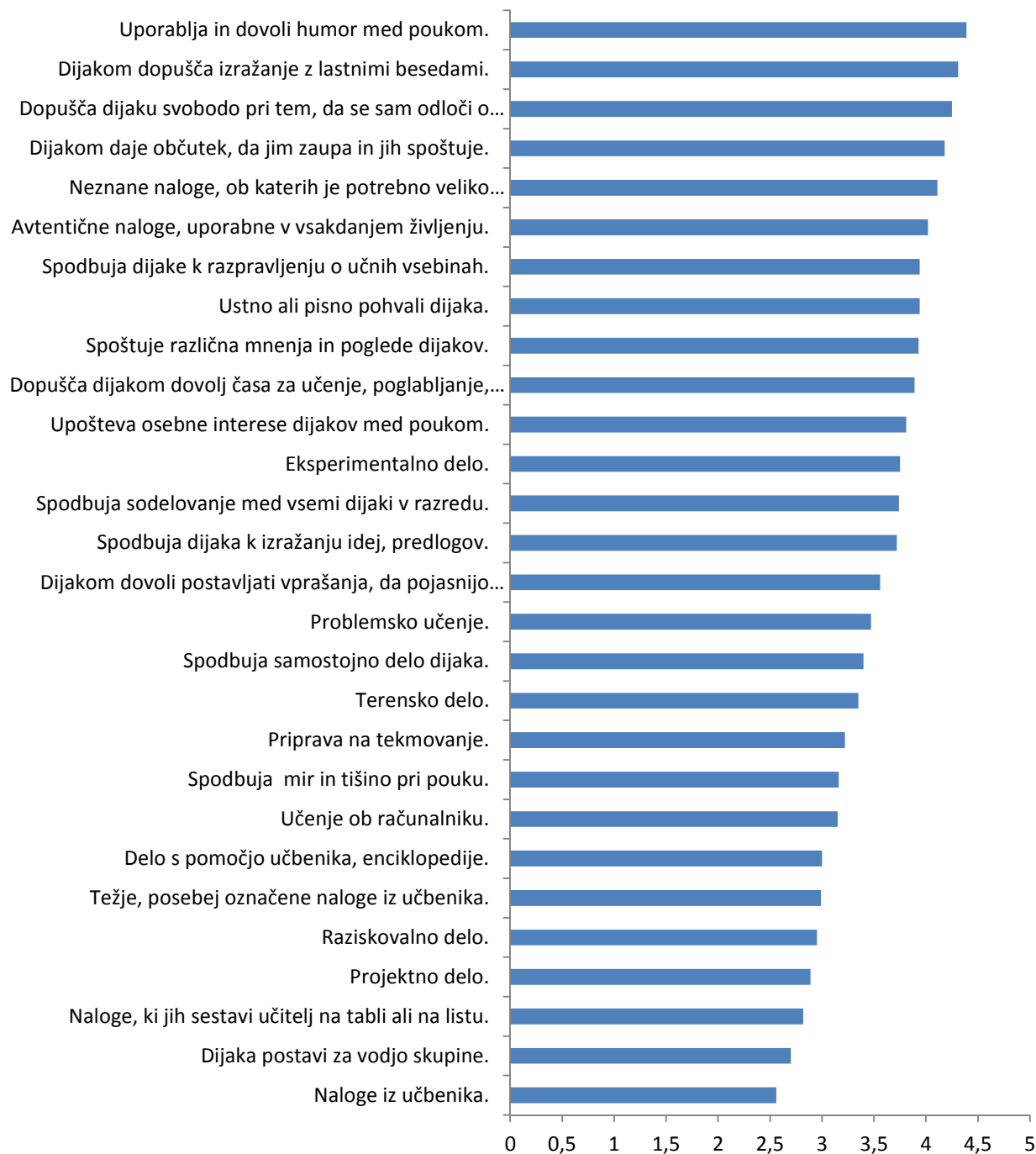
Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	D _{dijaki}	D _{dijakinje}	z	p
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,39	4,41	-0,212	0,832
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,18	4,61	-3,956	0,000
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,05	4,67	-5,58	0,000
Dijakom dopušča izražanje z lastnimi besedami.	4,31	4,29	-0,29	0,772
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,25	4,24	-0,203	0,839
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	3,93	4,54		
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	3,94	4,37	-3,871	0,000
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	3,89	4,35	-3,62	0,000
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,94	3,93	-0,512	0,609
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	3,81	4,05		
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,74	3,87	-1,134	0,257
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,72	3,67		
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,56	3,79	-1,523	0,128
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,4	3,67	-1,83	0,067
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,16	3,57	-2,697	0,007
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,7	2,54	-0,823	0,411
Katere učne metode motivirajo nadarjenega dijaka?				
Eksperimentalno delo.	3,75	3,65	-0,681	0,496
Problemsko učenje.	3,47	3,68	-1,458	0,145
Terensko delo.	3,35	3,31	-0,17	0,865
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3	3,14	-0,975	0,330
Projektno delo.	2,89	2,95	-0,384	0,701
Učenje ob računalniku.	3,15	2,67	-3,126	0,002
Raziskovalno delo.	2,95	2,77	-1,165	0,244
Katere učne naloge motivirajo nadarjenega dijaka?				
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,02	4,22	-1,613	0,107
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,11	3,84	-1,966	0,049
Priprava na tekmovanje.	3,22	2,93	-1,706	0,088
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,99	2,88	-0,579	0,563
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,82	2,94	-0,791	0,429
Naloge iz učbenika.	2,56	3,14	-3,503	0,000

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Tabela 4. Razlike med povprečnimi ocenami dijakinj in dijakov pri ocenjevanju, koliko pozornosti posameznim dejavnikom motiviranja namenijo učitelji.

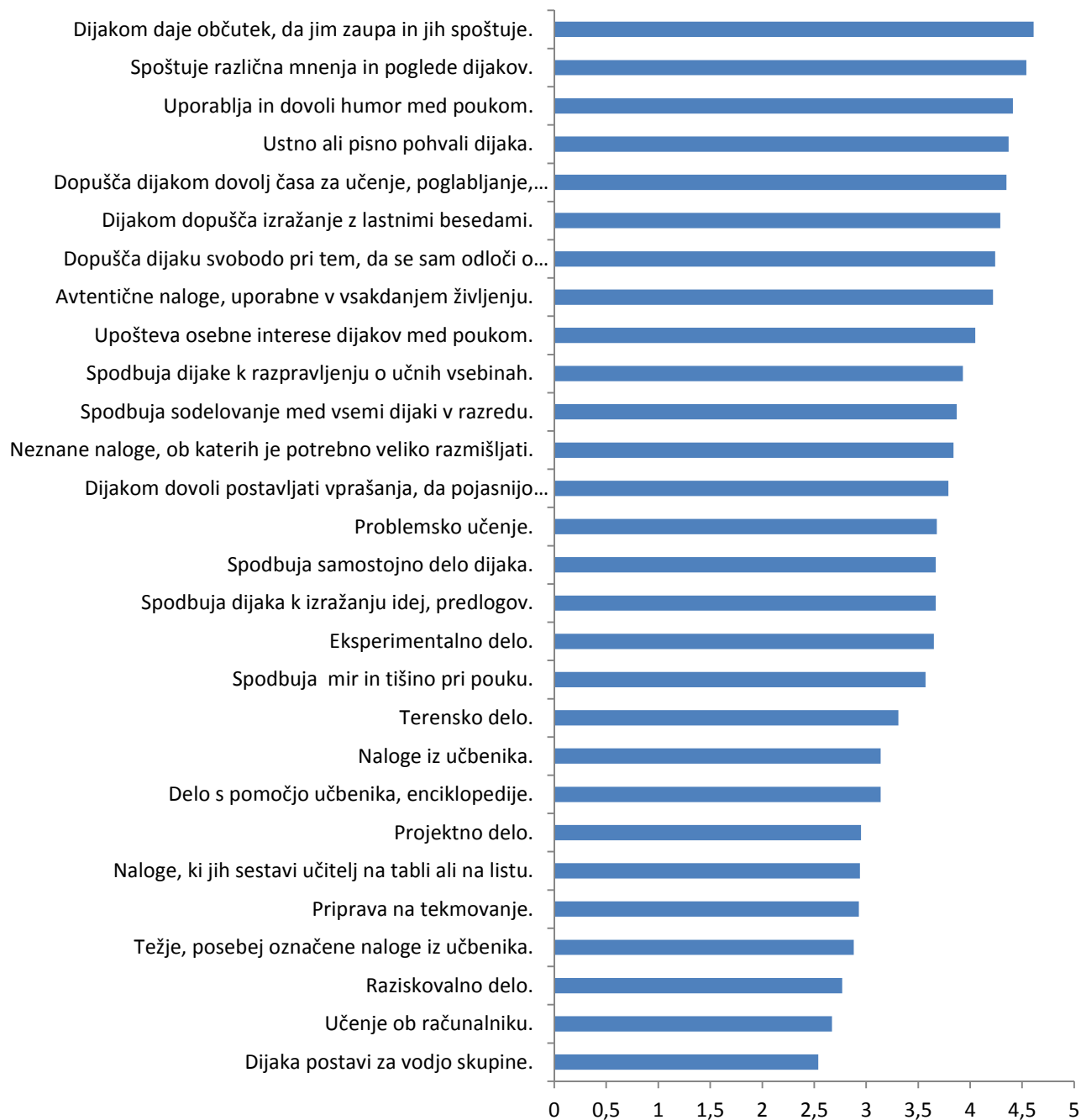
Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	Dijaki	Dijakinje	z	p
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,94	4	-0,186	0,853
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,44	3,62	-1,388	0,165
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,06	3,4	-2,386	0,017
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,296	3,129	-1,259	0,208
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	3,13	3,26	-0,936	0,349
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3	3,24	-1,561	0,118
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	2,88	2,89	-0,132	0,895
Dijakom dopušča izražanje z lastnimi besedami.	2,76	2,97	-1,403	0,161
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	2,79	2,78	-0,115	0,908
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	2,77	2,67	-1,021	0,307
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	2,69	2,75	-0,277	0,782
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	2,73	2,67	-0,362	0,717
Uporablja in dovoli humor med poukom.	2,58	2,64	-0,66	0,509
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	2,57	2,59	-0,053	0,958
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	2,36	2,41	-0,339	0,734
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,49	2,13	-2,462	0,014
Katere učne metode motivirajo nadarjenega dijaka?				
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,01	3,28	-1,767	0,077
Raziskovalno delo.	2,76	2,93	-1,156	0,248
Eksperimentalno delo.	2,63	2,95	-2,316	0,021
Učenje ob računalniku.	2,55	2,92	-2,613	0,009
Projektno delo.	2,65	2,73	-0,474	0,636
Problemsko učenje.	2,25	2,24	-0,053	0,958
Terensko delo.	1,91	1,88	-0,295	0,768
Katere učne naloge motivirajo nadarjenega dijaka?				
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	3,88	4,1	-1,45	0,147
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	3,61	3,86	-2,005	0,045
Naloge iz učbenika.	3,66	3,64	-0,477	0,634
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	3,45	3,83	-3,32	0,001
Priprava na tekmovanje.	3,38	3,51	-0,659	0,51
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	2,42	2,59	-1,254	0,21

. Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

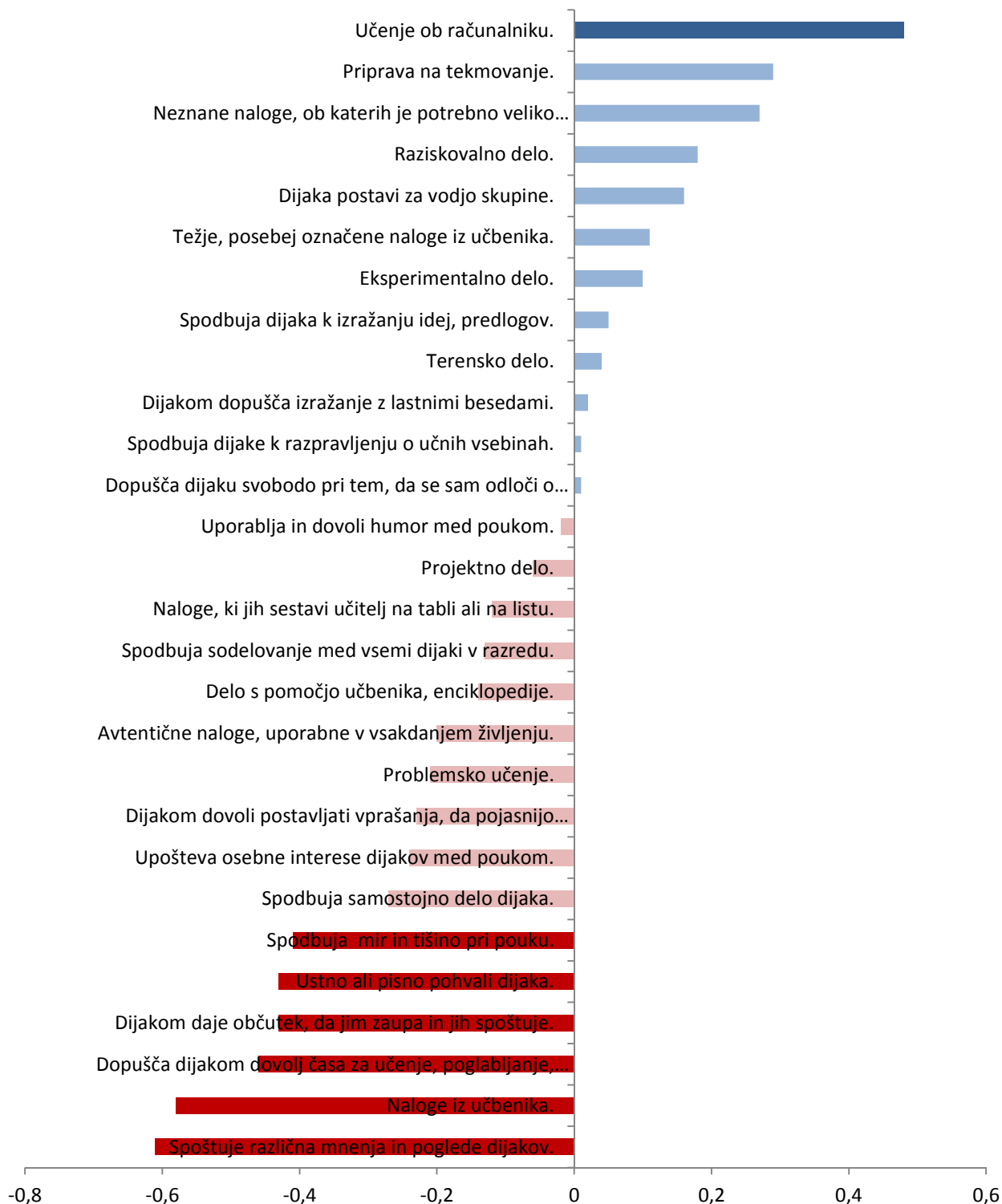
Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 31. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na povprečno oceno posvečanja pozornosti s strani njihovih učiteljev, ki so jo posameznemu dejavniku pripisali dijaki.

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 32. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na povprečno oceno posvečanja pozornosti s strani njihovih učiteljev, ki so jo posameznemu dejavniku pripisale dijakinje.

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 33. Prikaz razlik med ocenami dijakov in dijakinj pri oceni posameznega dejavnika motiviranja.

Slika 33 na levi strani prikazuje dejavnike, ki so bili v povprečju s strani deklet ocenjeni kot bolj pomembni, na desni pa so prikazani dejavniki, ki v večji motivirajo dijake. Statistično pomembne razlike so nakazane z močnejšo barvo.

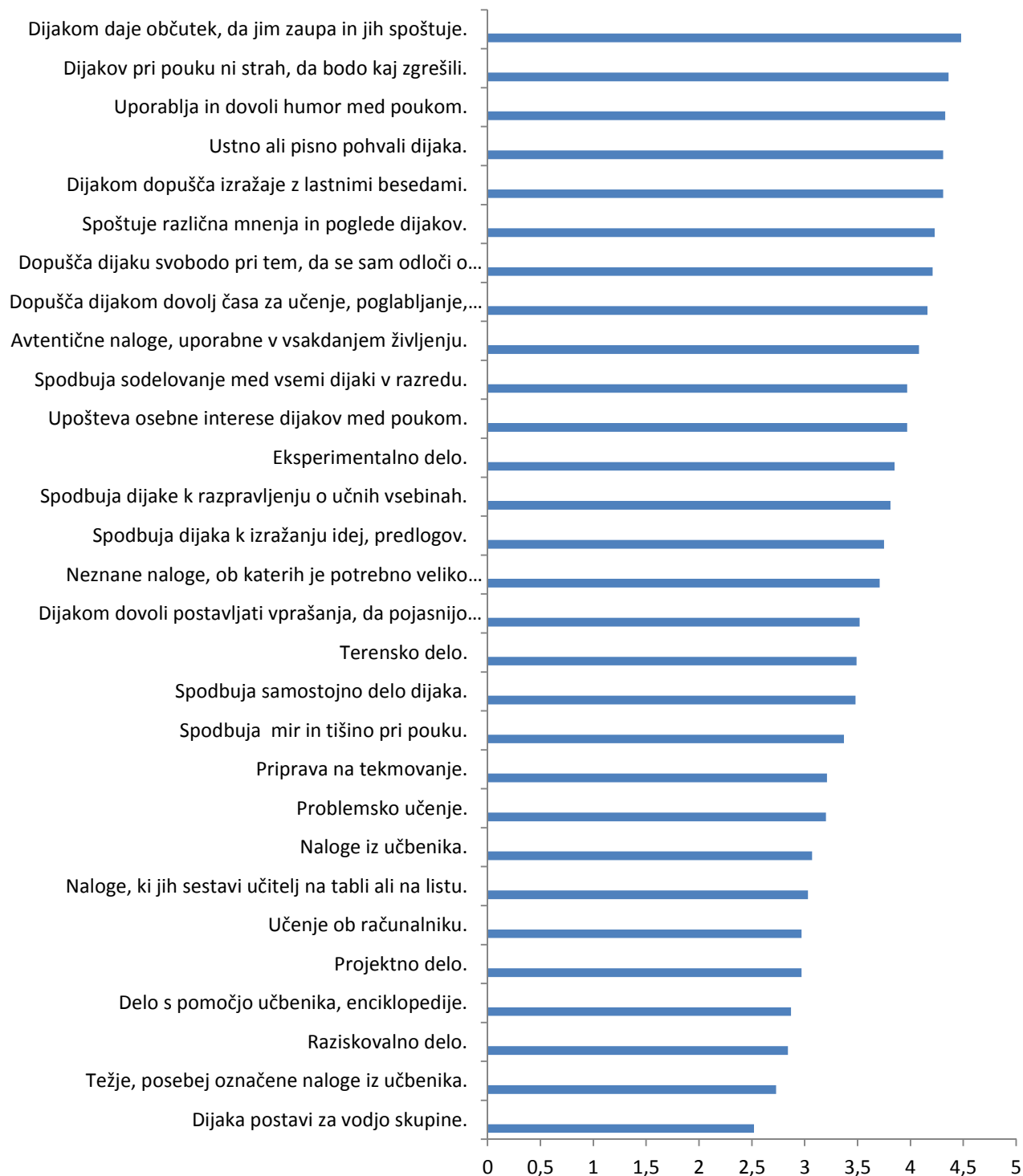
6.1.3. PRIMERJAVA LETNIKOV

Tabela 5. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava prvega letnika z ostalimi (pomembnost)..

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	M_1	O_{stali}	h^2	p
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,48	4,40	,517	,472
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,36	4,42	,243	,622
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,33	4,44	,612	,434
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,31	4,29	,064	,801
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,31	4,14	1,214	,270
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,23	4,30	,654	,419
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,21	4,26	,926	,336
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,16	4,15	,174	,677
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,08	4,15	,019	,891
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	3,97	3,94	,104	,747
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,97	3,74	3,303	,069
Eksperimentalno delo.	3,85	3,61	4,101	,043
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,81	3,98	,792	,373
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,75	3,66	,747	,387
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	3,71	4,29	3,262	,071
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,52	3,76	2,038	,153
Terensko delo.	3,49	3,25	2,090	,148
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,48	3,58	,275	,600
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,37	3,40	,103	,749
Priprava na tekmovanje.	3,21	2,98	1,810	,179
Problemsko učenje.	3,20	3,77	10,409	,001
Naloge iz učbenika.	3,07	2,81	2,227	,136
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	3,03	2,82	1,368	,242
Projektno delo.	2,97	2,89	,202	,653
Učenje ob računalniku.	2,97	2,82	,997	,318
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	2,87	3,16	3,263	,071
Raziskovalno delo.	2,84	2,84	,008	,928
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,73	3,00	2,650	,104
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,52	2,64	,596	,440

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Statistično pomembni razliki se kažejo pri postavki Eksperimentalno delo in Problemsko učenje. Dijakom prvega letnika je v primerjavi z vsemi ostalimi dijaki na šoli bolj pomembno oz. jih bolj motivira eksperimentalno delo. Manj pa jim je pomembno in jih manj motivirajo naloge, ki so naravnane problemsko.

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

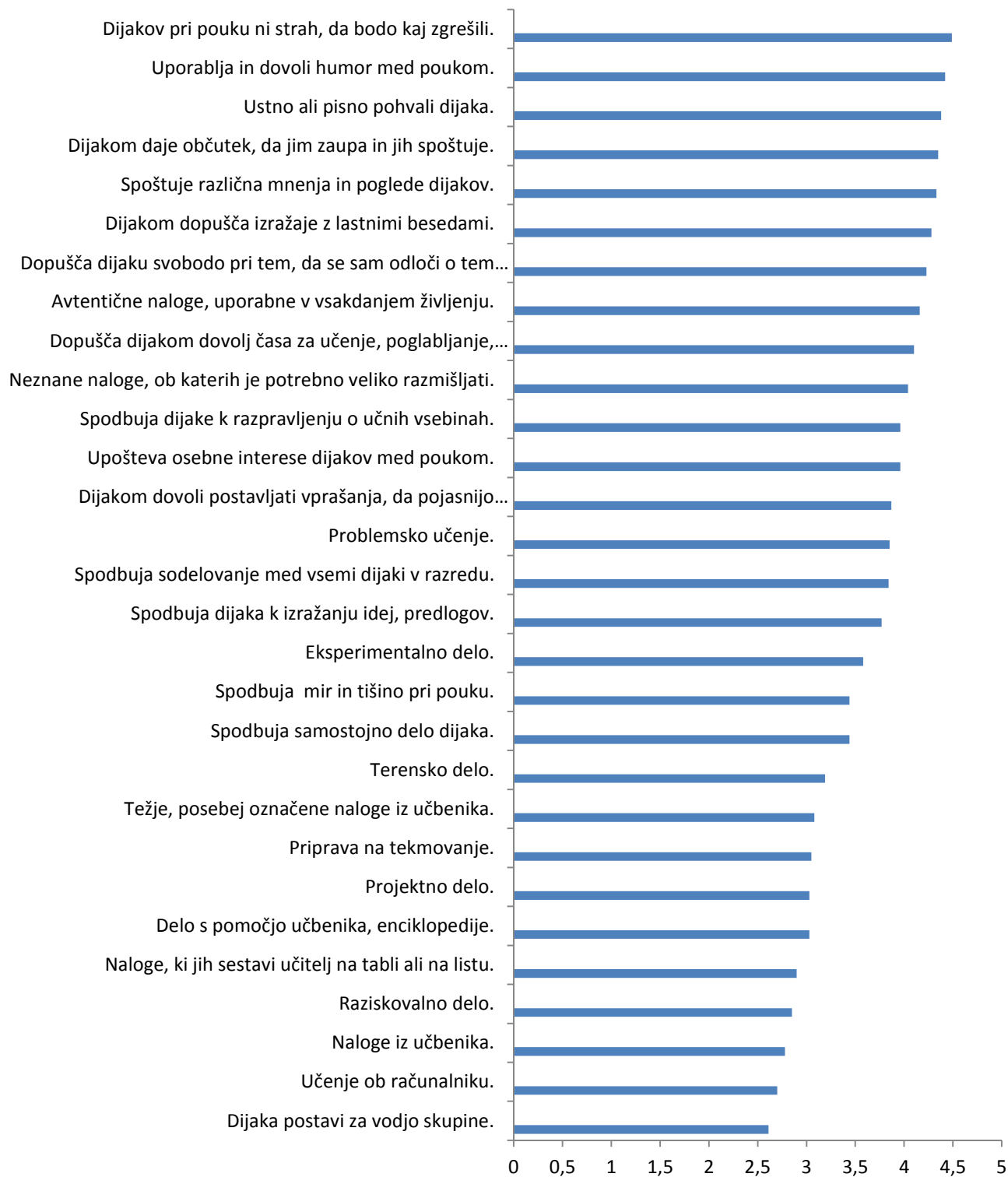
Slika 34. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje prvih letnikov.

Tabela 6. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava drugega letnika z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	M_2	O_{stali}	h^2	p
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,49	4,36	1,772	,183
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,42	4,40	,272	,602
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,38	4,10	3,291	,070
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,35	4,46	,173	,678
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,33	4,25	,605	,437
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,28	4,30	,000	1,000
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,23	4,25	,004	,953
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,16	4,11	,003	,960
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,10	4,17	,198	,657
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,04	3,91	,252	,616
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	3,96	3,94	,015	,903
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,96	3,91	,290	,590
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,87	3,61	2,742	,098
Problemsko učenje.	3,85	3,49	4,884	,027
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,84	3,80	,001	,981
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,77	3,65	,676	,411
Eksperimentalno delo.	3,58	3,73	1,352	,245
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,44	3,60	,759	,384
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,44	3,37	,544	,461
Terensko delo.	3,19	3,38	1,230	,267
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	3,08	2,85	2,147	,143
Priprava na tekmovanje.	3,05	3,05	,002	,962
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,03	3,10	,077	,781
Projektno delo.	3,03	2,86	,881	,348
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,90	2,87	,182	,670
Raziskovalno delo.	2,85	2,83	,040	,842
Naloge iz učbenika.	2,78	2,93	,798	,372
Učenje ob računalniku.	2,70	2,94	2,051	,152
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,61	2,61	,001	,980

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

Pri primerjavi dijakov drugega letnika z vsemi ostalimi dijaki na šoli se statistično pomembna razlika pokaže pri postavki problemskega učenja. Dijake drugih letnikov torej bolj kot ostale dijake na šoli motivira problemsko naravnano učenje.

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

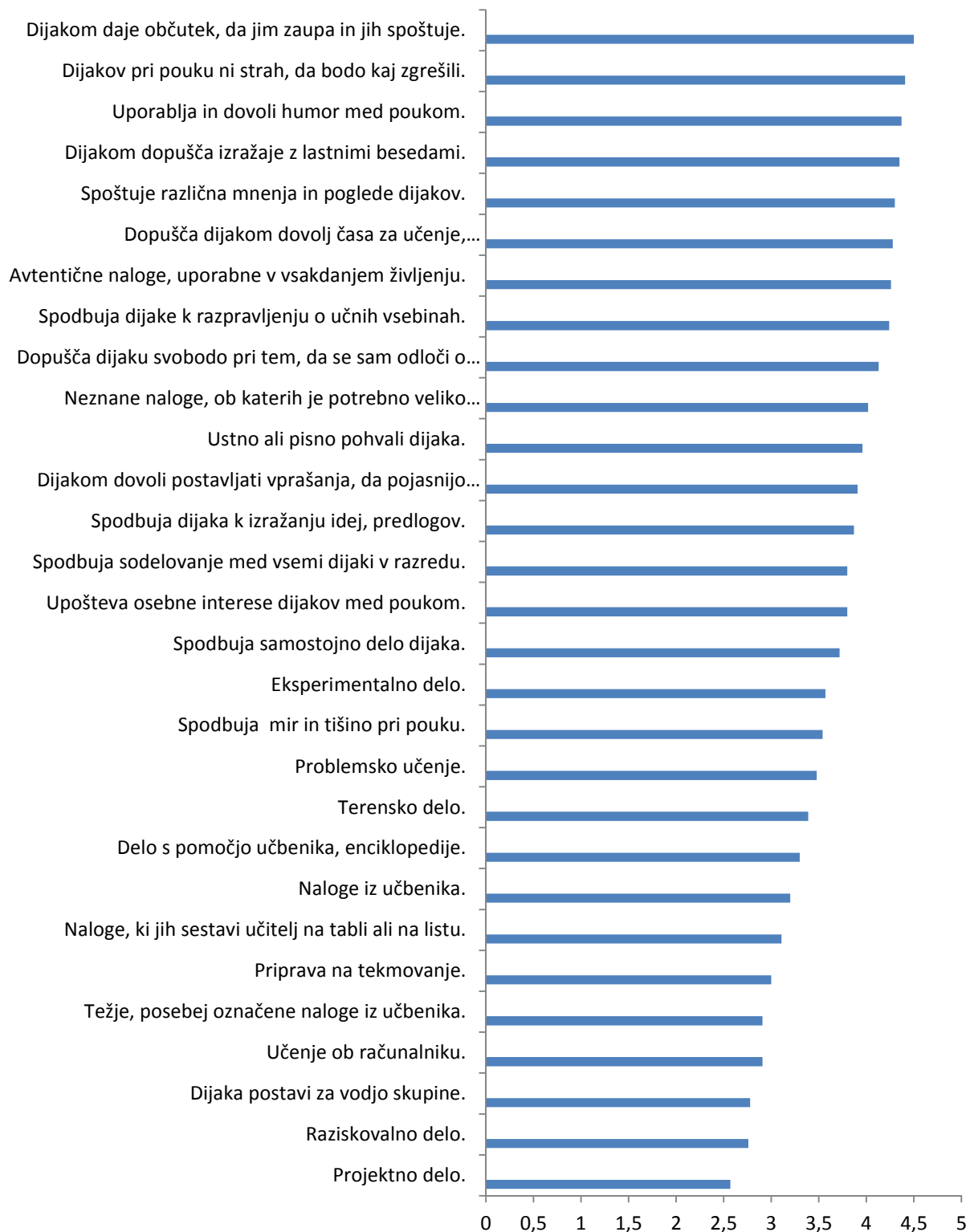
Slika 35. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje drugih letnikov.

Tabela 7. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava tretjega letnika z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	M_3	O_{stali}	h^2	p
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,50	4,41	,271	,603
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,41	4,40	,042	,837
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,37	4,41	,001	,973
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,35	4,28	,292	,589
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,30	4,27	,024	,878
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,28	4,12	,660	,416
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,26	4,10	1,552	,213
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	4,24	3,86	4,229	,040
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,13	4,27	,326	,568
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,02	3,94	,100	,752
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	3,96	4,24	1,777	,183
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,91	3,64	2,301	,129
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,87	3,64	1,566	,211
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	3,80	3,98	,820	,365
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,80	3,81	,038	,846
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,72	3,51	1,007	,316
Eksperimentalno delo.	3,57	3,71	1,335	,248
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,54	3,36	1,071	,301
Problemsko učenje.	3,48	3,63	,640	,424
Terensko delo.	3,39	3,31	,131	,718
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,30	3,02	1,764	,184
Naloge iz učbenika.	3,20	2,82	3,247	,072
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	3,11	2,83	2,132	,144
Priprava na tekmovanje.	3,00	3,06	,058	,810
Učenje ob računalniku.	2,91	2,86	,021	,886
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,91	2,92	,000	,988
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,78	2,57	1,234	,267
Raziskovalno delo.	2,76	2,86	,285	,593
Projektno delo.	2,57	2,99	3,882	,049

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splošno ne namenjam nobene pozornosti).

Pri primerjavi dijakov tretjega letnika z vsemi ostalimi dijaki na šoli se pokažeta statistično pomembni razliki pri postavki Projektno delo in Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah. Dijake tretjih letnikov torej bolj kot ostale dijake na šoli motivira to, da jih učitelj spodbuja k razpravljanju o učnih vsebinah. Manj kot ostale dijake na šoli pa dijake tretjih letnikov motivira projektno delo.

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

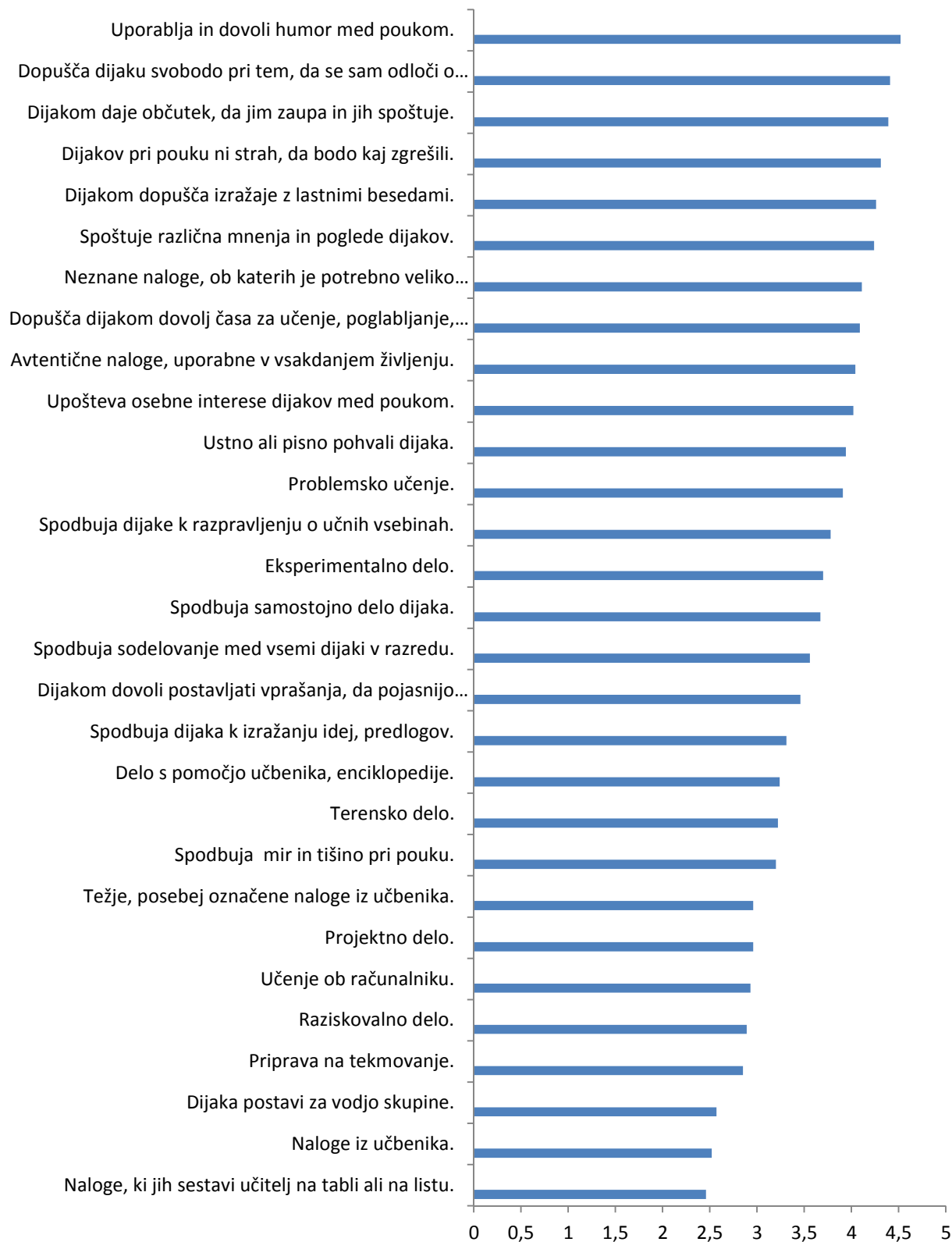
Slika 36. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje tretjih letnikov.

Tabela 8. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava četrtega letnika z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	M_4	O_{stali}	h^2	p
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,52	4,38	2,234	,135
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,41	4,20	2,381	,123
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,39	4,44	,673	,412
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,31	4,43	,583	,445
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,26	4,31	,623	,430
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,24	4,29	,015	,902
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,11	3,91	1,318	,251
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,09	4,17	,528	,467
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,04	4,16	1,160	,281
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	4,02	3,93	,126	,723
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	3,94	4,26	4,107	,043
Problemsko učenje.	3,91	3,52	3,422	,064
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,78	3,97	2,412	,120
Eksperimentalno delo.	3,70	3,68	,021	,884
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,67	3,52	,391	,532
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,56	3,88	3,500	,061
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,46	3,75	2,923	,087
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,31	3,79	9,436	,002
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,24	3,03	1,162	,281
Terensko delo.	3,22	3,35	,486	,486
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,20	3,44	2,107	,147
Projektno delo.	2,96	2,90	,085	,771
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,96	2,91	,021	,886
Učenje ob računalniku.	2,93	2,85	,138	,710
Raziskovalno delo.	2,89	2,83	,143	,706
Priprava na tekmovanje.	2,85	3,10	1,766	,184
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,57	2,62	,045	,832
Naloge iz učbenika.	2,52	2,99	5,520	,019
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,46	3,00	9,991	,002

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Pri primerjavi dijakov četrtega letnika z vsemi ostalimi dijaki na šoli se pokažejo statistično pomembne razlike pri postavki Ustno ali pisno pohvali dijaka, Spodbuja dijake k izražanju idej, predlogov in Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu. Dijake četrteh letnikov v primerjavi z ostalimi dijaki na šoli manj motivira oz. jim je manj pomembna učiteljeva ustna ali pisna pohvala, učiteljevo spodbujanje izražanja idej in predlogov. Manj jih motivirajo tudi naloge, ki jih učitelj sestavi na tabli ali listu.

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 37. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje četrtyh letnikov.

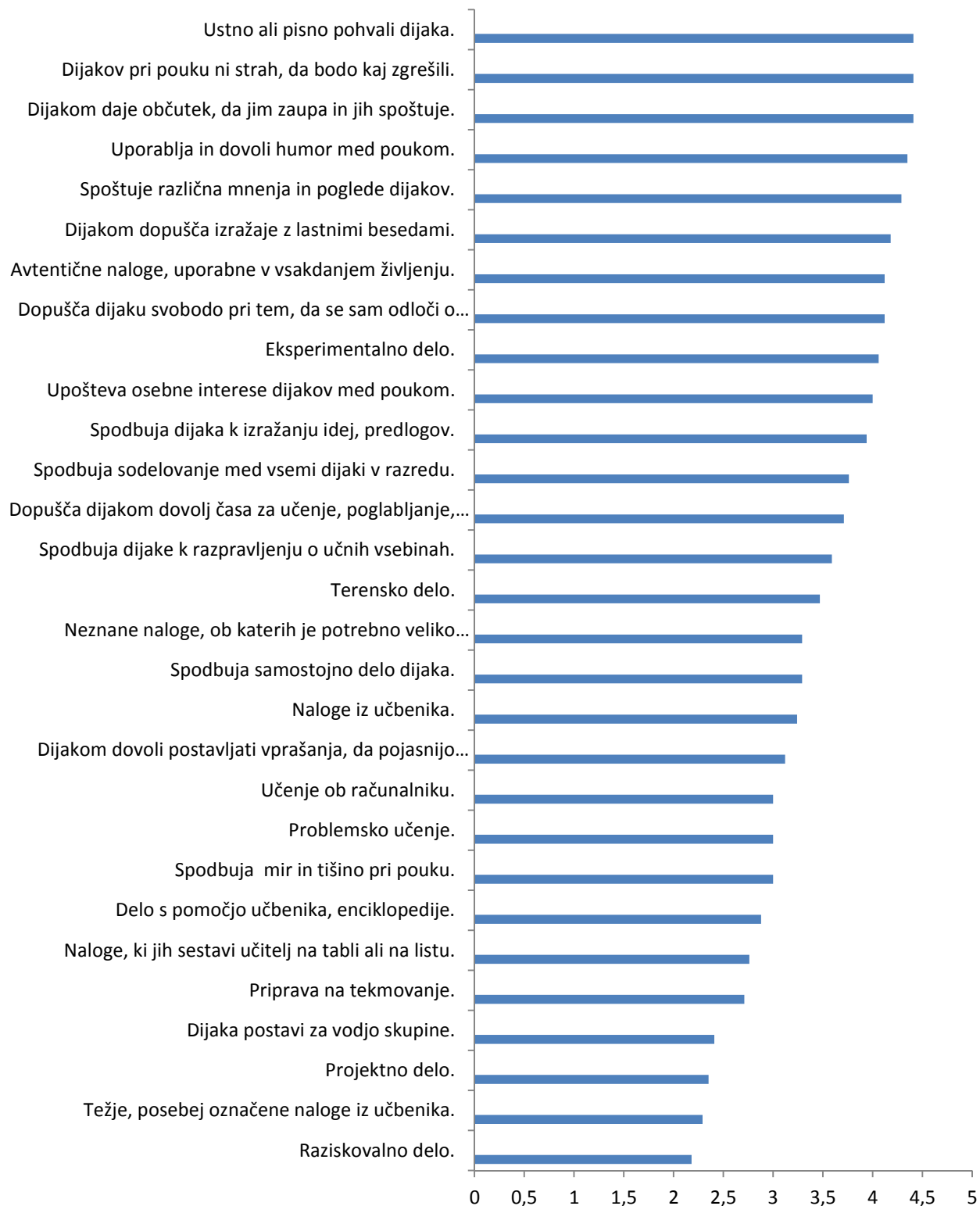
6.1.4. PRIMERJAVA ŠPORTNEGA IN MATEMATIČNEGA ODDELKA Z OSTALIMI

Tabela 9. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava športnega oddelka (1. Š) z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{1.š}$	Ostali	h^2	p
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,41	4,43	,514	,473
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,41	4,40	,029	,865
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,41	4,17	1,657	,198
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,35	4,40	,045	,832
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,29	4,28	,003	,957
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,18	4,31	,301	,583
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,12	4,26	,723	,395
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,12	4,13	,002	,964
Eksperimentalno delo.	4,06	3,66	3,007	,083
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	4,00	3,95	,013	,909
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,94	3,67	1,170	,279
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,76	3,82	,020	,888
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	3,71	4,18	4,291	,038
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,59	3,96	2,334	,127
Terensko delo.	3,47	3,32	,315	,575
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,29	3,58	,797	,372
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	3,29	4,00	6,568	,010
Naloge iz učbenika.	3,24	2,87	1,373	,241
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,12	3,74	7,233	,007
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,00	3,42	2,080	,149
Problemsko učenje.	3,00	3,63	3,325	,068
Učenje ob računalniku.	3,00	2,87	,278	,598
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	2,88	3,10	,488	,485
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,76	2,90	,399	,528
Priprava na tekmovanje.	2,71	3,08	1,436	,231
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,41	2,62	,405	,525
Projektno delo.	2,35	2,96	3,628	,057
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,29	2,97	4,850	,028
Raziskovalno delo.	2,18	2,89	5,824	,016

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Dijake športnike v manjši meri kot ostale dijake motivirajo dejavniki, barvno označeni v Tabela 9. Slika 38 po drugi strani kaže, da se v 1.š zdita najpomembnejša uporaba pohvale ter ustvarjanje varnega učnega prostora.

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

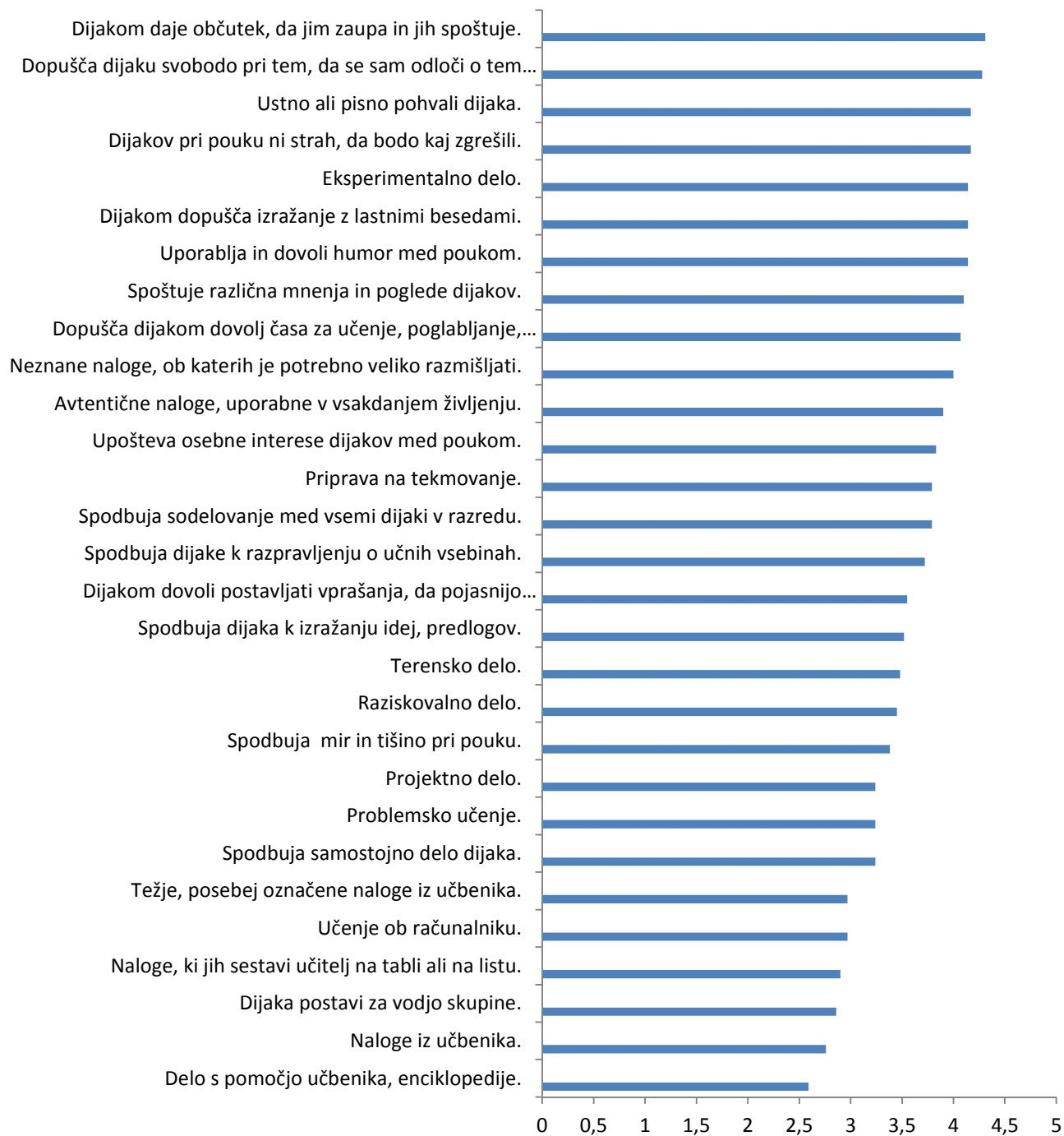
Slika 38. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 1. Š.

Tabela 10. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava matematičnega oddelka (1. A) z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{1,A}$	O_{stali}	h^2	p
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,31	4,44	,226	,635
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,28	4,24	,024	,877
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,17	4,43	1,445	,229
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,17	4,19	,166	,684
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,14	4,43	2,261	,133
Dijakom dopušča izražanje z lastnimi besedami.	4,14	4,32	1,077	,299
Eksperimentalno delo.	4,14	3,63	4,510	,034
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,10	4,30	2,725	,099
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,07	4,16	,244	,621
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,00	3,95	,160	,689
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	3,90	4,16	,618	,432
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	3,83	3,97	,569	,451
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,79	3,82	,000	,983
Priprava na tekmovanje.	3,79	2,96	10,612	,001
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,72	3,96	1,802	,180
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,55	3,71	,166	,684
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,52	3,71	,459	,498
Terensko delo.	3,48	3,31	,477	,490
Raziskovalno delo.	3,45	2,77	7,506	,006
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,38	3,40	,054	,817
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,24	3,60	2,057	,152
Problemsko učenje.	3,24	3,64	2,716	,099
Projektno delo.	3,24	2,88	2,023	,155
Učenje ob računalniku.	2,97	2,86	,256	,613
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,97	2,92	,011	,915
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,90	2,89	,022	,881
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,86	2,58	1,247	,264
Naloge iz učbenika.	2,76	2,91	,402	,526
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	2,59	3,15	5,916	,015

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Odgovori v 1.A od ostalih odstopajo predvsem z vidika ocene pomembnosti eksperimentalnega in raziskovalnega dela ter priprav na tekmovanje, saj te dejavnike ocenjujejo kot pomembnejše od dijakov v ostalih oddelkih, v manjši meri pa jih motivira delo s pomočjo učbenika in enciklopedije, ki ga ocenjujejo kot najmanj pomembno (gl. Tabela 10, Slika 39).

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 39. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 1. A.

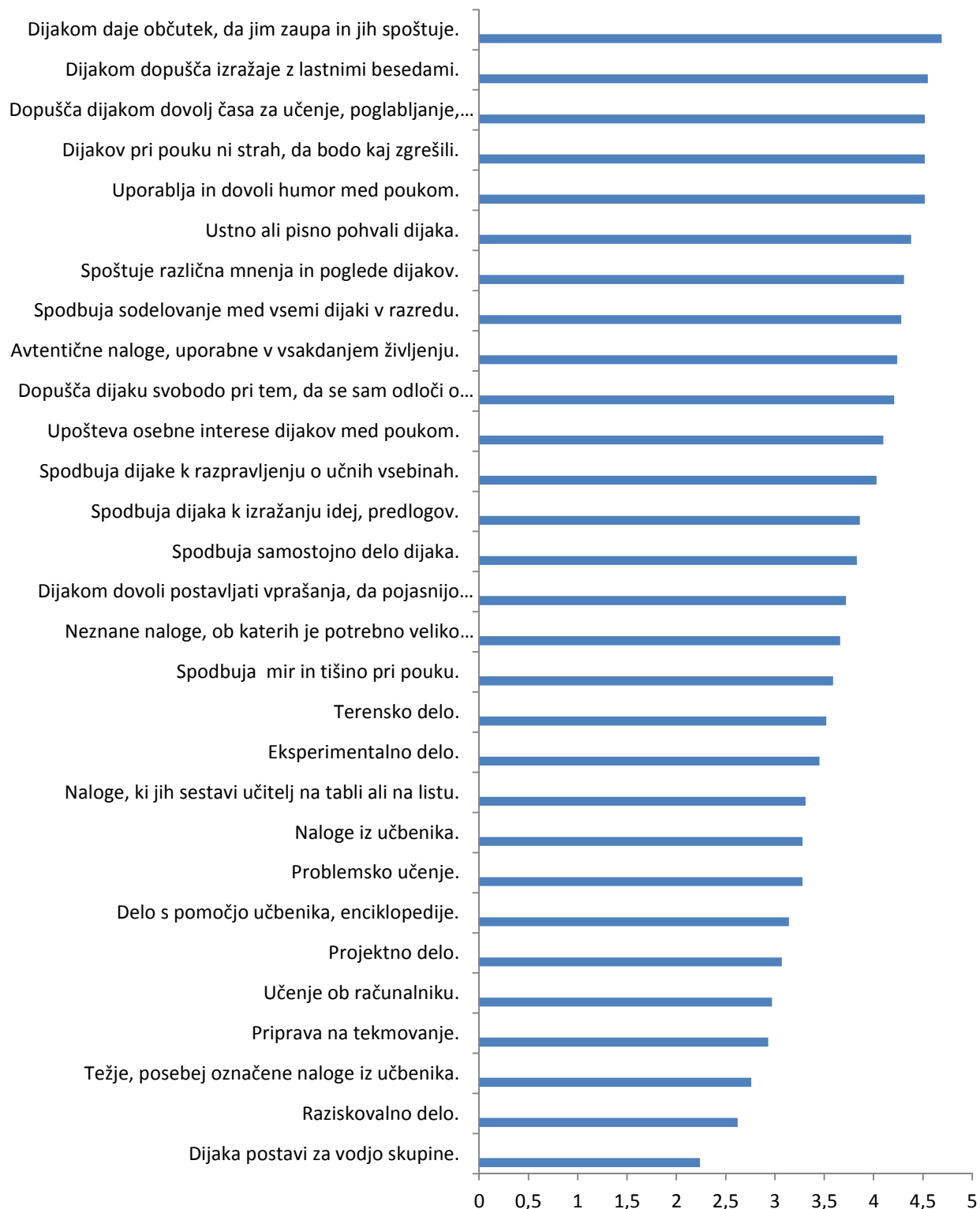
6.1.5. OSTALI ODDELKI

Tabela 11. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 1.e oddelka z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{1.E}$	O_{stali}	h^2	p
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,69	4,39	4,145	,042
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,55	4,27	3,225	,073
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,52	4,39	,104	,747
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,52	4,39	,353	,552
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,52	4,11	7,123	,008
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,38	4,16	1,011	,315
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,31	4,27	,155	,694
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	4,28	3,76	7,242	,007
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,24	4,12	,319	,572
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,21	4,25	,383	,536
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	4,10	3,93	1,182	,277
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	4,03	3,92	1,495	,222
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,86	3,67	1,018	,313
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,83	3,52	1,717	,190
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,72	3,69	,171	,679
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	3,66	4,00	1,026	,311
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,59	3,37	,670	,413
Terensko delo.	3,52	3,31	,751	,386
Eksperimentalno delo.	3,45	3,72	,407	,523
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	3,31	2,84	5,000	,025
Problemsko učenje.	3,28	3,63	2,044	,153
Naloge iz učbenika.	3,28	2,85	3,162	,075
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,14	3,08	,088	,767
Projektno delo.	3,07	2,90	,401	,526
Učenje ob računalniku.	2,97	2,86	,179	,673
Priprava na tekmovanje.	2,93	3,07	,251	,617
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,76	2,95	,614	,433
Raziskovalno delo.	2,62	2,88	1,116	,291
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,24	2,65	3,100	,078

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Dijake 1. E v večji meri kot ostale motivirajo vzpostavljen občutek zaupanja in spoštovanja, dopuščanje časa za vajo in poglobljanje, spodbujanje sodelovanja ter naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

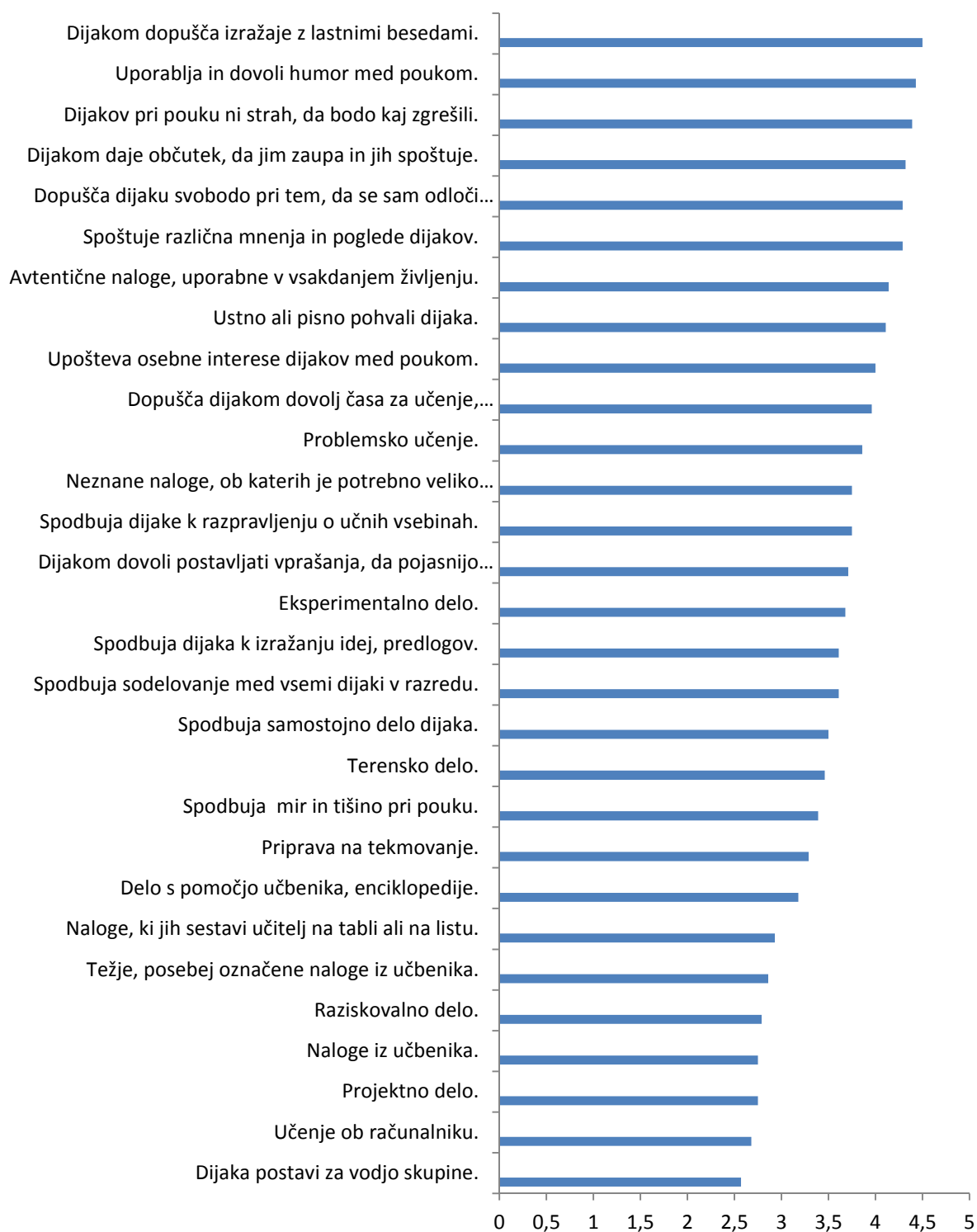
Slika 40. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 1. E.

Tabela 12. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 2.a oddelka z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{2,A}$	O_{stali}	h^2	p
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,50	4,27	,647	,421
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,43	4,40	,362	,547
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,39	4,41	,017	,897
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,32	4,44	,833	,361
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,29	4,28	,001	,969
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,29	4,24	,034	,855
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,14	4,13	,042	,837
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,11	4,20	,667	,414
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	4,00	3,95	,052	,819
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	3,96	4,18	1,321	,250
Problemsko učenje.	3,86	3,56	,907	,341
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,75	3,96	,608	,436
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	3,75	3,98	1,188	,276
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,71	3,69	,026	,873
Eksperimentalno delo.	3,68	3,69	,020	,888
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,61	3,84	2,069	,150
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,61	3,70	,097	,755
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,50	3,56	,167	,683
Terensko delo.	3,46	3,31	,290	,590
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,39	3,40	,005	,944
Priprava na tekmovanje.	3,29	3,03	,973	,324
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,18	3,07	,219	,640
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,93	2,89	,164	,686
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,86	2,94	,040	,841
Raziskovalno delo.	2,79	2,85	,019	,890
Projektno delo.	2,75	2,94	,631	,427
Naloge iz učbenika.	2,75	2,91	,434	,510
Učenje ob računalniku.	2,68	2,90	,699	,403
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,57	2,61	,056	,813

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Dijaki 2. A so podajali ocene posameznih dejavnikov motiviranja, ki so se v največji meri skladale s povprečnimi ocenami ostalih (gl. interpretacijo skupnih rezultatov).

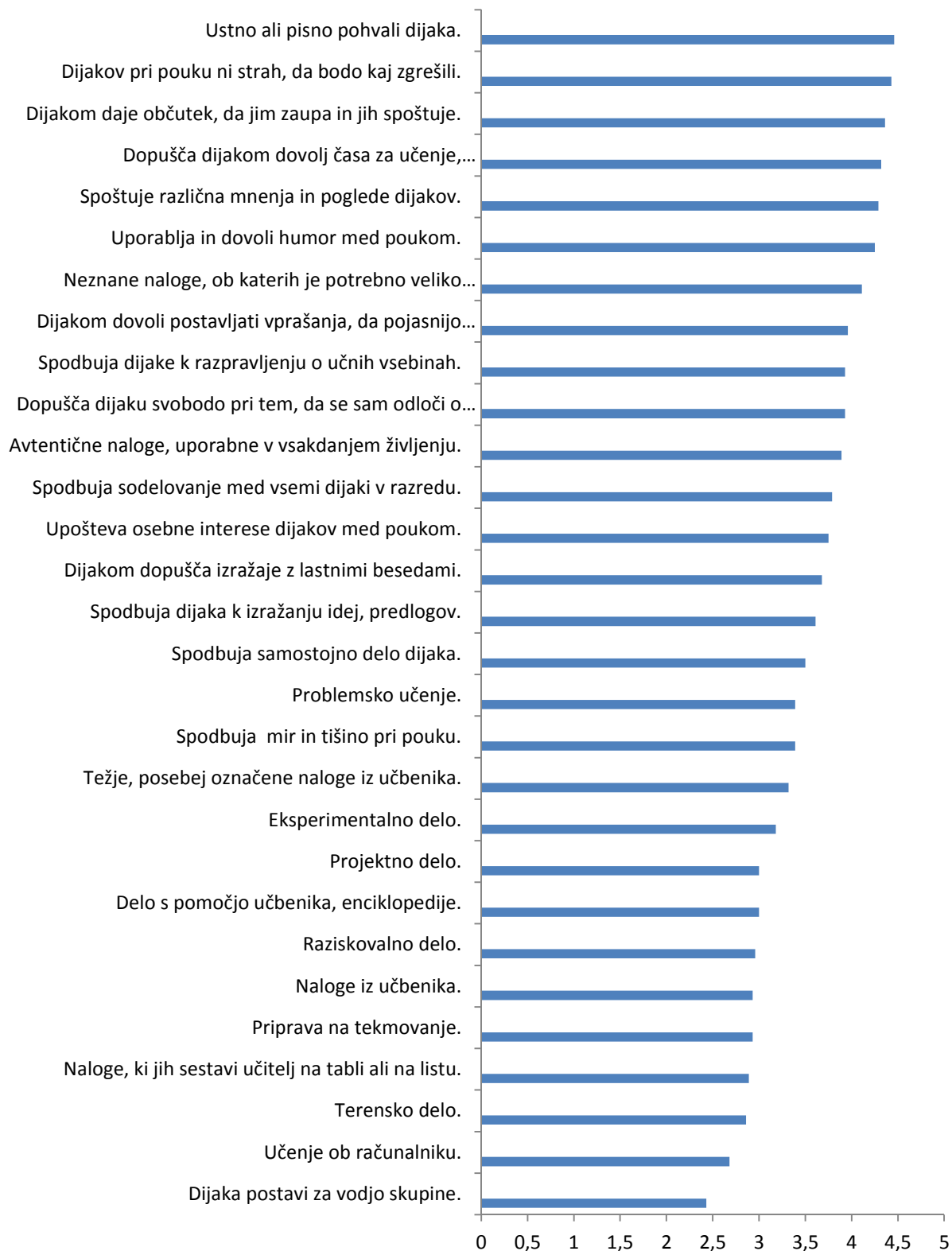
Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 41. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 2. A.

Tabela 13. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 2.d oddelka z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{2,D}$	O_{stali}	h^2	p
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,46	4,16	2,185	,139
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,43	4,40	,094	,759
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,36	4,43	,024	,877
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,32	4,13	,994	,319
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,29	4,27	,127	,722
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,25	4,42	2,617	,106
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,11	3,93	,273	,601
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,96	3,66	3,167	,075
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	3,93	4,28	1,233	,267
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,93	3,93	,048	,827
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	3,89	4,16	2,393	,122
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,79	3,81	,111	,739
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	3,75	3,97	,598	,439
Dijakom dopušča izražanje z lastnimi besedami.	3,68	4,37	7,655	,006
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,61	3,69	,026	,871
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,50	3,56	,075	,784
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,39	3,39	,206	,650
Problemsko učenje.	3,39	3,63	1,453	,228
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	3,32	2,87	4,834	,028
Eksperimentalno delo.	3,18	3,75	4,815	,028
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,00	3,08	,002	,966
Projektno delo.	3,00	2,90	,504	,478
Raziskovalno delo.	2,96	2,82	,717	,397
Priprava na tekmovanje.	2,93	3,06	,057	,811
Naloge iz učbenika.	2,93	2,88	,154	,695
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,89	2,88	,177	,674
Terensko delo.	2,86	3,38	3,045	,081
Učenje ob računalniku.	2,68	2,89	,316	,574
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,43	2,63	,419	,517

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

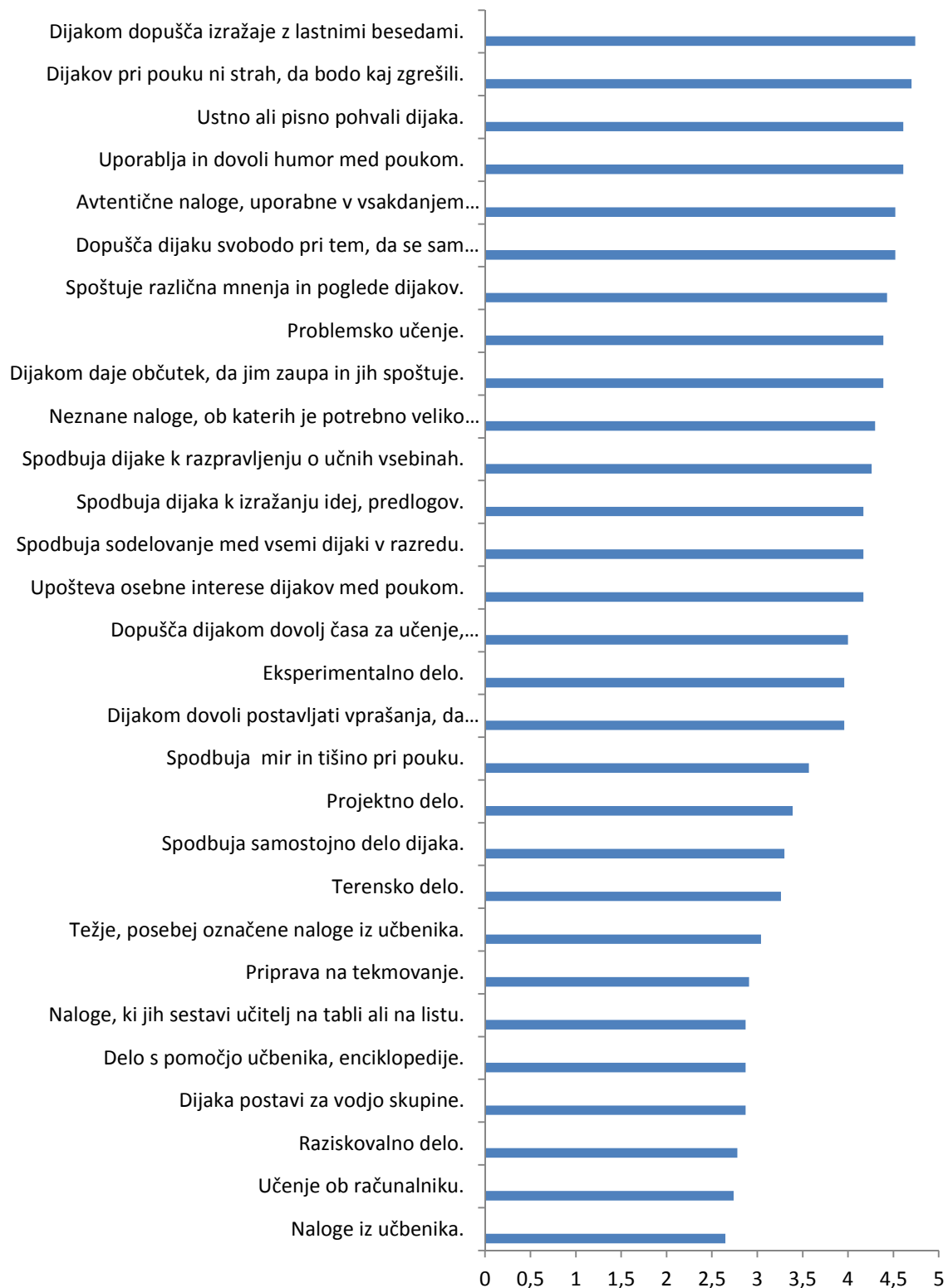
Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 42. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 2. D.

Tabela 14. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 2.g oddelka z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{2.G}$	O_{stali}	h^2	p
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,74	4,25	5,444	,020
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,70	4,38	3,305	,069
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,61	4,38	1,953	,162
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,61	4,15	4,390	,036
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,52	4,22	2,810	,094
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,52	4,09	4,658	,031
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,43	4,26	,931	,335
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,39	4,43	,093	,761
Problemsko učenje.	4,39	3,51	13,159	,000
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,30	3,92	2,694	,101
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	4,26	3,90	2,903	,088
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	4,17	3,93	1,063	,303
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	4,17	3,78	,094	,145
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	4,17	3,64	4,321	,038
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,00	4,17	,180	,672
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,96	3,67	1,207	,272
Eksperimentalno delo.	3,96	3,66	,873	,350
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,57	3,38	,964	,326
Projektno delo.	3,39	2,88	3,369	,066
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,30	3,58	1,082	,298
Terensko delo.	3,26	3,34	,058	,810
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	3,04	2,92	,161	,688
Priprava na tekmovanje.	2,91	3,07	,280	,597
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,87	2,58	1,167	,280
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	2,87	3,10	,627	,428
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,87	2,89	,003	,954
Raziskovalno delo.	2,78	2,85	,045	,833
Učenje ob računalniku.	2,74	2,89	,250	,617
Naloge iz učbenika.	2,65	2,92	,822	,364

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

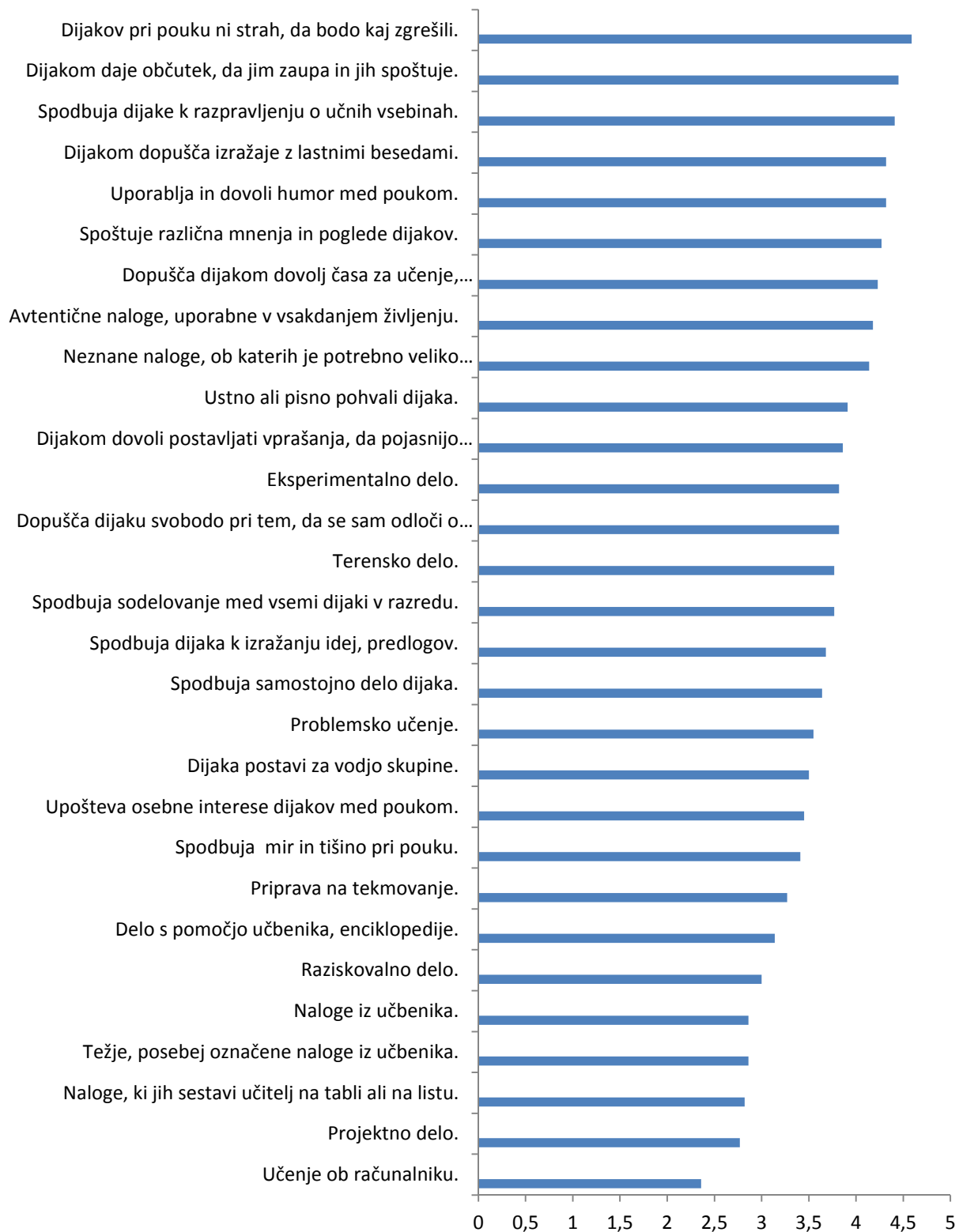
Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 43. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 2. G.

Tabela 15. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 3.a oddelka z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{3,A}$	O_{stali}	h^2	p
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,59	4,39	,177	,674
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,45	4,42	,271	,603
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	4,41	3,89	5,333	,021
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,32	4,41	,125	,723
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,32	4,30	,001	,981
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,27	4,28	,370	,543
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,23	4,15	,012	,912
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,18	4,13	,112	,738
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,14	3,94	,844	,358
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	3,91	4,21	1,122	,290
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,86	3,68	,740	,390
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	3,82	4,29	2,004	,157
Eksperimentalno delo.	3,82	3,68	,052	,819
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,77	3,82	,105	,745
Terensko delo.	3,77	3,29	2,746	,098
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,68	3,69	,008	,930
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,64	3,55	,113	,736
Problemsko učenje.	3,55	3,60	,024	,877
Dijaka postavi za vodjo skupine.	3,50	2,62	,146	,702
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	3,45	4,00	4,419	,036
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,41	3,39	,029	,864
Priprava na tekmovanje.	3,27	3,03	,720	,396
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,14	3,08	,030	,863
Raziskovalno delo.	3,00	2,83	,285	,594
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,86	2,94	,013	,908
Naloge iz učbenika.	2,86	2,90	,024	,877
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,82	2,90	,158	,691
Projektno delo.	2,77	2,94	,272	,602
Učenje ob računalniku.	2,36	2,92	4,580	,032

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

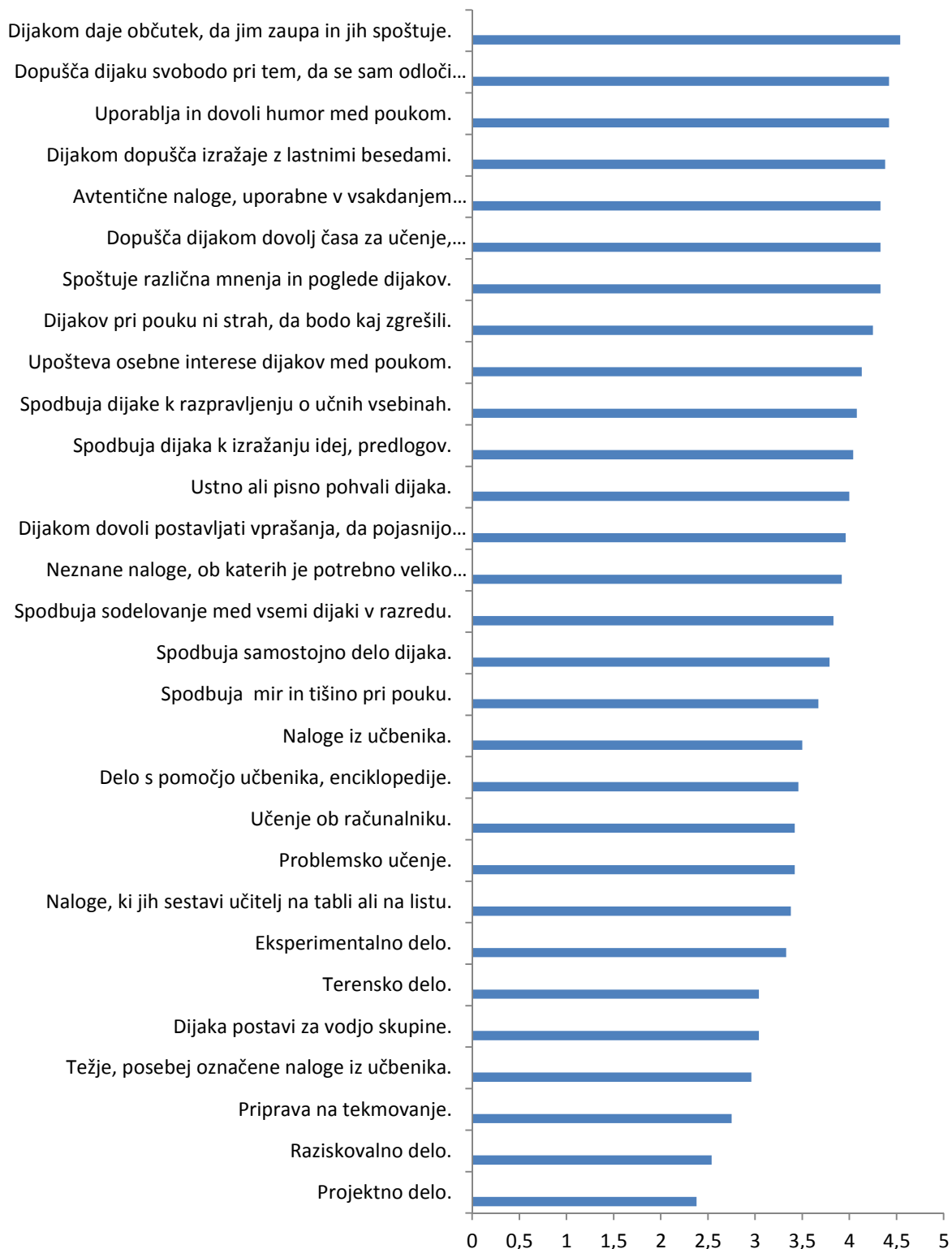
Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splah ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 44. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 3. A.

Tabela 16. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 3.b oddelka z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{3,B}$	O_{stali}	h^2	p
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,54	4,42	1,358	,244
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,42	4,40	,138	,710
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,42	4,23	,336	,562
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,38	4,29	,511	,475
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,33	4,27	,547	,460
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,33	4,13	,845	,358
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,33	4,11	1,633	,201
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,25	4,42	,484	,486
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	4,13	3,94	,662	,416
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	4,08	3,92	,221	,638
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	4,04	3,65	2,324	,127
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,00	4,21	,523	,470
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,96	3,67	1,302	,254
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	3,92	3,96	,229	,632
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,83	3,81	,001	,978
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,79	3,53	,897	,344
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,67	3,37	1,283	,257
Naloge iz učbenika.	3,50	2,83	6,110	,013
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,46	3,04	2,265	,132
Problemsko učenje.	3,42	3,61	,671	,413
Učenje ob računalniku.	3,42	2,82	4,849	,028
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	3,38	2,84	5,089	,024
Eksperimentalno delo.	3,33	3,73	3,150	,076
Dijaka postavi za vodjo skupine.	3,04	2,56	3,336	,068
Terensko delo.	3,04	3,36	1,366	,242
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,96	2,93	,008	,927
Priprava na tekmovanje.	2,75	3,09	1,458	,227
Raziskovalno delo.	2,54	2,88	1,596	,206
Projektno delo.	2,38	2,98	4,551	,033

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

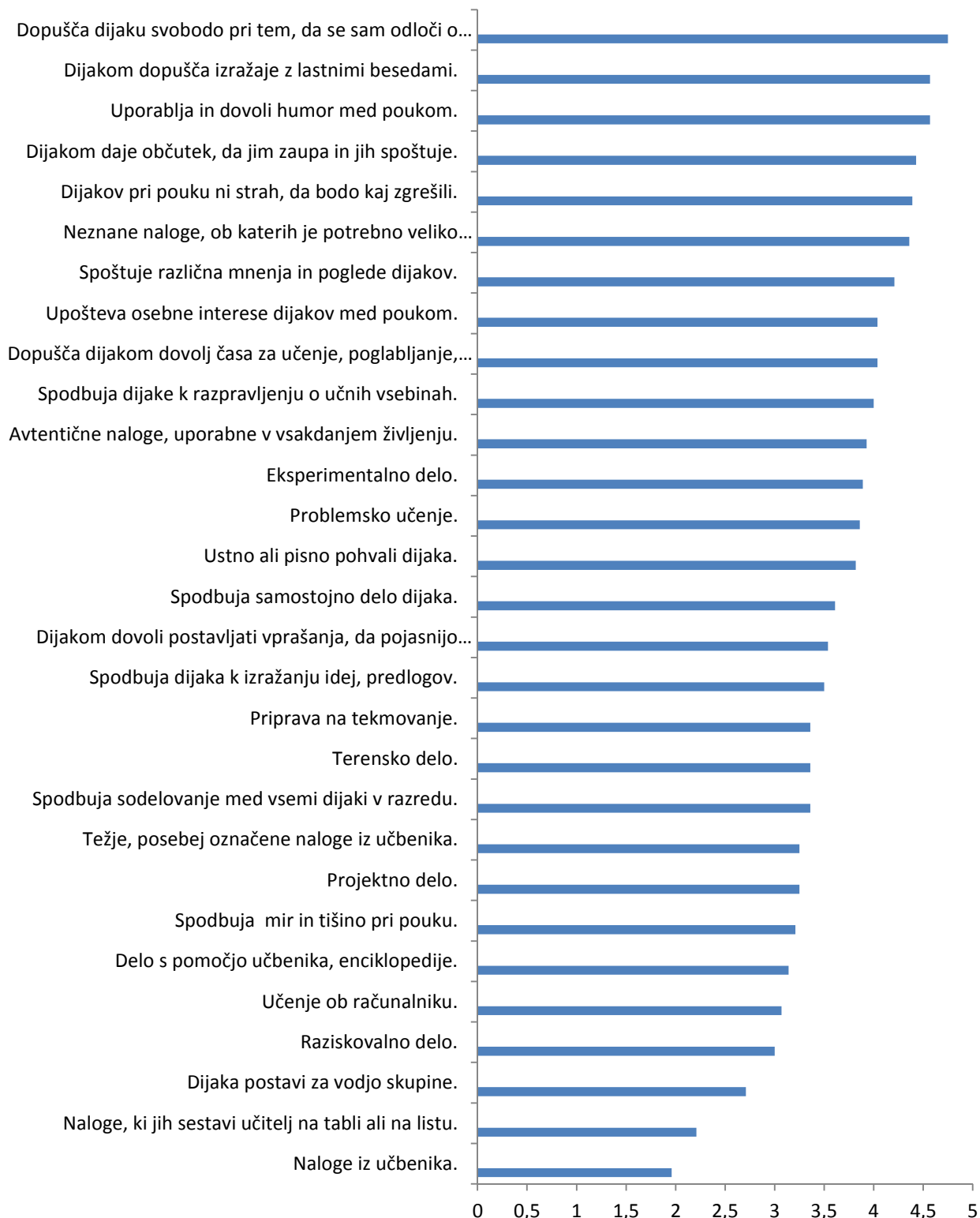
Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 45. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 3. B.

Tabela 17. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 4.a oddelka z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{4,A}$	O_{stali}	h^2	p
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,75	4,19	9,003	,003
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,57	4,38	1,573	,210
Dijakom dopušča izražaje z lastnimi besedami.	4,57	4,26	2,061	,151
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,43	4,43	,143	,706
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,39	4,41	,040	,842
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	4,36	3,91	4,926	,026
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,21	4,29	,001	,976
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,04	4,17	,959	,328
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	4,04	3,94	,152	,697
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	4,00	3,93	,042	,838
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	3,93	4,16	1,827	,177
Eksperimentalno delo.	3,89	3,67	1,097	,295
Problemsko učenje.	3,86	3,56	1,354	,245
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	3,82	4,23	5,099	,024
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,61	3,55	,013	,911
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,54	3,71	,430	,512
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,50	3,71	1,506	,220
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,36	3,87	4,922	,027
Terensko delo.	3,36	3,33	,006	,940
Priprava na tekmovanje.	3,36	3,02	1,707	,191
Projektno delo.	3,25	2,88	2,016	,156
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	3,25	2,89	1,732	,188
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,21	3,42	,973	,324
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,14	3,07	,009	,926
Učenje ob računalniku.	3,07	2,85	1,019	,313
Raziskovalno delo.	3,00	2,83	,390	,533
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,71	2,59	,278	,598
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,21	2,97	11,917	,001
Naloge iz učbenika.	1,96	3,01	16,643	,000

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploš ne namenjam nobene pozornosti).

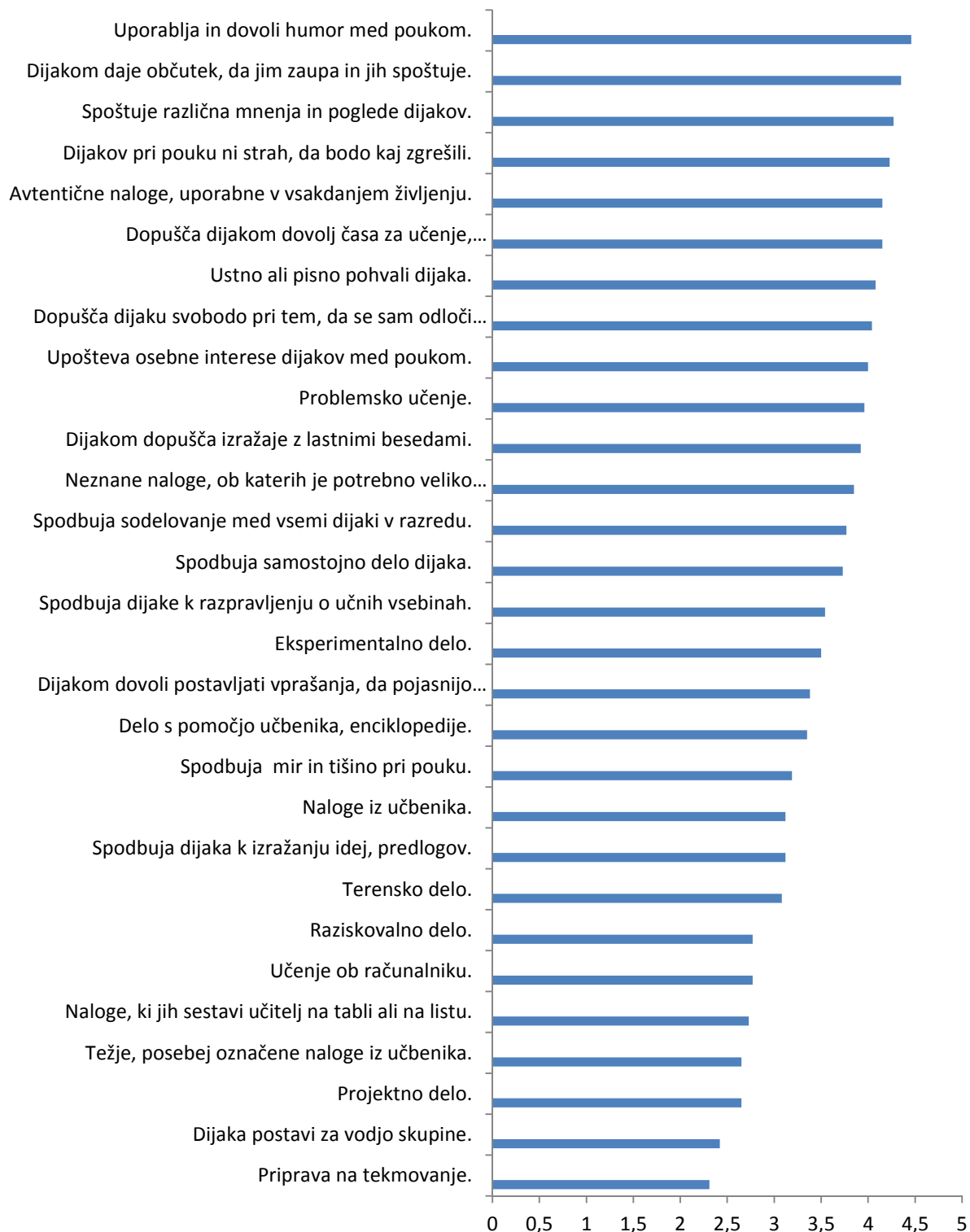
Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/splošno ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 46. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 4. A.

Tabela 18. Dejavniki, ki vplivajo na motivacijo nadarjenih dijakov – primerjava 4.g oddelka z ostalimi (pomembnost).

Kako učitelj med poukom motivira nadarjenega dijaka?	$M_{4.G}$	O_{stali}	h^2	p
Uporablja in dovoli humor med poukom.	4,46	4,39	,648	,421
Dijakom daje občutek, da jim zaupa in jih spoštuje.	4,35	4,44	,556	,456
Spoštuje različna mnenja in poglede dijakov.	4,27	4,28	,032	,857
Dijakov pri pouku ni strah, da bodo kaj zgrešili.	4,23	4,42	,712	,399
Dopušča dijakom dovolj časa za učenje, poglobljanje, vaje.	4,15	4,15	,001	,981
Avtentične naloge, uporabne v vsakdanjem življenju.	4,15	4,13	,013	,910
Ustno ali pisno pohvali dijaka.	4,08	4,20	,154	,695
Dopušča dijaku svobodo pri tem, da se sam odloči o tem kaj in kako se bo učil.	4,04	4,27	1,110	,292
Upošteva osebne interese dijakov med poukom.	4,00	3,95	,003	,953
Problemsko učenje.	3,96	3,55	1,905	,168
Dijakom dopušča izražanje z lastnimi besedami.	3,92	4,34	6,664	,010
Neznane naloge, ob katerih je potrebno veliko razmišljati.	3,85	3,97	,575	,448
Spodbuja sodelovanje med vsemi dijaki v razredu.	3,77	3,82	,069	,792
Spodbuja samostojno delo dijaka.	3,73	3,54	,454	,500
Spodbuja dijake k razpravljanju o učnih vsebinah.	3,54	3,98	5,404	,020
Eksperimentalno delo.	3,50	3,71	,843	,359
Dijakom dovoli postavljati vprašanja, da pojasnijo vsebino.	3,38	3,73	2,783	,095
Delo s pomočjo učbenika, enciklopedije.	3,35	3,05	1,604	,205
Spodbuja mir in tišino pri pouku.	3,19	3,42	1,013	,314
Spodbuja dijaka k izražanju idej, predlogov.	3,12	3,76	8,521	,004
Naloge iz učbenika.	3,12	2,87	,972	,324
Terensko delo.	3,08	3,36	1,156	,282
Učenje ob računalniku.	2,77	2,89	,351	,553
Raziskovalno delo.	2,77	2,86	,035	,852
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	2,73	2,91	,557	,455
Projektno delo.	2,65	2,95	1,287	,257
Težje, posebej označene naloge iz učbenika.	2,65	2,96	1,487	,223
Dijaka postavi za vodjo skupine.	2,42	2,63	,750	,386
Priprava na tekmovanje.	2,31	3,14	10,374	,001

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Op. Dijaki in učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 47. Dejavniki motiviranja, rangirani glede na oceno pomembnosti, ki so jo posameznemu dejavniku v povprečju pripisali dijaki in dijakinje 4. G.

6.2. PODROBNEJŠA ANALIZA ODGOVOROV DIJAKOV NA PODROČJU SAMOPODOBE

Tabela 19. Barvna legenda prikaza trditev, povezanih s samopodobo.

MEDVRSTNIŠKA SAMOPODOBA	AKADEMSKA SAMOPODOBA	SPLOŠNA SAMOPODOBA	ZAZNANA PRIČAKOVANJA S STRANI DRUGIH	ČUSTVENA SAMOPODOBA
-------------------------	----------------------	--------------------	--------------------------------------	---------------------

Dijaki in dijakinje so na posamezne postavke, povezane s področji samopodobe, odgovarjali različno. Tabela 20 v padajočem vrstnem redu prikazuje posamezne trditve glede na stopnjo strinjanja.

Tabela 20. Mere srednje vrednosti pri posameznih postavkah, s katerimi smo ugotavljali samopodobo dijakov in dijakinj (neobrnjene postavke).

	<i>M</i>	<i>Mo</i>	<i>Me</i>	<i>SD</i>
Imam dobre prijatelje.	6,96	7	8	1,27
Rad se družim.	6,73	7	8	1,47
Na splošno sprejemam samega sebe.	6,2	7	7	1,62
Zastavljam si višje cilje kot večina ljudi.	6,13	7	8	1,75
Vrstniki mi namenijo dovolj pozornosti.	6,12	6	7	1,49
V glavnem sem srečen.	6,01	7	7	1,83
Na splošno se doživljam pozitivno.	5,95	6	7	1,74
Pri večini šolskih predmetov imam dobre ocene.	5,91	6	6	1,75
Uspešen sem pri večini šolskih predmetov.	5,77	6	7	1,75
Imam veliko prijateljev.	5,69	6	7	1,73
Zelo se spoštujem.	5,66	6	7	1,76
Nagnjen sem k optimizmu.	5,51	6	8	2,01
Ponavadi sem dokaj miren in sproščen.	5,37	6	7	1,79
Med vrstniki sem priljubljen.	5,36	5	5	1,53
Hitro se naučim snov pri večini šolskih predmetov.	5,33	6	7	1,79
Zelo zaupam sam vase.	5,31	5	5	1,86
Počnem veliko pomembnih stvari.	5,01	5	5	1,87
Imam zelo dobro samopodobo.	4,96	5	6	1,98
Rad delam pri večini šolskih predmetov.	4,78	5	5	1,84
Rad imam večino šolskih predmetov.	4,59	5	5	1,95
Skoraj nikoli nisem potr.	4,21	4	3	1,95
Moji starši želijo, da sem najboljši v vsem.	4,16	4	5	2,08
Svojega časa običajno ne porabljam za ukvarjanje z različnimi skrbmi.	4,11	4	4	1,9
Učitelji od mene pričakujejo izjemne dosežke.	4,02	4	4	1,8
Pogosto sem potr.	3,14	3	2	1,83
Vrstniki od mene pričakujejo izjemne dosežke.	2,94	3	4	1,05
Če naredim napako, ljudje najverjetneje mislijo slabše o	2,91	3	4	1,06

meni.				
Večina šolskih predmetov me posebej ne zanima.	2,86	3	4	1,04
Tudi če nekaj delam zelo skrbno, pogosto menim, da ni narejeno dovolj dobro.	2,82	3	4	1,09
Vzame mi veliko časa, da nekaj naredim »dobro«.	2,82	3	4	1,07
Pogosto sem zaskrbljen.	2,8	3	3	1,01
Ponavadi sem zelo nervozen.	2,77	3	4	1,04
Med vrstniki nisem zelo priljubljen.	2,73	3	2	1,05
Sovražim biti manj kot najboljši.	2,71	3	4	1,13
Če mi kaj spodleti, se doživljam kot prava zguba.	2,68	3	3	1,04
Postajam čedalje bolj napet in nemiren.	2,68	3	4	1,13
Sovražim učenje pri veliko šolskih predmetih.	2,67	3	3	1,09
Do sebe imam precej negativnih občutkov.	2,58	2	2	1,09
Sem premalo samozavesten.	2,48	3	3	1,11
Zame ni lahka naloga, da se s kom spoprijateljim.	2,48	2	2	1,12
Večino časa čutim tesnobo in strah v sebi.	2,44	2	1	1,14
Sebe ne sprejemam prav dobro.	2,44	2	2	1,07
Ne spoštujem se dovolj.	2,43	2	2	1,11
Sovražim večino šolskih predmetov.	2,35	2	2	1,08
Imam zelo nizko mnenje o sebi.	2,29	2	1	1,14
Le redki me imajo radi.	2,11	2	2	1,04
Imam težave pri večini šolskih predmetov.	2,1	2	1	1,05
Nič od tega, kar počnem, ni zares pomembno.	2,09	2	1	1,07
Nikdar ne bi dosegel akademskih časti, četudi bi zato trdo delal.	1,99	2	1	1,05
Večina vrstnikov se me izogiba.	1,86	2	1	0,96
Z vrstniki se sploh ne razumem dobro.	1,85	2	1	0,89

Dijaki in dijakinje so ocenjevali, v kolikšni meri se strinjajo s posameznimi trditvami, s pomočjo 8-stopenjske lestvice (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

Napaka! Neveljavno samosklicavanje zaznamka. prikazuje razlike med ocenami posameznih postavk s strani dijakov in dijakinj, Tabela 22 pa skupne razlike med spoloma.

Tabela 21. Povprečna ocena postavk ločeno po spolu, razlike v povprečnih ocenah postavk po spolu ter statistične pomembnosti razlik na področju samopodobe (obrnjeno vrednotenje upoštevano).

	M (dijaki)	M (dijakinje)	M (dijaki) - M (dijakinje)	Z	P
Moji starši želijo, da sem najboljši v vsem.	4,28	4,07	0,21	-0,948	0,343
Zelo se spoštujem.	6,08	5,35	0,73	-3,648	0,000
Rad delam pri večini šolskih predmetov.	4,58	4,92	-0,34	-1,533	0,125
Ponavadi sem dokaj miren in sproščen.	5,78	5,07	0,71	-3,155	0,002
Med vrstniki nisem zelo priljubljen.	3,24	3,59	-0,35	-1,671	0,095
Če mi kaj spodleti, se doživljam kot prava zguba.	3,58	4,32	-0,74	-2,853	0,004
Rad imam večino šolskih predmetov.	4,44	4,70	-0,26	-1,08	0,280
V glavnem sem srečen.	5,93	6,07	-0,14	-0,378	0,705
Vrstniki mi namenijo dovolj pozornosti.	6,15	6,10	0,05	-0,476	0,634
Zastavljam si višje cilje kot večina ljudi.	6,32	5,99	0,33	-1,541	0,123
Na splošno sprejemam samega sebe.	6,51	5,98	0,53	-2,876	0,004
Uspešen sem pri večini šolskih predmetov.	5,88	5,69	0,19	-0,615	0,539
Skoraj nikoli nisem potr. .	4,49	4,00	0,49	-1,992	0,046
Večina vrstnikov se me izogiba.	2,20	1,86	0,34	-2,636	0,008
Tudi če nekaj delam zelo skrbno, pogosto menim, da ni narejeno dovolj dobro.	4,69	4,98	-0,29	-1,055	0,292
Zelo zaupam sam vase.	5,95	4,83	1,12	-4,893	0,000
Hitro se naučim snov pri večini šolskih predmetov.	5,51	5,20	0,31	-1,295	0,195
Pogosto sem zaskrbljen.	4,62	5,20	-0,58	-2,293	0,022
Imam dobre prijatelje.	6,80	7,07	-0,27	-1,785	0,074
Sovražim biti manj kot najboljši.	4,16	3,83	0,33	-1,213	0,225
Sem premalo samozavesten.	4,04	5,17	-1,13	-3,865	0,000
Sovražim učenje pri veliko šolskih predmetih.	5,05	4,37	0,68	-2,582	0,010
Večino časa čutim tesnobo in strah v sebi.	2,94	3,63	-0,69	-2,534	0,011
Le redki me imajo radi.	2,38	2,37	0,01	-0,356	0,722
Učitelji od mene pričakujejo izjemne dosežke.	4,20	3,88	0,32	-1,501	0,133
Ne spoštujem se dovolj.	3,08	3,86	-0,78	-3,013	0,003
Imam težave pri večini šolskih predmetov.	2,27	2,50	-0,23	-0,88	0,379
Nič od tega, kar počnem, ni zares pomembno.	3,12	2,82	0,3	-0,798	0,425
Rad se družim.	6,67	6,77	-0,1	-0,756	0,450
Vrstniki od mene pričakujejo izjemne dosežke.	4,27	4,08	0,19	-0,639	0,523
Na splošno se doživljam pozitivno.	6,05	5,88	0,17	-0,826	0,409
Večina šolskih predmetov me posebej ne zanima.	4,38	4,07	0,31	-1,401	0,161

Postajam čedalje bolj napet in nemiren.	3,62	3,88	-0,26	-0,935	0,350
Imam veliko prijateljev.	5,65	5,73	-0,08	-0,451	0,652
Če naredim napako, ljudje najverjetneje mislijo slabše o meni.	3,85	4,14	-0,29	-1,021	0,307
Imam zelo nizko mnenje o sebi.	2,57	3,34	-0,77	-3,31	0,001
Sovražim večino šolskih predmetov.	3,21	3,07	0,14	-0,752	0,452
Pogosto sem potr.	2,97	3,26	-0,29	-1,694	0,090
Z vrstniki se sploh ne razumem dobro.	2,04	1,95	0,09	-0,252	0,801
Imam zelo dobro samopodobo.	5,52	4,54	0,98	-4,03	0,000
Pri večini šolskih predmetov imam dobre ocene.	5,91	5,90	0,01	-0,069	0,945
Svojega časa običajno ne porabljam za ukvarjanje z različnimi skrbmi.	4,33	3,95	0,38	-1,569	0,117
Zame ni lahka naloga, da se s kom spoprijateljim.	3,81	4,04	-0,23	-0,786	0,432
Do sebe imam precej negativnih občutkov.	3,20	3,52	-0,32	-1,545	0,122
Nikdar ne bi dosegel akademskih časti, četudi bi zato trdo delal.	2,32	2,62	-0,3	-1,72	0,086
Nagnjen sem k optimizmu.	5,54	5,50	0,04	-0,296	0,767
Med vrstniki sem priljubljen.	5,60	5,19	0,41	-2,086	0,037
Ponavadi sem zelo nervozen.	3,68	3,76	-0,08	-0,269	0,788
Počnem veliko pomembnih stvari.	5,08	4,95	0,13	-0,632	0,528
Sebe ne sprejemam prav dobro.	3,06	3,56	-0,5	-2,556	0,011
Vzame mi veliko časa, da nekaj naredim »dobro«.	4,16	4,47	-0,31	-1,212	0,225

Tabela 22. Povprečna ocena postavk ter standardni odklon za vse dijake, povprečna ocena postavk ločeno po spolu, razlike v povprečnih ocenah postavk po spolu ter statistične pomembnosti razlik na področju samopodobe (obrnjeno vrednotenje upoštevano).

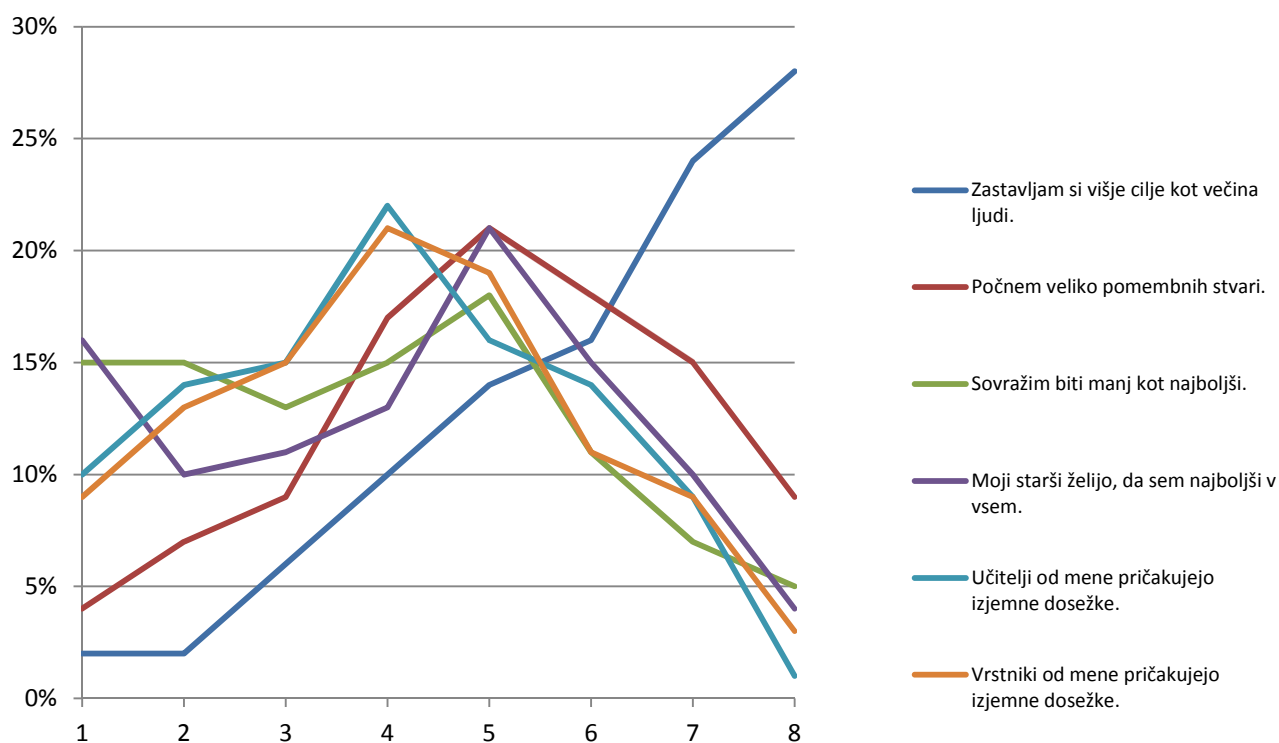
	$M_{(dijaki)}$	$M_{(dijakinje)}$	$M_{(dijaki)} - M_{(dijakinje)}$	Z	p
pričakovanja	4,90	4,65	0,25	-2,124	0,034
čustvena samopodoba	5,32	4,99	0,33	-1,953	0,051
akademska samopodoba	5,41	5,48	-0,07	-0,738	0,460
splošna samopodoba	5,92	5,21	0,71	-3,746	0,000
medvrstniška samopodoba	6,33	6,34	-0,01	-0,35	0,726

Slika 48. Prikaz razlik med ocenami dijakinj in dijakov pri posamezni postavki, povezani s samopodobo.

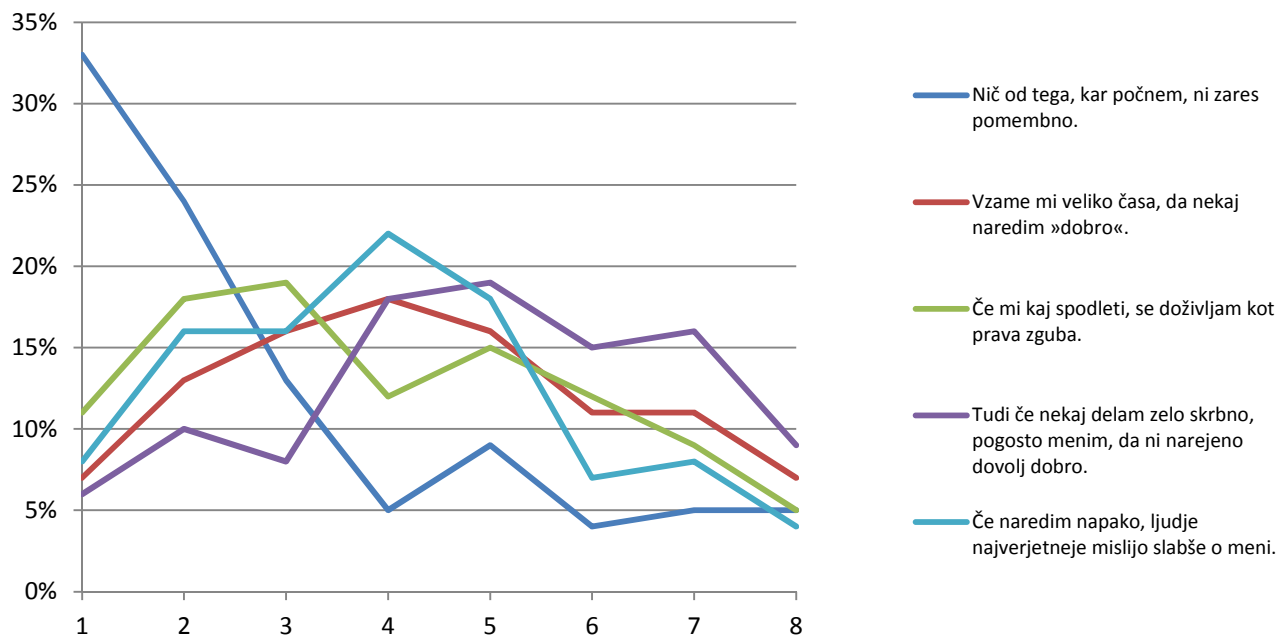
Slika 48 s poudarjeno barvo stolpcev poudarja razlike med ocenami dijakov in dijakinj, ki so se izkazale kot statistično pomembne – na levi strani so prikazane postavke, ki so jih dekleta v povprečju ocenjevale kot bolj značilne zanje, na desni pa so postavke, kjer so imeli višja povprečja fantje.

6.2.1. DOŽIVLJANJE PRIČAKOVANJ DRUGIH

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

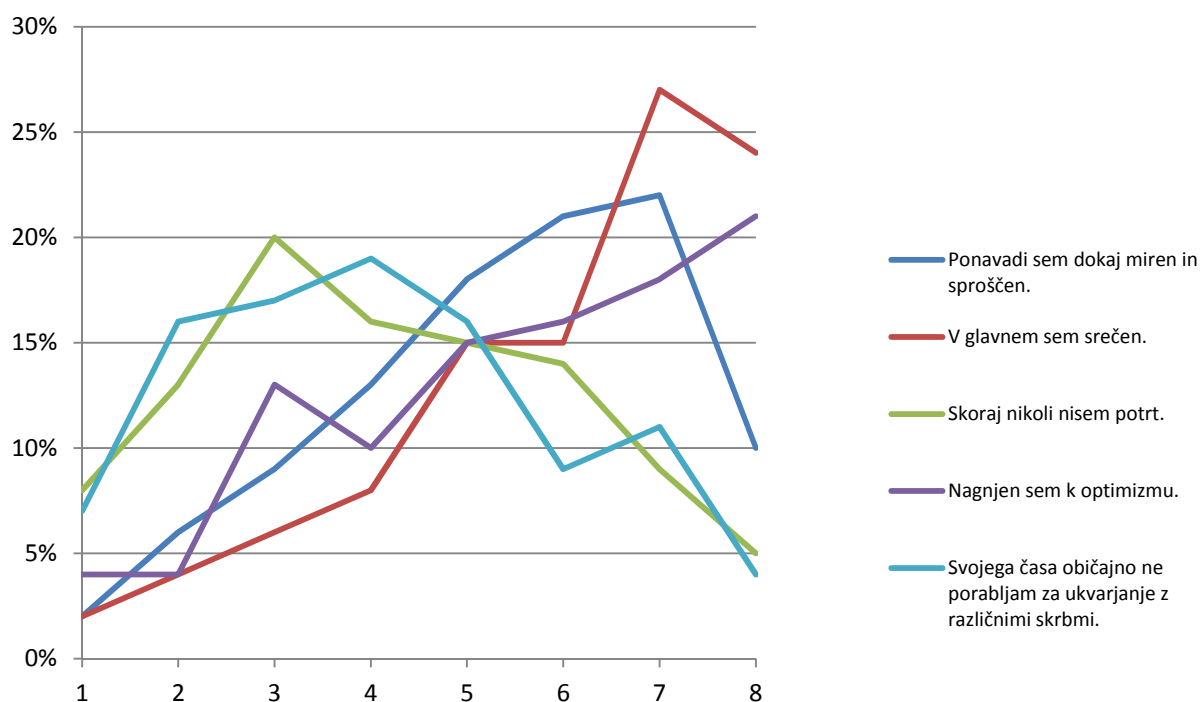
Slika 49. Razporeditev ocen dijakov na področju doživljanja pričakovanj (+ postavke)

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

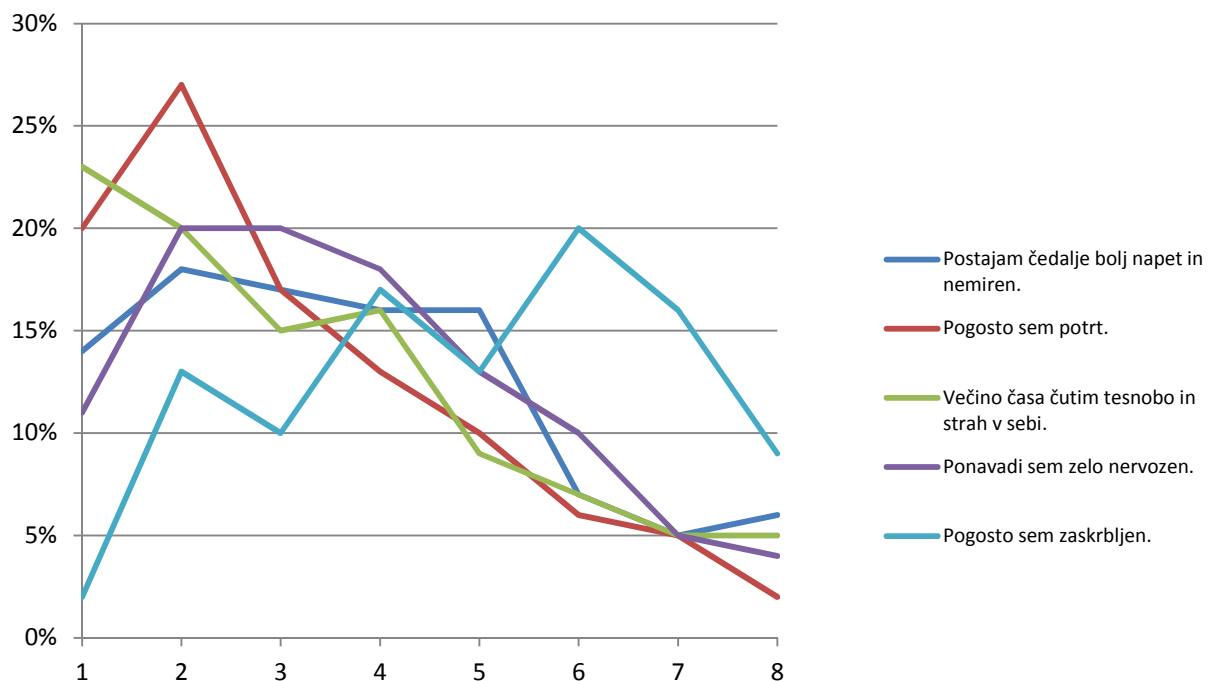
Slika 50. Razporeditev ocen dijakov na področju doživljanja pričakovanj (- postavke)

6.2.2. ČUSTVENA SAMOPODOBA

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

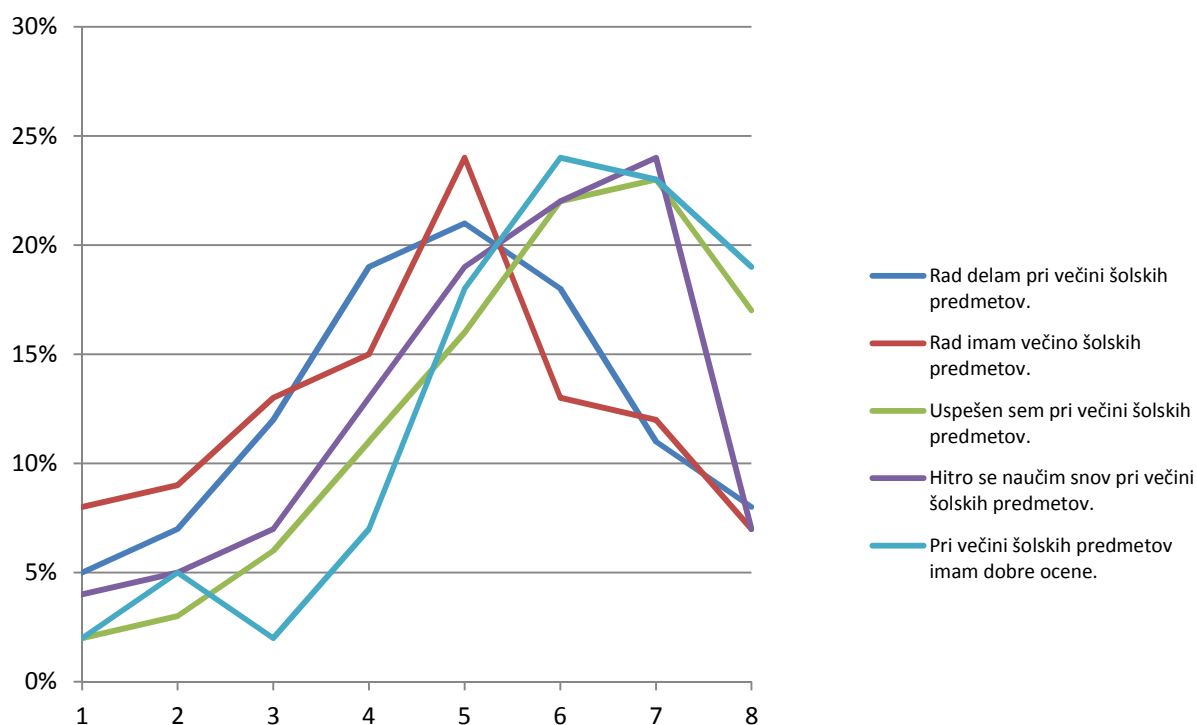
Slika 51. Razporeditev ocen dijakov na področju doživljanja čustev (+ postavke)

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

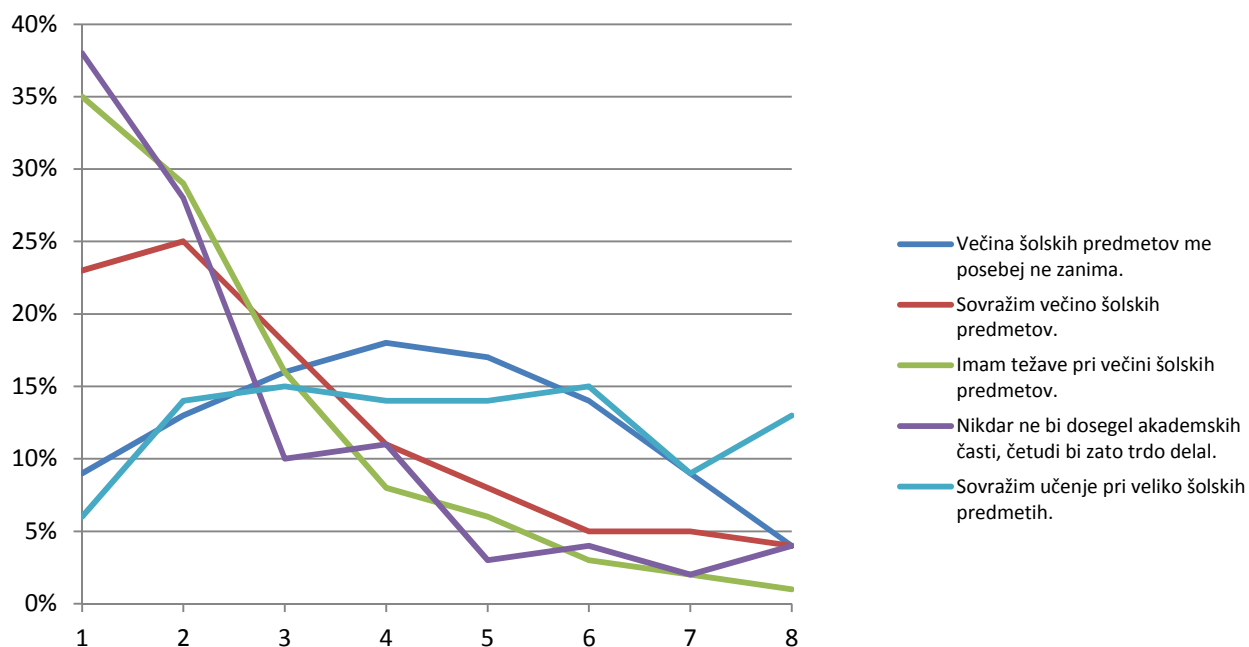
Slika 52. Razporeditev ocen dijakov na področju doživljanja čustev (- postavke)

6.2.3. AKADEMSKA SAMOPODOBA

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

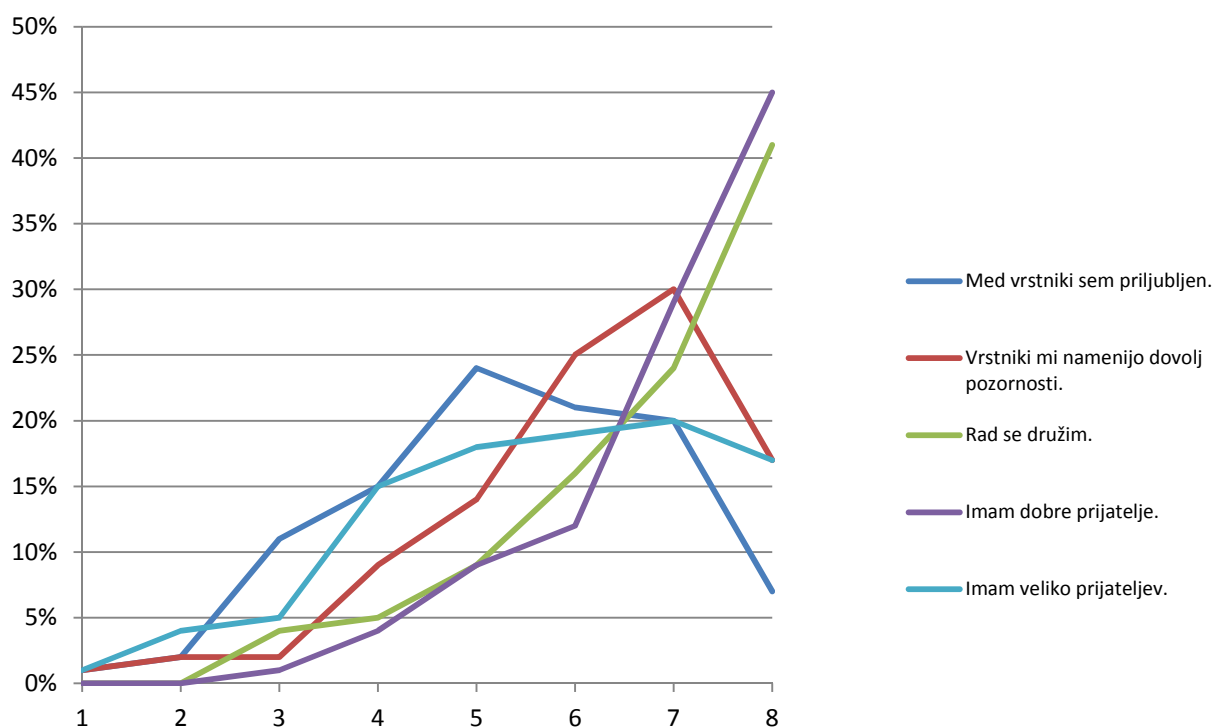
Slika 53. Razporeditev ocen dijakov na področju akademske samopodobe (+ postavke)

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

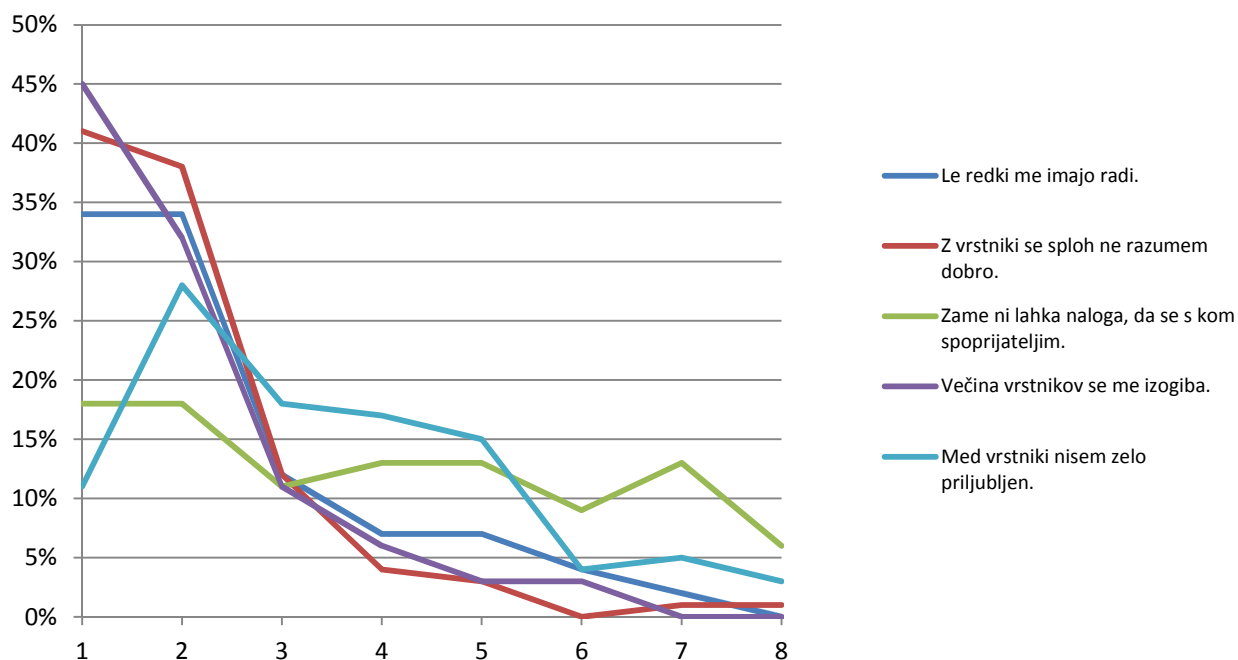
Slika 54. Razporeditev ocen dijakov na področju akademske samopodobe (- postavke)

6.2.4. MEDVRSTNIŠKA SAMOPODOBA

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

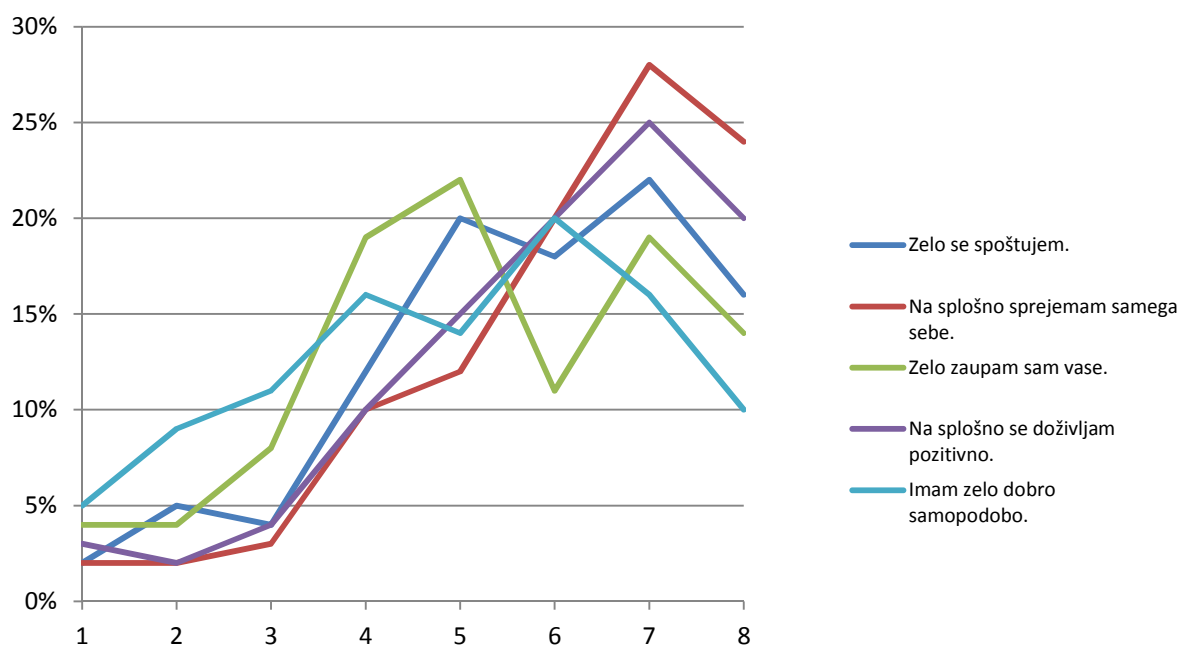
Slika 55. Razporeditev ocen dijakov na področju medvrstniške samopodobe (+ postavke)

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

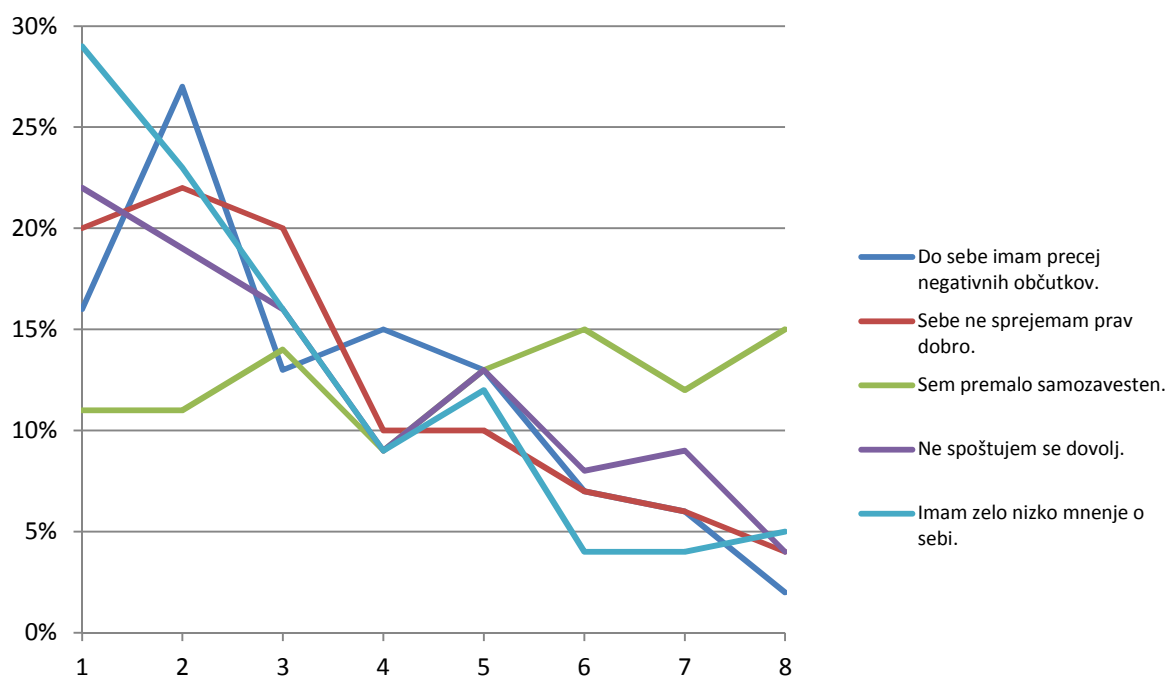
Slika 56. Razporeditev ocen dijakov na področju medvrstniške samopodobe (- postavke)

6.2.5. SPLOŠNA SAMOPODOBA

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

Slika 57. Razporeditev ocen dijakov na področju splošne samopodobe (+ postavke)

Ocenjevalna lestvica: (8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame)

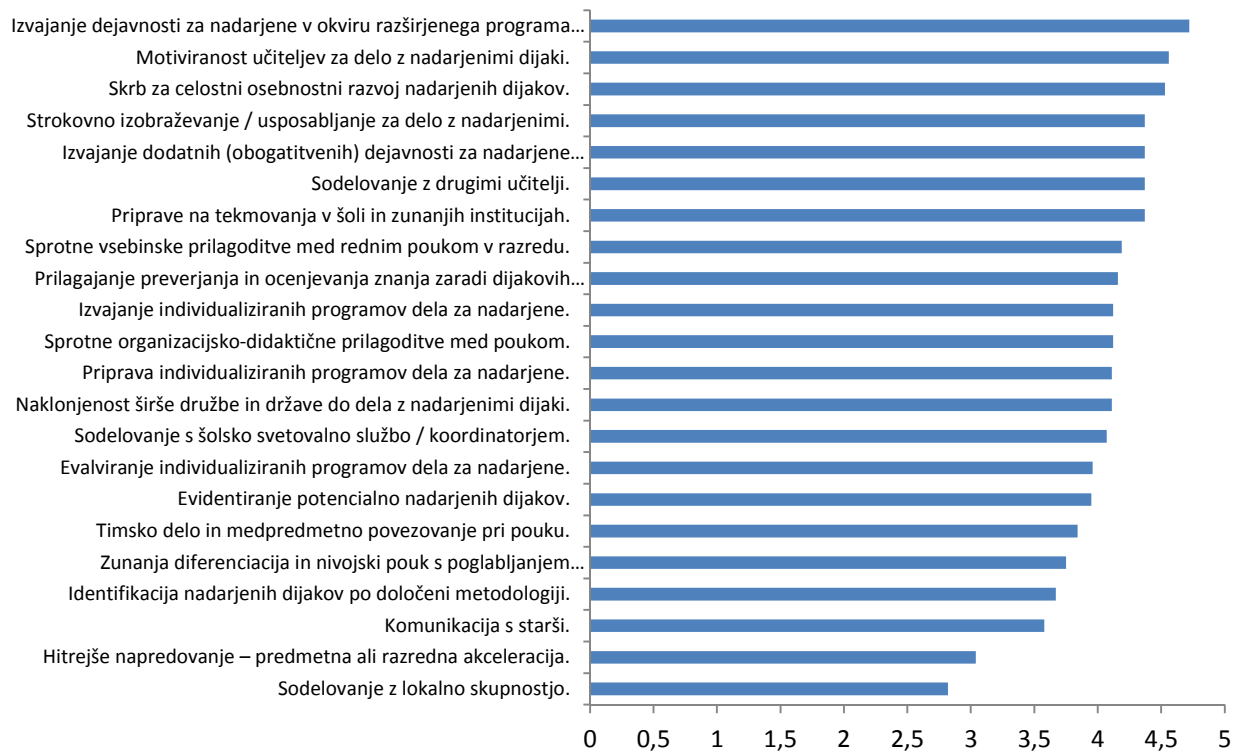
Slika 58. Razporeditev ocen dijakov na področju splošne samopodobe (- postavke)

6.3. ODGOVORI UČITELJEV – PODROBNEJE

Tabela 23. Ocene učiteljev o pomembnosti področij vzgoje in izobraževanja nadarjenih in njihovo dejansko posvečeno pozornostjo tem področjem

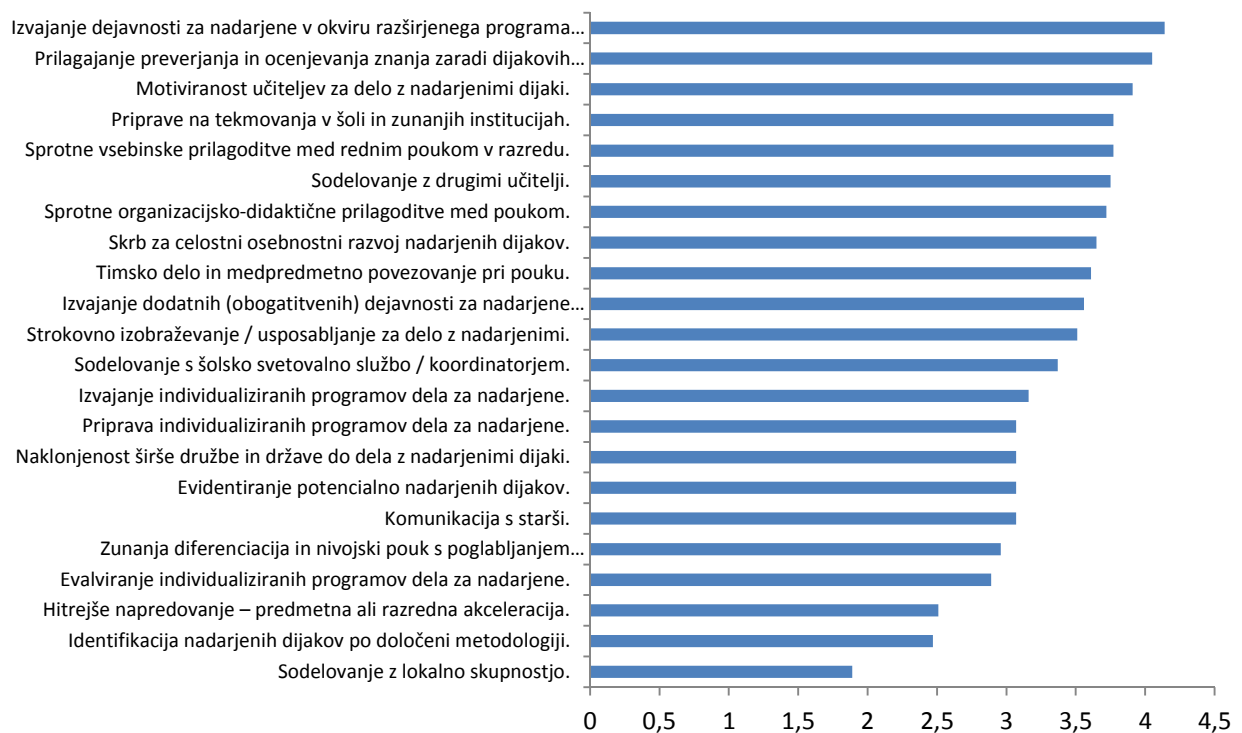
Postavka	M_{ocena}	$M_{dejansko}$	Z	p
Evidentiranje potencialno nadarjenih dijakov.	3,95	3,07	-4,455	,000
Identifikacija nadarjenih dijakov po določeni metodologiji.	3,67	2,47	-5,387	,000
Komunikacija s starši.	3,58	3,07	-3,321	,001
Sodelovanje z drugimi učitelji.	4,37	3,75	-3,666	,000
Sodelovanje s šolsko svetovalno službo / koordinatorjem.	4,07	3,37	-3,483	,000
Sodelovanje z lokalno skupnostjo.	2,82	1,89	-4,144	,000
Strokovno izobraževanje / usposabljanje za delo z nadarjenimi.	4,37	3,51	-4,188	,000
Motiviranost učiteljev za delo z nadarjenimi dijaki.	4,56	3,91	-3,800	,000
Naklonjenost širše družbe in države do dela z nadarjenimi dijaki.	4,11	3,07	-4,715	,000
Priprava individualiziranih programov dela za nadarjene.	4,11	3,07	-5,007	,000
Izvajanje individualiziranih programov dela za nadarjene.	4,12	3,16	-4,781	,000
Evalviranje individualiziranih programov dela za nadarjene.	3,96	2,89	-4,617	,000
Sprotne vsebinske prilagoditve med rednim poukom v razredu.	4,19	3,77	-2,892	,004
Sprotne organizacijsko-didaktične prilagoditve med poukom.	4,12	3,72	-2,758	,006
Izvajanje dejavnosti za nadarjene v okviru razširjenega programa šole (krožki, interesne dejavnosti, priprave na tekmovanja, raziskovalno delo ...).	4,72	4,14	-3,058	,002
Izvajanje dodatnih (obogatitvenih) dejavnosti za nadarjene (projektni dnevi, ekskurzije, tabori ipd.)	4,37	3,56	-3,810	,000
Hitrejše napredovanje – predmetna ali razredna akceleracija.	3,04	2,51	-3,447	,001
Skrb za celostni osebni razvoj nadarjenih dijakov.	4,53	3,65	-,422	,000
Prilagajanje preverjanja in ocenjevanja znanja zaradi dijakovih obveznosti zunaj šole (priprave ter tekmovanja v znanju in športu, glasbena šola).	4,16	4,05	-,914	,361
Timsko delo in medpredmetno povezovanje pri pouku.	3,84	3,61	-1,939	,052
Zunanja diferenciacija in nivojski pouk s poglobljanjem posameznega predmeta.	3,75	2,96	-3,801	,000
Priprave na tekmovanja v šoli in zunanjih institucijah.	4,37	3,77	-3,411	,001

Op. Učitelji so odgovarjali s pomočjo 5-stopenjske lestvice: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

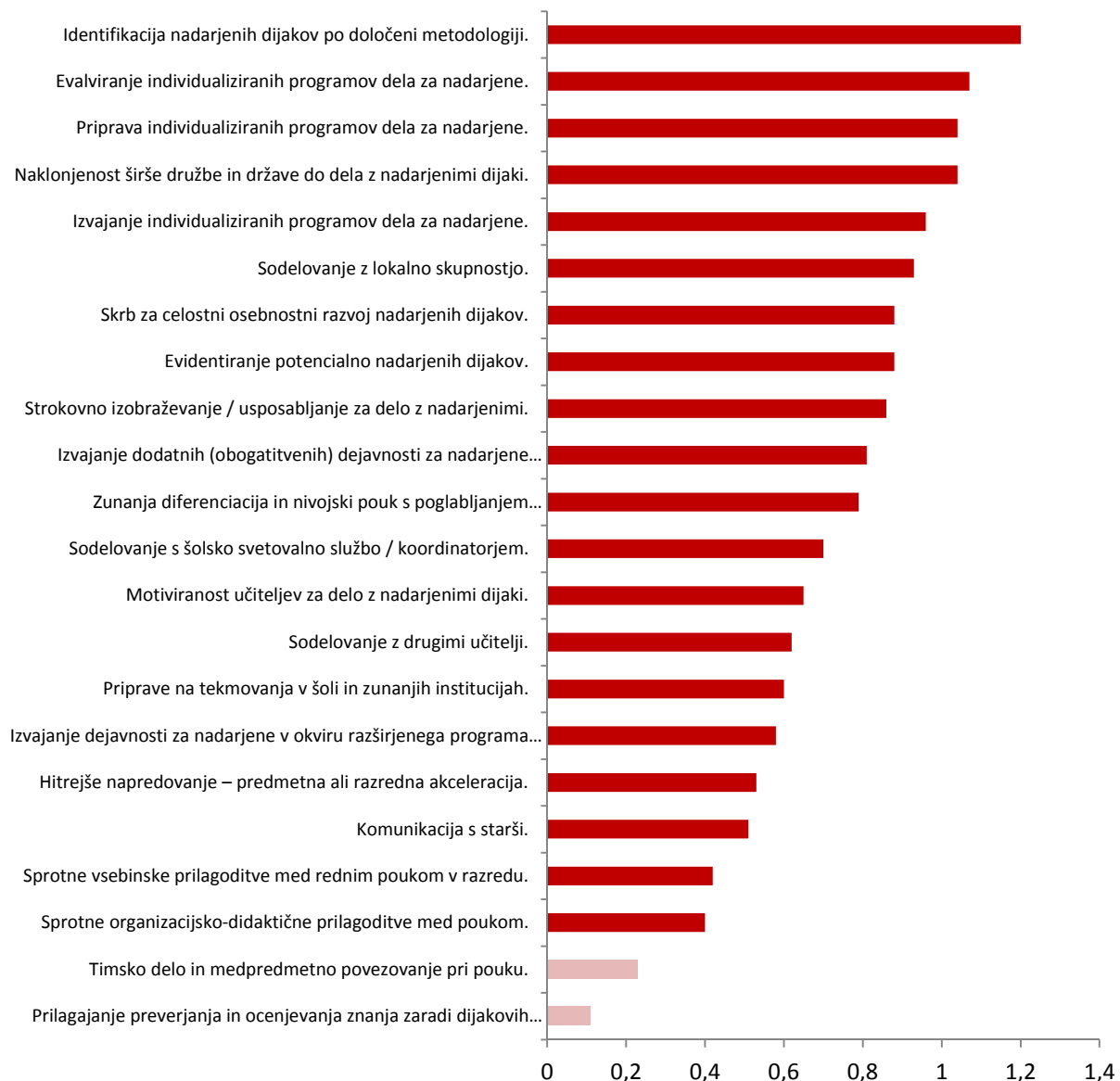

5-stopenjska lestvica: (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti).

Slika 59. Razporeditev ocen pomembnosti posameznih področij dela z nadarjenimi po pomembnosti.

Slika 60. Razporeditev ocen posvečene pozornosti posameznim področjem dela z nadarjenimi.

Slika 61. Povprečna velikost razlik med oceno pomembnosti področja ter posvečeno pozornostjo.

Kot omenjeno, se vsa področja dela z nadarjenimi, ki so bila na voljo med odgovori, učiteljem zdijo v povprečju bolj pomembna, kot pa jim uspejo posvetiti pozornost. Slika 61 s poudarjenimi barvami prikazuje statistično pomembne razlike – razlike so manj značilne le na področjih prilagajanja preverjanja in ocenjevanja znanja ter timskega dela in medpredmetnega povezovanja.

6.4. VPRAŠALNIK ZA DIJAKE

Dragi dijak!

Namen te raziskave je ugotoviti, kaj si o izobraževanju nadarjenih dijakov mislite dijaki sami, vaši učitelji in drugi strokovni delavci na šoli ter starši.

Vljudno te prosim, da nam pomagaš pri izvedbi raziskave, in sicer tako, da izpolniš ta vprašalnik (avtorica je dr. Mojca Juriševič). Vprašalnik je anonimen, kar pomeni, da ne razkriva identitete tistih, ki ga izpolnjujejo². Napačnih in pravih odgovorov ni; vprašalnik tudi ne preverja tvojega znanja in ne zahteva, da odgovarjaš tako, kot bi si morda mislil, da to od tebe nekdo pričakuje. Edino res pomembno je, da si za izpolnjevanje tega vprašalnika vzameš dovolj časa, v miru premisliš in odgovoriš zgolj in edino tako, kot resnično misliš. Prosim tudi, da odgovoriš na vsa vprašanja.

Za tvojo pripravljenost resno sodelovati v raziskavi se ti vnaprej zahvaljujemo.

Spol: a) ženski b) moški

Razred: _____

* * * * *

1. Natančno preberi spodnje trditve o nadarjenih dijakih in njihovem izobraževanju. Svoje strinjanje s posamezno trditvijo izrazi na ocenjevalni lestvici z ocenami od 5 (popolnoma se strinjam) do 1 (sploh se ne strinjam). Za vsako trditev po premisleku obkroži tisto oceno, ki najbolje izraža tisto, kar ti misliš. Oceni vse trditve. Oceno 3 uporabi čim manjkrat.

5	4	3	2	1
popolnoma se strinjam	delno se strinjam	ne morem se odločiti	delno se ne strinjam	sploh se ne strinjam

Vsi dijaki smo nadarjeni, vsak na svojem področju.	5	4	3	2	1
Nadarjenim dijakom bolj škodi, če zapravljajo čas v svojem razredu, kot pa če bi se morali prilagoditi starejšim dijakom v letniku, v katerega bi preskočili.	5	4	3	2	1
Nadarjen se rodiš, ne moreš pa postati nadarjen.	5	4	3	2	1
Nekateri dijaki so bolj nadarjeni kot drugi.	5	4	3	2	1
Nadarjeni učenci večinoma prihajajo iz bogatih družin.	5	4	3	2	1
Vsi nadarjeni dijaki so pridni in ubogljivi.	5	4	3	2	1
Tudi nadarjeni dijaki imajo lahko težave pri učenju, zaradi katerih potrebujejo pomoč.	5	4	3	2	1
Učitelji nepravilno boljše ocenjujejo nadarjene dijake.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki se večinoma čudno (nenavadno) obnašajo.	5	4	3	2	1
V naših šolah ni nadarjenih dijakov.	5	4	3	2	1
Biti nadarjen pomeni predvsem biti nekaj več od drugih, elita.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki se od drugih dijakov razlikujejo po tem, da so bolj sposobni za učenje.	5	4	3	2	1
Vsak dijak se mora v šoli učiti v skladu s svojimi sposobnostmi (ne prelahko/pretežno).	5	4	3	2	1
Nadarjenim dijakom se za visoke ocene ni treba nič učiti.	5	4	3	2	1
Prav je/bi bilo, da imajo nadarjeni dijaki v šoli dodatne, za njih pripravljene dejavnosti.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki imajo v šoli veliko privilegijev (ugodnosti).	5	4	3	2	1
Učitelji med nadarjenimi in drugimi dijaki ne delajo nikakršnih razlik.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki bi morali hoditi v posebne razrede ali šole za nadarjene.	5	4	3	2	1
Prav je, da nadarjeni dijaki lahko preskočijo letnik ali pri predmetu hitreje napredujejo.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki bodo uspešni ne glede na to, v katero šolo hodijo.	5	4	3	2	1
Dijaki z učnimi težavami bolj potrebujejo učiteljevo pozornost kot nadarjeni dijaki.	5	4	3	2	1

² Zaradi večje preglednosti v vprašalnikih za oba spola uporabljamo izraz dijak oziroma dijaki.

Večina učiteljev nima časa, da bi se posebej posvečala nadarjenim dijakom v razredu.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki sploh ne potrebujejo posebnega pouka in/ali dejavnosti.	5	4	3	2	1
Če nadarjeni dijaki v šoli in pri pouku ne dobijo ustrezne podpore se lahko zgodi, da zapustijo šolo ali postanejo prestopniki (nasilništvo, kraje, poneverjanje, jemanje drog...).	5	4	3	2	1
Ni kompliment, če te imajo drugi ljudje za »genija«.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki so priljubljeni v razredu.	5	4	3	2	1
Če so nadarjeni dijaki pri pouku razvrščeni v posebne skupine, se ostali dijaki počutijo manjvredne.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki lahko postanejo domišljavi in sebični, če se jim posveča posebna pozornost.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki so »piflarji«.	5	4	3	2	1
Večina nadarjenih dijakov je zelo osamljenih, s težavo si pridobijo prijatelje.	5	4	3	2	1
Z ločevanjem dijakov na nadarjene in nenadarjene se povečuje etiketiranje dijakov, kot na primer močni - šibki dijaki, dobri - manj dobri dijaki, ipd.	5	4	3	2	1
V naši šoli poteka pouk za nadarjene dijake veliko prepočasi.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki so pogosto nedružabni.	5	4	3	2	1
Včasih se počutim nelagodno pred tistimi, za katere mislim, da so nadarjeni.	5	4	3	2	1
Nadarjenim dijakom je treba posvetiti prav toliko posebne pozornosti kot dijakom, ki imajo učne težave.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki pogosto motijo druge dijake v razredu.	5	4	3	2	1
Nekateri učitelji so nadarjenim dijakom nevoščljivi zaradi njihovih talentov.	5	4	3	2	1
Učitelji na splošno raje poučujejo nadarjene dijake kot pa dijake z učnimi težavami.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki bi morali v prostem času pomagati dijakom, ki počasneje učno napredujejo.	5	4	3	2	1
Nadarjen dijak ima več težav pri sklepanju prijateljstev.	5	4	3	2	1
Rad se družim z nadarjenimi dijaki.	5	4	3	2	1

2. Kakšna oseba si?

Oceni, kako spodnje trditve veljajo oziroma držijo zate osebno, in sicer z ocenami od 8 do 1: 8 – popolnoma drži zame, 7 – drži, 6 – večinoma drži, 5 – bolj drži kot ne drži, 4 – bolj ne drži kot drži, 3 – večinoma ne drži, 2 – ne drži, 1 – sploh ne drži zame. (oceni vsako možnost posebej)

Moji starši želijo, da sem najboljši v vsem.	8	7	6	5	4	3	2	1
Zelo se spoštujem.	8	7	6	5	4	3	2	1
Rad delam pri večini šolskih predmetov.	8	7	6	5	4	3	2	1
Ponavadi sem dokaj miren in sproščen.	8	7	6	5	4	3	2	1
Med vrstniki nisem zelo priljubljen.	8	7	6	5	4	3	2	1
Če mi kaj spodleti, se doživljam kot prava zguba.	8	7	6	5	4	3	2	1
Rad imam večino šolskih predmetov.	8	7	6	5	4	3	2	1
V glavnem sem srečen.	8	7	6	5	4	3	2	1
Vrstniki mi namenijo dovolj pozornosti.	8	7	6	5	4	3	2	1
Zastavljam si višje cilje kot večina ljudi.	8	7	6	5	4	3	2	1
Na splošno sprejemam samega sebe.	8	7	6	5	4	3	2	1
Uspešen sem pri večini šolskih predmetov.	8	7	6	5	4	3	2	1
Skoraj nikoli nisem potr.	8	7	6	5	4	3	2	1
Večina vrstnikov se me izogiba.	8	7	6	5	4	3	2	1
Tudi če nekaj delam zelo skrbno, pogosto menim, da ni narejeno dovolj dobro.	8	7	6	5	4	3	2	1
Zelo zaupam sam vase.	8	7	6	5	4	3	2	1

Hitro se naučim snov pri večini šolskih predmetov.	8	7	6	5	4	3	2	1
Pogosto sem zaskrbljen.	8	7	6	5	4	3	2	1
Imam dobre prijatelje.	8	7	6	5	4	3	2	1
Sovražim biti manj kot najboljši.	8	7	6	5	4	3	2	1
Sem premalo samozavesten.	8	7	6	5	4	3	2	1
Sovražim učenje pri veliko šolskih predmetih.	8	7	6	5	4	3	2	1
Večino časa čutim tesnobo in strah v sebi.	8	7	6	5	4	3	2	1
Le redki me imajo radi.	8	7	6	5	4	3	2	1
Učitelji od mene pričakujejo izjemne dosežke.	8	7	6	5	4	3	2	1
Ne spoštujem se dovolj.	8	7	6	5	4	3	2	1
Imam težave pri večini šolskih predmetov.	8	7	6	5	4	3	2	1
Nič od tega, kar počnem, ni zares pomembno.	8	7	6	5	4	3	2	1
Rad se družim.	8	7	6	5	4	3	2	1
Vrstniki od mene pričakujejo izjemne dosežke.	8	7	6	5	4	3	2	1
Na splošno se doživljam pozitivno.	8	7	6	5	4	3	2	1
Večina šolskih predmetov me posebej ne zanima.	8	7	6	5	4	3	2	1
Postajam čedalje bolj napet in nemiren.	8	7	6	5	4	3	2	1
Imam veliko prijateljev.	8	7	6	5	4	3	2	1
Če naredim napako, ljudje najverjetneje mislijo slabše o meni.	8	7	6	5	4	3	2	1
Imam zelo nizko mnenje o sebi.	8	7	6	5	4	3	2	1
Sovražim večino šolskih predmetov.	8	7	6	5	4	3	2	1
Pogosto sem potr.	8	7	6	5	4	3	2	1
Z vrstniki se sploh ne razumem dobro.	8	7	6	5	4	3	2	1
Imam zelo dobro samopodobo.	8	7	6	5	4	3	2	1
Pri večini šolskih predmetov imam dobre ocene.	8	7	6	5	4	3	2	1
Svojega časa običajno ne porabljam za ukvarjanje z različnimi skrbmi.	8	7	6	5	4	3	2	1
Zame ni lahka naloga, da se s kom spoprijateljim.	8	7	6	5	4	3	2	1
Do sebe imam precej negativnih občutkov.	8	7	6	5	4	3	2	1
Nikdar ne bi dosegel akademskih časti, četudi bi zato trdo delal.	8	7	6	5	4	3	2	1
Nagnjen sem k optimizmu.	8	7	6	5	4	3	2	1
Med vrstniki sem priljubljen.	8	7	6	5	4	3	2	1
Ponavadi sem zelo nervozen.	8	7	6	5	4	3	2	1
Počnem veliko pomembnih stvari.	8	7	6	5	4	3	2	1
Sebe ne sprejemam prav dobro.	8	7	6	5	4	3	2	1
Vzame mi veliko časa, da nekaj naredim »dobro«.	8	7	6	5	4	3	2	1

3. Oцени, kaj od spodaj navedenega te najbolj motivira za učenje v šoli (je zate najbolj pomembno) in koliko pozornosti temu namenjajo učitelji (kako pogosto ti to v šoli doživiš) (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti). (oceni vsako možnost posebej po obeh kriterijih)

	osebna pomembnost						pogostost v šoli				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Humor, sproščenost v šoli, med poukom.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Učiteljeva pohvala v ustni ali pisni obliki, ko jo zaslužim.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Naloge, ki jih lahko uporabim tudi v vsakdanjem življenju.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Mir in tišina pri pouku, delu v šoli.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Če lahko odgovarjam s svojimi, ne z učiteljevimi besedami.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1

Naloge, ki pri iskanju rešitev zahtevajo razmišljanje.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Svoboda – ko se lahko sam odločim, kaj in kako se bom učil.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Če pri skupinskem delu sošolci enakovredno sodelujemo.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Naloge, ki jih sestavi učitelj na tabli ali na listu.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Če sem vodja pri skupinskem delu.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Individualno samostojno delo (učim se sam).	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Raziskovalno delo/naloge.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Če lahko pri pouku postavljam vprašanja, da pojasnim vsebino.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Težje, posebej označene naloge iz učbenika ali delovnega zvezka.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Delo na terenu, zunaj šole.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Eksperimenti/eksperimentiranje.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Če lahko z učiteljem razpravljamo o učnih vsebinah.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Priprave na tekmovanja.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Učenje iz zvezkov (naučim se točno tisto, kar pove učitelj).	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Učenje iz različnih knjig, leksikonov, enciklopedij, e-virov.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Učenje z računalnikom oziroma e-enotami ali programi.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Reševanje življenjskih problemov med poukom, v šoli.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Projektno delo.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Če imamo dijaki dovolj časa za učenje, poglobljanje in vaje.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Občutek, da ti učitelj zaupa in te spoštuje.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Če nas dijakov pri pouku ni strah, da bomo kaj zgrešili.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Spoštovanje različnih mnenj in pogledov med poukom.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Upoštevanje osebnih interesov dijakov med poukom.	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Če lahko pri pouku sam dajem predloge, pobude, ideje...	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
Drugo (napiši):											

4. Na katerih področjih misliš, da si nadarjen (napiši tudi, če v OŠ nisi bil identificiran za nadarjenega, pa si prepričan, da si nadarjen na nekem področju)?

5. Katere posebne značilnosti ti opažaš pri svojih sošolcih, ki so jih v šoli prepoznali za nadarjene (6 – povsem drži, 5 – drži, 4 – srednje drži, 3 – delno drži, 2 – sploh ne drži, 1 – ne morem odgovoriti, ker ne vem, kdo med mojimi sošolci je bil identificiran kot nadarjen)?
(oceni vsako možnost posebej)

Nadarjeni so bolj motivirani za šolsko delo.	6	5	4	3	2	1
Nadarjeni so bolj odgovorni za šolsko delo.	6	5	4	3	2	1
Nadarjeni dosegajo dobre učne rezultate.	6	5	4	3	2	1
Nadarjeni so bolj osebno zadovoljni.	6	5	4	3	2	1
Nadarjeni se obnašajo vzvišeno, kot da so nekaj več od ostalih v razredu.	6	5	4	3	2	1
Nadarjeni si bolj zaupajo, verjamejo vase.	6	5	4	3	2	1
Pri nadarjenih ne opažam posebnih značilnosti.	6	5	4	3	2	1
Drugo (napiši):						

* * * * *

6. Kaj tebi osebno pomeni dejstvo, da si bil prepoznani (identificiran) kot nadarjen?

(oceni vsako možnost posebej)

Nič posebnega, počutim se enako kot prej.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Lažje življenje, več različnih ugodnosti.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Pomembna potrditev lastnih sposobnosti.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Večja veljava v družbi.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Nove življenjske priložnosti in izzivi.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Možnost za pridobitev Zoisove štipendije.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Nekaj novega sem izvedel o sebi, novo spoznanje.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Starši so bolj ponosni name, ker sem nadarjen.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Bolj zanimivo delo v šoli, prilagoditve za nadarjene.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Sedaj dobivam samo še več nalog kot sošolci.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Bolj prijazen odnos učiteljev do mene.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Večja popularnost med sošolci.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Nič mi ne pomeni, vseeno mi je.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Drugo (napiši):					

7. Kako se v šoli počutiš kot nadarjen dijak? (označi en odgovor)

odlično	dobro	srednje	slabo	zelo slabo	Nič posebnega, saj se nihče posebej ne ukvarja s tem, da sem bil prepoznan kot nadarjen.
---------	-------	---------	-------	------------	--

Kratka utemeljitev odgovora:

8. Kako se sošolci obnašajo do tebe, če vedo, da si bil prepoznan kot nadarjen? (izberi en odgovor)

Normalno, vedno enako.

b) Bolj me spoštujejo.

c) Zavidajo mi, ljubosumni so.

d) Drugo (napiši): _____

9. Kako na splošno ocenjuješ, da vaša šola skrbi za nadarjene dijake? (označite en odgovor)

odlično skrbi	dobro skrbi	srednje skrbi	slabo skrbi	sploh ne skrbi
---------------	-------------	---------------	-------------	----------------

Imaš komentar k temu odgovoru? Napiši:

10. Kaj opažaš, da se je pri tebi spremenilo, odkar si bil identificiran (prepoznan) kot nadarjen učenec / dijak? (oceni vsako možnost posebej)

Bolj sem motiviran/na za šolsko delo.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Bolj sem odgovoren/na za šolsko delo.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Dosegam dobre učne rezultate.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Bolj sem osebno zadovoljen/na.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Bolj sem pomemben/večvreden sem od drugih.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Bolj si zaupam, verjamem vase.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Ne opažam posebnih sprememb.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Drugo (napiši):					

11. Poznaš dejavnosti, ki jih šola organizira za nadarjene dijake? DA NE

12. Katere izven šolske dejavnosti (krožki, priprave na tekmovanja, interesne dejavnosti) na šoli obiskuješ?

dejavnost	mentor
Krožek o stripu in ustvarjanje stripa	Domen Finžgar, zunanji (Mojca Osvald)
Cankarjevo tekmovanje, 3. stopnja (3. in 4. l.)	Marjana Ivančič
Cankarjevo tekmovanje, 2. stopnja (1. in 2. l.)	Tjaša Poznanovič Omers
Literarni krožek	Ivan Dobnik (zunanji); Samo Krušič
Filmski krožek	Andrej Šprah (zunanji); Samo Krušič
Vtikač	Mojca Osvald
Lutkovni krožek	Marijana Klemenčič Glavica
ŠILA1 (veterani)	Peter Frankl in Samo Koler
ŠILA2	Dragan Nikčević in Samo Koler
ŠILA3 (3mm)	Tim Kern in Samo Koler
Zakaj ne po slovensko	Andrej Rozman Roza
Bralni krožek	Marjana Ivančič
Slovenščina ima dolg jezik	Katja Lah Majkič
Talent Show	Maja Petričič Štritof in Alenka Budihna
Debatni klub	Miha Andrič
Kulturni Multipraktik	Maja Petričič Štritof in Alenka Budihna
Rock koncert	Maja Petričič Štritof in Alenka Budihna
Krst prvošolcev	Maja Petričič Štritof in Alenka Budihna
Slovnica po sklopih	Ana Koce Jurjevčič
EPI bralna značka	Tanja Kovač Flisar
Kviz iz poznavanja književnega dela za 2. letnik	Karmen Goršak in Alenka Budihna
Dramski krožek	Aleksandra Žerjav
Dan knjige / dan poezije	aktiv
MUN – Model United Nations	Irena Česnik in Andreja Piškur Vodopivec
Filozofski krožek	Marko Štampihar
Začetna fakultativna ruščina (1. skupina)	Anton Arko
Začetna fakultativna ruščina (2. skupina)	Anton Arko
Priprava na FCE	Peter Žargi
Priprava na CAE	Peter Žargi
Začetna fakultativna francoščina	Andraž Ravnik

Priprave na šolsko in državno tekmovanje iz španščine za 3. letnik	Ana Pavlič
DSD 3. letnik	Carola Zühlke
DSD 4. letnik	Carola Zühlke
Priprava na DELF A1 Junior et Scolaire	Caroline Le Chatal
Priprava na DELF A2 Junior et Scolaire	Caroline Le Chatal
Priprava na DELF B1 Junior et Scolaire	Caroline Le Chatal
Gledališka skupina	Caroline Le Chatal

Likovni/kiparski krožek	Tomaž Tomažin
-------------------------	---------------

Fotografski krožek	Tomaž Tomažin
Tekmovanje iz zgodovine - priprave	Špela Frantar
Glasbena olimpijada - priprave	Manica Habjanič Gaberšek
Pevski zbor	Manica Habjanič Gaberšek
Orkester	
Raziskovalna dejavnost	Tanja Mastnak
Priprave na tekmovanje iz geografije	Valentina Maver
Prostovoljno delo	Valentina Maver
Priprave na tekmovanje iz prve pomoči	Valentina Maver
Astronomski krožek	Sebastjan Zamuda
Fizikalni krožek	Peter Gabrovec
Priprave na tekmovanje iz fizike 2. letnik	Alenka Krejan
Priprave na tekmovanje iz fizike 3. letnik	Peter Gabrovec
Priprave na tekmovanje iz fizike 4. letnik	Ciril Dominko
Biološki krožek	Metka Škornik
MATEMATIČNI KROŽEK ZA 1. LETNIK	Urška Markun
MATEMATIČNI KROŽEK ZA 2. LETNIK	Olga Arnuš
MATEMATIČNI KROŽEK ZA 3. LETNIK	Urška Rihtaršič
MATEMATIČNI KROŽEK ZA 4. LETNIK	Vilko Domajnko
LOGIKA	Špela Tola
Računalniški krožek	Študenti FNT
ODBOJKA	Anja Pirc
KOŠARKA	Matic Vidic
	Matic Vidic
FITNES	Matic Vidic
PLESNA SKUPINA	Sabina Sovinc
BAKROS - akrobati	Marjana Brenčič Jenko
PLESNA PREDSTAVA	Marjana Brenčič Jenko
Drugo (napiši):	

13. Kateri dejavnosti, ki jo šola organizira za nadarjene, bi se še priključil, če bi imel to možnost? (napiši)

14. Ali obiskuješ dodatne dejavnosti tudi izven šole? Katere? (označi)

Glasbena šola b) Šport c) Prostovoljno delo

Drugo (napiši): _____

15. Katerih tekmovanj si se oziroma se boš še udeležil v tem šolskem letu?

Napiši: _____

16. Koliko te dodatne dejavnosti na šoli in izven šole obremenjujejo?

Zaradi teh dejavnosti ne doživljam posebnih dodatnih obremenitev.

Te dejavnosti me obremenjujejo, vendar zaenkrat te pritiske zmorem obvladati.

Te dejavnosti me zelo obremenjujejo, zato komaj zmorem opravljati tekoče obveznosti v šoli.

Te dejavnosti me izjemno obremenjujejo, zato pogosto popuščam pri rednem šolskem delu.

Drugo (napiši): _____

17. Katera posebna dejavnost, ki jo šola organizira za nadarjene dijake, je tebi osebno najljubša? (napiši)

18. Kako si zadovoljen z dejavnostmi, ki jim nadarjenim dijakom nudi vaša šola oziroma učitelji? (5 – zelo zadovoljen, 4 – zadovoljen, 3 – srednje zadovoljen, 2 – manj zadovoljen, 1 – sploh nisem zadovoljen, 0 – ne morem oceniti, ker naša šola tega sploh ne zagotavlja). (oceni vsako možnost posebej)

Učne vsebine: dodatne naloge, zahtevnejša snov, drugačna vprašanja, problemi, zadolžitve.	5	4	3	2	1	0
Organizacija pouka: timsko delo in medpredmetno povezovanje, sodelovalno učenje, samostojno učenje.	5	4	3	2	1	0
Zunanja diferenciacija in nivojski pouk s poglobljanjem posameznega predmeta						
Program dela za nadarjene v šoli.	5	4	3	2	1	0
Dejavnosti v šoli izven pouka, npr. krožki, interesne dejavnosti.	5	4	3	2	1	0
Dodatne dejavnosti, npr. tabori, ekskurzije, projektno delo, raziskovalno delo.	5	4	3	2	1	0
Priprave na tekmovanja.						
Razrednik opraviči izostanke zaradi treningov, vaj, nastopov, tekmovanj, priprav, ekskurzij, izmenjav, projektov...).	5	4	3	2	1	0
Učitelji so se pripravljani dogovoriti za dodatne roke za opravljanje šolskih obveznosti zaradi priprav na tekmovanja in tekmovanj iz znanja in športa .	5	4	3	2	1	0
Drugo (dopiši):						

19. Kaj bi si ti osebno najbolj želel, da bi šola zagotavljala nadarjenim dijakom ali pa tebi osebno? Kaj predlagaš?

6.5. VPRAŠALNIK ZA UČITELJE

Spoštovani kolegi!

Ker bi želeli organizirati predavanje na temo motivacija nadarjenih dijakov, nas zanimajo vaša stališča v zvezi s tem. Napačnih in pravilnih odgovorov v tem vprašalniku ni; vprašalnik tudi ne preverja vašega znanja in ne zahteva, da odgovarjate tako, kot bi nekdo od vas morda pričakoval. Edino res pomembno je, da si za izpolnjevanje tega vprašalnika vzamete dovolj časa, v miru premislite in odgovorite zgolj in edino tako, kot resnično mislite.

Vprašalnik je sestavljen iz dveh sklopov (avtorica je dr. Mojca Juriševič); prvi sklop se nanaša na stališča do vzgoje in izobraževanja nadarjenih, drugi sklop pa na oceno obstoječega stanja in izkušnje, ki izhajajo iz dela z nadarjenimi dijaki v šoli, ter konkretne predloge za strokovne rešitve. Prosimo, da odgovorite na vsa vprašanja.

1. Spol: a) ženski b) moški

2. Predmet, ki ga poučujete: _____

3. Ali ste mentor dijakom pri krožku, interesnih dejavnostih ali pripravah na tekmovanje?

DA NE

4. Stališča do vzgoje in izobraževanja nadarjenih

Trditve v spodnji tabeli izražajo stališča do različnih vidikov vzgoje in izobraževanja nadarjenih. Svoje strinjanje s posamezno trditvijo izrazite na ocenjevalni lestvici z ocenami od 5 (popolnoma se strinjam) do 1 (sploh se ne strinjam). Za vsako trditev po premisleku obkrožite tisto oceno, ki najbolje izraža vaše stališče. Prosimo, ocenite vse trditve. Oceno 3 uporabite čim manjkrat.

5 popolnoma se strinjam	4 delno se strinjam	3 ne morem se odločiti	2 delno se ne strinjam	1 sploh se ne strinjam
-------------------------------	------------------------	------------------------------	------------------------------	---------------------------

Nadarjenost je redka in jo je treba spodbujati.	5	4	3	2	1
Za prihodnost naše družbe je zelo koristno, da namenja posebna finančna sredstva za vzgojo in izobraževanje nadarjenih dijakov.	5	4	3	2	1
S posebnimi oblikami spodbud in pomoči nadarjenim dijakom se ohranja socialna neenakost.	5	4	3	2	1
Dodatne vzgojno-izobraževalne dejavnosti za nadarjene dijake so nepravilne z vidika dijakov, ki niso nadarjeni.	5	4	3	2	1
Slaba stran posebnih vzgojno-izobraževalnih programov za nadarjene dijake je to, da ustvarjajo elitizem.	5	4	3	2	1
Za nadarjene dijake bi bilo treba nameniti prav toliko finančnih sredstev kot za dijake z učnimi težavami.	5	4	3	2	1
Nepravilno je nadarjenim dijakom odreči prilagoditve pri učenju, ki jih potrebujejo zaradi svoje nadarjenosti.	5	4	3	2	1
Dijaki z učnimi težavami najbolj potrebujejo posebne oblike vzgojno-izobraževalnega dela.	5	4	3	2	1
Za nadarjene dijake je značilen perfekcionizem.	5	4	3	2	1
V šoli nadarjenim dijakom ni vedno omogočeno, da bi v celoti razvili svoje talente.	5	4	3	2	1

Naše šole danes že ustrezno izpolnjujejo potrebe nadarjenih dijakov.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki ne potrebujejo posebne vzgoje in izobraževanja.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki so v naših šolah privilegirani.	5	4	3	2	1
Nadarjen dijak bo vseeno uspešen ne glede na vzgojno-izobraževalni program.	5	4	3	2	1
Če nadarjeni nimajo zanje primerne vzgojno-izobraževalnega programa se lahko zgodi, da zaradi tega zapustijo šolanje ali postanejo prestopniki.	5	4	3	2	1
Če so nadarjeni dijaki skupaj z drugimi dijaki v rednem razredu, upravljajo svoj čas.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki bi morali imeti izjemne dosežke.	5	4	3	2	1
Če nadarjenih dijakov v šoli dovolj ne motiviramo, se lahko polenijo.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki večinoma prihajajo iz bogatih družin.	5	4	3	2	1
Vsi mladi so nadarjeni.	5	4	3	2	1
Nadarjen se rodiš, ne moreš pa postati nadarjen.	5	4	3	2	1
Več nadarjenih dijakov bi moralo preskočiti letnik.	5	4	3	2	1
Večina nadarjenih dijakov bi imela težave s socialnim vključevanjem med starejše dijake, če bi preskočila letnik.	5	4	3	2	1
Šole bi morale omogočiti nadarjenim dijakom hitrejše napredovanje.	5	4	3	2	1
Vrstniki od nadarjenih pričakujejo izjemne dosežke.	5	4	3	2	1
Za izpolnjevanje potreb nadarjenih dijakov je bolje, da se jim prilagodi vzgojno-izobraževalni program, kot pa da preskočijo letnik.	5	4	3	2	1
S prilagojenim vzgojno-izobraževalnim programom lahko nadarjeni dijaki v celoti razvijejo svoje sposobnosti.	5	4	3	2	1
Razvrščanje nadarjenih dijakov v posebne razrede je najboljši način za izpolnjevanje njihovih potreb.	5	4	3	2	1
Večina učiteljev nima časa, da bi se posebej posvečala nadarjenim dijakom v razredu.	5	4	3	2	1
Z ločevanjem dijakov na nadarjene in nenadarjene se povečuje etiketiranje dijakov, kot na primer močni - šibki dijaki, dobri - manj dobri dijaki, ipd.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki so bolj motivirani za učenje, če so vključeni v posebne vzgojno-izobraževalne programe za nadarjene.	5	4	3	2	1
Če so nadarjeni dijaki razvrščeni v posebne razrede, se ostali dijaki počutijo manjvredne.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki si zastavljajo izjemno visoke cilje.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki se pogosto počutijo izločene, ker jim drugi ljudje zavidajo njihovo nadarjenost.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki lahko postanejo domišljavi in sebični, če se jim posveča posebna pozornost.	5	4	3	2	1
V naših šolah je tempo učenja za nadarjene dijake veliko prepočasen.	5	4	3	2	1
Včasih se počutim nelagodno pred ljudmi, za katere mislim, da so nadarjeni.	5	4	3	2	1
Povprečno sposobna mladina je glavni temelj naše družbe, zato mora biti ona v središču naše pozornosti.	5	4	3	2	1
Nadarjenim dijakom je treba posvetiti prav toliko posebne pozornosti kot dijakom, ki imajo učne težave.	5	4	3	2	1
Starši nadarjenih dijakov od njih pričakujejo izjemno visoke dosežke.	5	4	3	2	1
Nekateri učitelji so nadarjenim dijakom nevoščljivi zaradi njihovih talentov.	5	4	3	2	1
Ni kompliment, če te imajo drugi ljudje za »genija«.	5	4	3	2	1
S prilagojenimi vzgojno-izobraževalnimi dejavnostmi za nadarjene lahko dobro izpolnujemo nekatere posebne potrebe teh dijakov.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki potrebujejo posebno pozornost, da bi lahko v celoti razvili svoje talente.	5	4	3	2	1
Nudenje posebnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela dijakom z učnimi težavami se družbi manj obrestuje kot nudenje takega dela nadarjenim.	5	4	3	2	1

Nadarjeni dijaki pogosto motijo druge dijake v razredu.	5	4	3	2	1
Zamisel o posebnih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela za nadarjene je v nasprotju z demokratičnimi načeli naše družbe.	5	4	3	2	1
Osebna merila nadarjenih dijakov so zelo visoka.	5	4	3	2	1
Redni vzgojno-izobraževalni programi lahko prej ali slej zadušijo intelektualno radovednost nekaterih nadarjenih mladih.	5	4	3	2	1
Pomagati dijakom z učnimi težavami je večja moralna odgovornost kot pomagati nadarjenim dijakom.	5	4	3	2	1
Da bi družba lahko napredovala, mora razvijati talente nadarjenih posameznikov do največje možne mere.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki so pogosto nedružabni.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki bi morali v prostem času pomagati dijakom, ki počasneje učno napredujejo.	5	4	3	2	1
Glavno odgovornost, da nadarjeni dijaki razvijajo svoje talente, imajo starši.	5	4	3	2	1
Nadarjenemu dijaku bolj škodi, če zapravlja čas v rednem razredu, kot bi mu prilagajanje v višji letnik, v katerega bi preskočil.	5	4	3	2	1
Nadarjeni sovražijo biti manj kot najboljši na področju, ki je zanje pomembno.	5	4	3	2	1
Koncept enakih možnosti v vzgoji in izobraževanju ne pomeni, da imajo vsi enake vzgojno-izobraževalne programe, temveč da so programi prilagojeni posebnim potrebam posameznih dijakov.	5	4	3	2	1
Posebne vzgojno-izobraževalne dejavnosti za nadarjene so znak privilegiranosti nadarjenih dijakov.	5	4	3	2	1
Učitelji na splošno raje poučujejo nadarjene dijake kot pa dijake z učnimi težavami.	5	4	3	2	1
Nekateri dijaki so bolj nadarjeni kot drugi.	5	4	3	2	1
V šoli lahko zadovoljujemo vzgojno-izobraževalne potrebe nadarjenih dijakov tudi brez dodatnih finančnih sredstev.	5	4	3	2	1
Nadarjen dijak ima več težav pri sklepanju prijateljstev.	5	4	3	2	1
Vsi mladi bi lahko bili nadarjeni, če bi izkoristili vse spodbude iz svojega okolja.	5	4	3	2	1
Ko se nadarjene dijake razvrsti v poseben razred, se jih večina težko privadi dejstvu, da niso več glavne zvezde razreda.	5	4	3	2	1
Nadarjeni dijaki so zaradi svojega perfekcionizma zelo ranljivi.	5	4	3	2	1
Pri preskakovanju letnika se preveč poudarja šolsko znanje.	5	4	3	2	1
Če nadarjeni dijaki preskočijo letnik, prehitro napredujejo.	5	4	3	2	1
V naših šolah ni nadarjenih dijakov.	5	4	3	2	1

Vzgoja in izobraževanje nadarjenih – ocena stanja in predlogi za rešitve

5. Kako na splošno ocenjujete skrb za nadarjene dijake v naši državi? (označite en odgovor)

odlično poskrbljeno	dobro poskrbljeno	srednje poskrbljeno	slabo poskrbljeno	sploh ni poskrbljeno	ne morem oceniti, ker področja ne poznam
---------------------	-------------------	---------------------	-------------------	----------------------	--

6. Kako osebno ocenjujete pomembnost skrbi za nadarjene dijake v naši državi? (označite en odgovor)

nacionalna prioriteta	pomembno področje	srednje pomembno	manj pomembno	sploh ni pomembno	ne morem oceniti, ker področja ne poznam
-----------------------	-------------------	------------------	---------------	-------------------	--

7. Kako ocenjujete posamezne vidike vzgoje in izobraževanja nadarjenih na naši šoli?

odkrivanje nadarjenih dijakov (označite en odgovor)

odlično urejeno	dobro urejeno	srednje urejeno	slabo urejeno	sploh ni urejeno	področje za gimnazijo ni relevantno
-----------------	---------------	-----------------	---------------	------------------	-------------------------------------

vzgojno-izobraževalno delo z nadarjenimi dijaki v šoli (označite en odgovor)

odlično urejeno	dobro urejeno	srednje urejeno	slabo urejeno	sploh ni urejeno	področje za gimnazijo ni relevantno
-----------------	---------------	-----------------	---------------	------------------	-------------------------------------

podpora učiteljem za delo z nadarjenimi dijaki na šoli (označite en odgovor)

odlično urejeno	dobro urejeno	srednje urejeno	slabo urejeno	sploh ni urejeno	področje za gimnazijo ni relevantno
-----------------	---------------	-----------------	---------------	------------------	-------------------------------------

komunikacija s starši nadarjenih dijakov (označite en odgovor)

odlično urejeno	dobro urejeno	srednje urejeno	slabo urejeno	sploh ni urejeno	področje za gimnazijo ni relevantno
-----------------	---------------	-----------------	---------------	------------------	-------------------------------------

8. Ocenite, kaj za vas osebno pomeni »delo z nadarjenimi dijaki«. (ocenite vsako možnost posebej)

Povečan obseg pedagoškega dela.	povsem drži	drži	srednje drži	delno drži	sploh ne drži
Večja zahtevnost pedagoškega dela.	povsem drži	drži	srednje drži	delno drži	sploh ne drži
Bolj zanimivo pedagoško delo.	povsem drži	drži	srednje drži	delno drži	sploh ne drži
Novi strokovni in osebni izzivi.	povsem drži	drži	srednje drži	delno drži	sploh ne drži
Večja pomembnost pedagoškega dela.	povsem drži	drži	srednje drži	delno drži	sploh ne drži
Večja odgovornost pedagoškega dela.	povsem drži	drži	srednje drži	delno drži	sploh ne drži
Drugo (napišite):					

9. Ocenite, kako pomembna so po vašem osebnem mnenju in izkušnjah navedena področja za kakovostno vzgojo in izobraževanje nadarjenih dijakov (kaj vi mislite, da je za razvoj nadarjenih dijakov najbolj pomembno) in koliko pozornosti jim vi namenjate (5 – zelo pomembno/zelo veliko pozornosti, 4 – pomembno/veliko pozornosti, 3 – srednje pomembno/srednje veliko pozornosti, 2 – manj pomembno/manj pozornosti, 1 – povsem nepomembno/sploh ne namenjam nobene pozornosti). (ocenite vsako možnost posebej po obeh kriterijih)

	pomembnost					pozornost				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Evidentiranje potencialno nadarjenih dijakov.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Identifikacija nadarjenih dijakov po določeni metodologiji.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Komunikacija s starši.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Sodelovanje z drugimi učitelji.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Sodelovanje s šolsko svetovalno službo / koordinatorjem.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Sodelovanje z lokalno skupnostjo.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Strokovno izobraževanje /usposabljanje za delo z nadarjenimi.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Motiviranost učiteljev za delo z nadarjenimi dijaki.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Naklonjenost širše družbe in države do dela z nadarjenimi dijaki.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Priprava individualiziranih programov dela za nadarjene.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Izvajanje individualiziranih programov dela za nadarjene.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Evalviranje individualiziranih programov dela za nadarjene.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

Sprotne vsebinske prilagoditve med rednim poukom v razredu.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Sprotne organizacijsko-didaktične prilagoditve med poukom.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Izvajanje dejavnosti za nadarjene v okviru razširjenega programa šole (krožki, interesne dejavnosti, priprave na tekmovanja, raziskovalno delo...).	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Izvajanje dodatnih (obogatitvenih) dejavnosti za nadarjene (npr. projektni dnevi, ekskurzije, tabori, ...).	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Hitrejše napredovanje – predmetna ali razredna akceleracija.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Skrb za celostni osebni razvoj nadarjenih dijakov.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Prilagajanje preverjanja in ocenjevanja znanja zaradi dijakovih obveznosti zunaj šole (priprave ter tekmovanja v znanju in športu, glasbena šola).	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Timsko delo in medpredmetno povezovanje pri pouku.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Zunanja diferenciacija in nivojski pouk s poglobljanjem posameznega predmeta.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Priprave na tekmovanja v šoli in zunanjih institucijah.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Drugo (napišite):										

Delo z nadarjenimi dijaki

10. Ocenite, kako strokovno kompetentni ste na področju vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki? (označite en odgovor)

popolnoma kompetenten	kompetenten	srednje kompetenten	manj kompetenten	sploh nisem kompetenten
-----------------------	-------------	---------------------	------------------	-------------------------

11. Kje ste pridobili znanje s področja vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki? (ocenite vsako možnost posebej)

Na fakulteti v času dodiplomskega študija.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Na različnih izobraževanjih po diplomi.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
S samostojnim študijem.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
S pedagoškimi izkušnjami.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Nikjer, to je stvar osebnega občutka.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Drugje (napišite):					

12. Kako ste osebno zadovoljni s svojim vzgojno-izobraževalnim delom na področju dela z nadarjenimi dijaki? (označite en odgovor)

popolnoma zadovoljen	zadovoljen	srednje zadovoljen	manj zadovoljen	sploh nisem zadovoljen	ne delam z nadarjenimi
----------------------	------------	--------------------	-----------------	------------------------	------------------------

13. Kako ste osebno zadovoljni s podporo, ki jo za svoje vzgojno-izobraževalno delo z nadarjenimi dijaki prejmete od vodstva šole in drugih strokovnih delavcev na šoli? (označite en odgovor)

popolnoma zadovoljen	zadovoljen	srednje zadovoljen	manj zadovoljen	sploh nisem zadovoljen	ne delam z nadarjenimi
----------------------	------------	--------------------	-----------------	------------------------	------------------------

14. Kako ste osebno zadovoljni s sodelovanjem z drugimi kolegi na šoli na področju vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki? (označite en odgovor)

popolnoma zadovoljen	zadovoljen	srednje zadovoljen	manj zadovoljen	sploh nisem zadovoljen	ne delam z nadarjenimi
----------------------	------------	--------------------	-----------------	------------------------	------------------------

15. Kako ste osebno zadovoljni s sodelovanjem s starši na področju vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki? (označite en odgovor)

popolnoma zadovoljen	zadovoljen	srednje zadovoljen	manj zadovoljen	sploh nisem zadovoljen	ne delam z nadarjenimi
----------------------	------------	--------------------	-----------------	------------------------	------------------------

16. Kako ste osebno zadovoljni z odzivi nadarjenih dijakov na vaše vzgojno-izobraževalno delo z njimi? (označite en odgovor)

popolnoma zadovoljen	zadovoljen	srednje zadovoljen	manj zadovoljen	sploh nisem zadovoljen	ne delam z nadarjenimi
----------------------	------------	--------------------	-----------------	------------------------	------------------------

17. Katere pozitivne spremembe oziroma značilnosti opazate pri dijakih, za katere veste, da so posebej nadarjeni na katerem koli področju? (ocenite vsako možnost posebej)

Višja motiviranost za delo.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Bolj odgovoren odnos do šolskega dela.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Dobri učni rezultati.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Več osebnega zadovoljstva.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Domišljavost.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Boljša samopodoba (bolj si zaupajo).	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Ni nobenih posebnih sprememb.	povsem drži	večinoma	srednje	delno	sploh ne drži
Drugo (napišite):					

18. Katere pomanjkljivosti in težave na področju vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki opazate pri svojem delu? (napišite in na kratko utemeljite)

19. Kaj bi po vašem osebnem mnenju in izkušnjah najbolj pripomoglo k bolj kakovostnemu vzgojno-izobraževalnemu delu z nadarjenimi dijaki v šoli? Kaj predlagate? (napišite in na kratko utemeljite)

20. Ali bi se udeležili dodatnega izobraževanja na področju vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki? (označite en odgovor)

DA	NE	Morda
----	----	-------

21. Katere vsebine s področja vzgoje in izobraževanja nadarjenih bi vas k takemu izobraževanju najbolj pritegnile: (lahko obkrožite več možnosti)

1.	Motiviranje nadarjenih dijakov.
2.	Priprava vsebinskih prilagoditev.
3.	Priprava didaktičnih prilagoditev.
4.	Svetovanje nadarjenim dijakom.
5.	Komunikacija z nadarjenimi dijaki.
6.	Komunikacija s starši nadarjenih dijakov.
7.	Nadarjeni dijaki s posebnimi potrebami.
8.	Individualizirani programi dela.
9.	Dejavnosti v okviru razširjenega programa.
10.	Obogatitvene dejavnosti.
11.	Evalviranje dela z nadarjenimi.
12.	Učenje učenja.
13.	Ocenjevanje nadarjenih.
14.	Raziskovalno delo za nadarjene dijake.
15.	Značilnosti in posebnosti nadarjenih.
16.	Drugo:

22. Kako bi vam osebno ustrezale navedene oblike oziroma vrste izobraževanja na področju vzgoje in izobraževanja nadarjenih (5 – popolnoma ustreza, 4 – ustreza, 3 – srednje ustreza, 2 – manj ustreza, 1 – sploh ne ustreza). (ocenite vsako možnost posebej)

Izobraževanje v obliki predavanj, seminarjev ali delavnic na šoli, kjer poučujete (interno izobraževanje).	5	4	3	2	1
Izobraževanje v obliki predavanj, seminarjev ali delavnic izven šole, v organizaciji drugih inštitucij, npr. Zavoda RS za šolstvo, fakultet ali drugih inštitucij.	5	4	3	2	1
Drugo (napišite):					